

40 let MPR Kutná Hora

UNITED NATIONS EDUCATIONAL,
SCIENTIFIC AND
CULTURAL ORGANIZATION

CONVENTION CONCERNING
THE PROTECTION OF THE WORLD
CULTURAL AND NATURAL
HERITAGE

*The World Heritage Committee
has inscribed*

*the Historic Centre of Kutná Hora
on the World Heritage List*

*Inscription on this List confirms the exceptional
and universal value of a cultural or
natural site which requires protection for the benefit
of all humanity*

DATE OF INSCRIPTION

9 December 1995

A handwritten signature in black ink, likely belonging to the Director-General of UNESCO at the time of the inscription.

DIRECTOR-GENERAL
OF UNESCO

KUTNOHORSKO

VLASTIVĚDNÝ SBORNÍK 4/01

Titulní strana: diplom potvrzující zápis Kutné Hory na Seznam světového dědictví (originál je uložen na Městském úřadě Kutná Hora).

§4 (1) Předmětem státní památkové péče v historických jádrech měst ... prohlášených za rezervace, jsou:

a) historický půdorys a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba, městské interiéry včetně povrchu komunikací, plochy zvýšené ochrany, ostatní chráněné plochy a podzemní prostory,

b) hlavní městské dominanty v dálkových i blízkých pohledech,

c) vybrané nemovitě kulturní památky uvedené v přílohách I.-XVI./A tohoto výnosu,

d) nemovitě kulturní památky uvedené v přílohách I.-XVI./B tohoto výnosu,

e) ostatní objekty, soubory a prostory, dotvářející prostředí rezervace, u kterých z hlediska zájmů státní památkové péče lze závažně, podstatně měnit úpravy provádět pouze po dohodě s orgány státní památkové péče,

f) veřejná zeleň.

(Výnos Min.kultury ČSR ze dne 21.12.1987)

Poděkování za pomoc při vzniku této publikace patří:

panu M. Benešovi, tajemníku pro kulturní záležitosti UNESCO v Ministerstvu kultury České republiky a zástupci Ministerstva kultury v České komisi pro UNESCO, pracovníkům Okresního úřadu Kutná Hora, zvláště panu O. Seifertovi, vedoucímu oddělení kultury, a panu J. Nuhlíčkovi (†) pracovníkům Městského úřadu Kutná Hora, zvláště panu R. Šaurovi, vedoucímu oddělení památek

Sborník byl vydán za finanční podpory města Kutné Hory

*Sborník Kutnohorsko 4/01 je věnován plošné památkové ochraně Kutné Hory a zvláště oficiálním dokumentům, které tuto ochranu definují. Základní datum v této souvislosti je vyhlášení Městské památkové rezervace Kutná Hora (dále MPR KH) dne 31.8.1961 - tedy před 40. lety. Stalo se tak na základě prvního památkového zákona č. 22/1958 Sb. **Zřízení MPR KH** výnosem ministerstva školství a kultury č.j. 36 568/61-V/2 ze dne 31.8.1961 bylo publikováno v Úředním listu částka 43 z 25.10.1961. Tento výnos byl v roce 1987 zrušen a nahrazen novým výnosem ministerstva kultury ČSR 16 417/87-VI/1 ze dne 21.12.1987 o prohlášení historických jader měst Kutné Hory ... za památkové rezervace. **Ochranné pásmo MPR** bylo zřízeno vyhláškou „Městská památková rezervace - zřízení a vyhlášení ochranného pásma“ č.j. kult/75/80/H z 11.10.1982 vydanou odborem kultury ONV v Kutné Hoře.*

***Památká UNESCO:** Další významné datum je 9. prosinec 1995, kdy byla Kutná Hora zapsána na Seznam světového dědictví UNESCO. Dokladem je příslušná pasáž v úředním záznamu jednání 19. zasedání Výboru světového dědictví (dostupná na Internetu), dopis ředitele Centra světového dědictví českému zástupci v UNESCO a zvláště diplom podepsaný generálním ředitelem UNESCO, který je uložen na Městském úřadu v Kutné Hoře. Pro bližší porozumění systému tzv. památek UNESCO zde uvádíme Úmluvu o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví v podobě, v jaké byla publikována ve sbírce zákonů (č. 159/1991 Sb.) a text jejího prováděcího předpisu.*

***Prvé městské památkové rezervace** byly zřizovány počátkem 50. let 20. stol. na základě usnesení 99. schůze vlády (11.7.1950), které vycházelo ze zprávy úřadu předsednictva vlády ve věci péče o kulturní a historické památky č.j. 103.262/50 ze dne 6. července 1950. Oba tyto dokumenty zde uvádíme.*

Zde uvedené texty dokumentů a zvláště překlady je nutno považovat za neoficiální.

PROHLÁŠENÍ PAMÁTKOVÝCH REZERVACÍ¹

Ministr školství a kultury rozhodnutím ze dne 31. srpna 1961 č.j. 36 568/61-V/2 podle § 4 odst. 1 zákona č. 22/1958 Sb., o kulturních památkách, a podle § 1 odst. 1 vyhlášky ministerstva školství a kultury č. 181/1959 Ú.l., o památkových rezervacích, zřídil archeologickou památkovou rezervaci Slavníkovská Libice a městské památkové rezervace v Kutné Hoře, Táboře, Jindřichově Hradci, ve Slavonicích a v Žatci.

Jednotlivé výnosy, jimiž jsou stanoveny hranice těchto památkových rezervací, podmínky, jimiž se v nich má řídit stavební činnost a další podmínky k jejich ochraně, organickému sepětí s potřebami současného života a ke kulturně politickému využití, jakož i půdorysné plány těchto rezervací jsou uloženy u příslušných místních (městských), okresních a krajských národních výborů, u příslušných krajských středisek státní památkové péče a ochrany přírody a ve Státním ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze.

Ministr: Dr. Kahuda v. r.

VÝNOS MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ A KULTURY O ZŘÍZENÍ MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE V KUTNÉ HOŘE²

Č.j. 36 568/61 - V/2 ze dne 31. srpna 1961

Ministr školství a kultury v dohodě s předsedou Státní plánovací komise, s ministry výstavby a financí a s ostatními vedoucími zúčastněných ústředních úřadů

A) prohlašuje podle § 4 odst. 1 zákona č. 22/1958 Sb., o kulturních památkách, a podle § 1 odst. 1 vyhlášky ministerstva školství a kultury č. 181/1959 Ú.l., o památkových rezervacích, historické jádro města Kutné Hory s jeho prostředím za památkovou rezervaci;

B) stanoví že

1. účelem prohlášení historického jádra města Kutné Hory za památkovou rezervaci je

¹ Citováno dle: Úřední list 1961 částka 43 z 25. října

² Citováno dle opisu z roku 1987 uloženého na Okresním úřadě Kutná Hora.

zabezpečit tomuto celku zvýšenou ochranu jakožto vynikajícím uměleckému a historickému urbanistickému útvaru, který svým půdorysem vyjadřuje způsob jeho vzniku, když se tu kolem r. 1280 našla stříbrná ruda, který zachovává z těch dob řadu raně gotických měšťanských domů a jehož památky dokumentují mimořádný rozvoj tohoto města v polovině 14. a na konci 15. století. Tomuto celku má se proto zajistit uplatňování péče o jeho zachování, konzervaci a obnovu v rámci naší socialistické výstavby tak, aby jako organická součást nového životního prostředí sloužil kulturním i hospodářským potřebám pracujících;

2. obvod této památkové rezervace je vymezen čarou, která začíná na nároží ulic Husovy a V Mišpulkách, běží po vnější straně býv. městského příkopu parcelami 739/1, 740/1, 740/2, 771/4, 771/6 až k vyústění ul. České, takže domy čp. 103 a 108 jsou ještě uvnitř rezervačního území, dále jde po severním okraji parcel 773/1 a 773/2 až k domu č. 24 v ulici Hloušecké, běží pak ulicí Pod valy, Na příkopě, Antonína Zápotockého (*Štefánikova*), Rudní a Sokolovskou (*Sokolská*) k východu, ulicí U nádraží k jihu, k západu pak odtud městskými sady, Žižkovou branou k Vrchlici a po ní až po parcelu 692/I, po jejímž okraji jde vzhůru k opěrné zdi chrámu sv. Barbory, kterou sleduje do Tábořské třídy (*Kremnická*) a po ní se vrací k svému východišti v Husově ulici;

3. předmětem památkové péče v této rezervaci jsou jako vzájemně související nedílný urbanistický celek

a) památkově chráněný historický půdorys města a památkově chráněná jeho prostorová a hmotná skladba na celém území památkové rezervace,

b) tyto památkově chráněné objekty:

ba) národní kulturní památky,

bb) vybrané nemovité kulturní památky, uvedené v příloze A k tomuto výnosu (tzv. rezervační objekty),

bc) ostatní nemovité kulturní památky, uvedené v příloze B k tomuto výnosu,

c) objekty, které sice nejsou kulturními památkami, s nimiž však vzhledem k tomu, že jsou v památkovém prostředí, lze z hlediska územního plánu, dokumentace staveb a stavebních předpisů nakládat pouze v dohodě s památkovými orgány (tzv. objekty památkového zájmu), vyznačené graficky v plánu.

Výše uvedená klasifikace objektů (body 3a) až 3c)) bude upřesněna a urbanistické památkové hodnoty rezervace budou podrobněji rozvedeny na základě komplexního průzkumu, zpracovaného podle bodu C-1-k tohoto výnosu;

4. obvod památkové rezervace, všechny chráněné památkové objekty i objekty památkového zájmu v rezervaci se vyznačí v územním plánu a ve všech dílčích plánech, jimiž se jakkoli řídí výstavba města, a zaznamenají se také v mapových a evidenčních (písemných) operech podle katastrálního zákona a podle předpisů jej provádějících a doplňujících;

C) určuje tyto podmínky, jimiž se v památkové rezervaci řídí stavební činnost:

1. pokud jde o výstavbu:

a) nové stavby i úpravy staveb dosavadních, včetně oprav nebo náteru průčelí a jeho stavebních článků a změn oken, dveří, jiných otvorů a krytiny, jakož i terenní, parkové a jiné úpravy mohou být provedeny vždy pouze s ohledem na historický ráz, kulturně politický význam a výtvarnou povahu svého prostředí,

b) výstavba v rezervaci sleduje potřebu dotvořit hlavní historické prostory a památkové objekty v památkové rezervaci, které byly nevhodnou zástavbou nebo jinak v minulosti porušeny, a uvádí stavební objekty, jež tvoří historickou podstatu rezervace (oddíl B č. 3 písm. b) a) a b)), do takového stavebního stavu, kterým bude zhodnocen jejich památkový význam a budou postupně odstraněny rušivé dodatečné stavební zásahy,

c) při vytváření nové prostorové a hmotné skladby novou výstavbou v obvodu rezervace je nutné dosáhnout harmonického přechodu mezi starým zastavěním a novou výstavbou a

vytvářet prostorové i hmotné řešení nové výstavby tak, aby nenarušovala daný již historický výtvarný charakter rezervace a jeho specifičnost a aby přitom byla výrazem soudobé architektonické tvorby,

d) výstavbou nových stavebních jednotek a využitím starých mimo oblast památkové rezervace se opatří náhradní prostory bytové, administrativní, provozní, skladištní a jiné za tyto prostory v památkových objektech v památkové rezervaci, jež nutno podle plánu úprav uvolnit ke kulturnímu nebo jinému památce přiměřenému využití, popřípadě k dočasnému vysídlení, aby mohly být provedeny v kulturní památce přiměřené stavební úpravy,

e) vhodnými opatřeními k usměrnění dopravy bude zabezpečeno, že stavby v památkové rezervaci nebudou nadále ohrožovány nadměrným provozem a otřesy, že zde bude zvýšena dopravní bezpečnost a dosaženo potřebného klidu,

f) způsob, jakým bude město vybaveno veřejným osvětlením, reklamními zařízeními a jinými opatřeními vyvolanými obchodem apod. musí být v souladu s historickým rázům a podstatou památkové rezervace,

g) všechny stavební, opravné, restaurátorské a jiné práce na kulturních památkách, jimiž se udržuje, zhodnocuje nebo i mění její stavební stav a výtvarná podstata, pokud byly k tomu příslušným památkovým orgánem dány odborné pokyny nebo souhlas podle § 8 zákona č. 22/1958 Sb., smějí být prováděny pouze odborně školenými silami a takovými závody, jejichž kádrové vybavení zabezpečuje odbornost této práce, a dále s použitím tak kvalitního materiálu, aby byl zaručen nejen dobrý a trvanlivý výsledek, ale také hospodárnost nákladů,

h) při řešení otázek občanské vybavenosti města jako celku a s tím souvisejícího využití jeho prostor i objektů je potřeba vycházet z kulturně historické povahy památkové rezervace a využívat ji vhodným způsobem jako prostředí především ke kulturnímu a osvětovému využití. U objektů, jichž bude využito jinak, je třeba zajistit jejich alespoň občasně zpřístupnění lidu,

ch) Okresní národní výbor v Kutné Hoře určí v rámci pravomoci mu dané ustanovením § 21 odst. 6 vládn. nař. č. 71/1960 Sb. ochranné pásmo u památkové rezervace podle § 5 zák. číslo 22/1958 Sb. a podle vyhlášky ministerstva školství a kultury č. 118/1959 Ú.1., o památkových ochranných pásmech, tak, aby území památkové rezervace bylo chráněno i vzhledem k svému okolí,

i) výstavba města i mimo území památkové rezervace bude prováděna v dohodě s příslušnými památkovými orgány tak, aby nebyl nevhodnými stavbami pohledově rušen výtvarný obraz historické podstaty (historického jádra) města a jeho silueta,

j) každá organizace, jež hodlá provádět na území památkové rezervace jakékoli zemní výkopy, je povinna nejpozději do tří dnů před jejich započatím ohlásit to muzeu v Kutné Hoře za účelem zajištění dozoru z hlediska prehistorické a historické archeologie,

k) Okresní národní výbor a Městský národní výbor v Kutné Hoře zajistí za odborné pomoci Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody v Praze a v závažnějších otázkách též Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze dokončení podrobného památkového průzkumu, dokončení plánu asanace a regenerace památkové rezervace, ve kterém bude komplexně stanoven dlouhodobý program i dílčí etapy provádění projektových i stavebních prací s přihlédnutím k naléhavosti oprav jednotlivých památkových objektů a zajistí v součinnosti s ostatními správci nebo vlastníky památek v rezervaci, kteří jsou povinni podle § 8 odst. 1 na vlastní náklad pečovat o jejich udržování v dobrém stavu, postupnou realizaci asanačních a regeneračních prací podle schválených investičních úkolů a plánů a rozpočtů. Postupují přitom podle ustanovení vyhl. ministerstva školství a kultury č. 56/1960 Sb., o úhradě nákladů na udržování a obnovu kulturních památek, a podle vyhl. ministerstva financí a Státní plánovací komise č. 118/1960 Sb., o zajištění prostředků na údržbu, opravy, rekonstrukce a modernizaci májenných obytných domů, přičemž v době co možno nejkratší vyřeší majetkoprávní otázky domovních objektů, které jsou dosud v soukromém vlatnictví,

l) prvořadou pozornost jest třeba věnovat preventivní ochraně památkových objektů v rezervaci a účinně dbát o to, aby nedocházelo ke zvyšování nákladů a ke kulturním ztrátám zanedbáváním jejich udržování v dobrém stavu. Před pořízením potřebných podkladů a vytvořením nutných organizačních a ekonomických předpokladů k rozvinutí celkové asanace a regenerace v rezervaci podle odstavce k) je třeba soustředit péči především na zabezpečení technického stavu památkových objektů tak, aby byly uchráněny před chátráním do doby, než bude překročeno k jejich obnově,

m) při asanaci a regeneraci památkové rezervace je nutné dbát uplatňování zásad památkové péče takovým způsobem, aby jednotlivé objekty i jejich komplexy účelně vyhovovaly funkčním potřebám nového života města jako celku, zdravotnickým a hygienickým požadavkům a rostoucí životní úrovni,

2. pokud jde o zboření staveb v památkové rezervaci:

a) jde-li o objekt, který není chráněnou kulturní památkou, ale je objektem památkového zájmu, lze jeho demolici připustit jen za předpokladu, že projekt nové stavby nebo pozemní úpravy na jeho místě byl projednán a schválen také příslušným památkovým orgánem a že byla odevzdána jednak Krajskému středisku státní památkové péče a ochrany přírody v Praze, jednak Státnímu ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze investorem pořízená dokumentace stavby určené ke zboření, jak ji určí toto krajské středisko. Demoliční práci je nutno na požádání památkových orgánů zastavit, a to nejdéle na dobu jednoho týdne, jestliže se při těchto pracích zjistí další skutečnosti rozhodné pro poznání umělecko-historického nebo stavebního vývoje objektu,

b) k tomu, aby v památkové rezervaci bylo z mimořádně závažných důvodů upuštěno od další ochrany památkového objektu, může dát souhlas podle § 13 zák. č. 22/1958 Sb. ministerstvo školství a kultury po vyjádření školské a kulturní komise Okresního národního výboru v Kutné Hoře, Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody v Praze a Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze,

D) stanoví závěrem, že

1. odbor školství a kultury Okresního národního výboru v Kutné Hoře v součinnosti s Krajským střediskem státní památkové péče a ochrany přírody v Praze učiní podle vyhlášky č. 181/1959 Ú.l. ihned po zřízení památkové rezervace tato opatření: přezkoumá, zda u některé kulturní památky v obvodu památkové rezervace nepřichází v úvahu některé z opatření uvedených v § 8 odst. 4 a 5 zákona č. 22/1958 Sb. v souvislosti s vyhl. č. 56/1960 Sb., popřípadě podle zákona č. 71/1959 Sb., o opatřeních týkajících se některého soukromého domovního majetku, a vyhlášky ministerstev financí a spravedlnosti č. 236/1959 Ú.l. vydané k jeho provedení nebo v § 7 odst. 1 a 2 zákona č. 87/1958 Sb., o stavebním řádu, v souvislosti s vyhláškou č. 144/1959 Ú.l., nebo v §§ 4 a 5 vlád. nař. č. 15/1959 Sb., o opatřeních týkajících se některých věcí užívaných organizacemi socialistického sektoru a v prováděcí vyhlášce č. 88/1959 Ú.l. anebo v § 9 a § 10 odst. 1 a 3 zák. č. 22/1958 Sb., popřípadě není-li třeba u některé z těchto památek dát podnět k novému přidělení místností nebo budov podle § 10 odst. 2 tohoto zákona. Výsledky šetření sdělí Městskému národnímu výboru v Kutné Hoře a projedná s ním, popřípadě s ostatními příslušnými orgány potřebná další opatření;

2. odbor školství a kultury Okresního národního výboru v Kutné Hoře v součinnosti s Krajským střediskem státní památkové péče a ochrany přírody v Praze trvale sleduje, zda jsou dodržovány podmínky stanovené pro stavební činnost v památkové rezervaci, dále jak je užíváno jednotlivých nemovitých kulturních památek v památkové rezervaci a zda jsou udržovány v dobrém stavu podle daných pokynů;

3. odbor školství a kultury Okresního národního výboru v Kutné Hoře opírá se při vypracování návrhu na rozhodnutí a opatření týkajících se památkové rezervace o metodickou pomoc a odborné posudky Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody v

Praze a v závažnějších případech o metodickou pomoc a odborné posudky Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze. Dojde-li odbor k názoru, že nelze rozhodnout v souhlasu s jejich odborným posudkem, vyžádá si před takovým rozhodnutím nebo opatřením stanovisko odboru školství a kultury Krajského národního výboru v Praze;

4. Městský národní výbor v Kutné Hoře pečuje o propagaci významu, smyslu a poslání památkové rezervace tak, aby myšlenka ochrany památek se stala správně chápaným požadavkem všeho občanstva a mobilizovala je k aktivní spolupráci na rozvíjení péče o památkovou rezervaci;

5. Městský národní výbor v Kutné Hoře zajistí označení hranice rezervace na vstupních komunikacích tabulkou s nápisem „Městská památková rezervace“;

6. prohlášení památkové rezervace samo o sobě nezakládá nároky na přidělení mimořádných prostředků mimo rámec objemů, schválených pro Středočeský krajský národní výbor na třetí pětiletý plán. V případě, že by k zajištění péče o kulturní památky, která je obecně povinná podle § 8 zákona č. 22/1958 Sb., v rezervaci bylo třeba zvláštních opatření, projedná věc krajský národní výbor se Státní plánovací komisí a ministerstvem financí při projednávání ročních plánů a rozpočtů.

Ministr:
Kahuda v.r.

Přílohy:

A. Seznam vybraných nemovitých kulturních památek v památkové rezervaci v Kutné Hoře (rezervační objekt).

B. Seznam ostatních nemovitých kulturních památek v památkové rezervaci v Kutné Hoře.

C. Zhodnocení památkového významu města Kutné Hory.

Příloha A:

Rezervační památkové objekty kategorie A v Kutné Hoře¹

Pás gotického městského opevnění.

Vlašský dvůr, gotická čtyřkřídlá budova z poč. 14. století, přestavěná kolem roku 1400 (kaple) a znovu od roku 1895 arch. Láblérem; původní kutnohorská mincovna a sídlo Václava IV. (navrženo k prohlášení za národní kulturní památku).

Hrádek - čtyřkřídlá budova hradního rázu, s křídly ze 14. až 16. století, s arkýřovou kaplí, dalším arkýřem a gotickými, na žebra klenutými sály; stavba pp. z Donína, Perklů a Smíšků z Vrchovišť.

Kostel P. Barbory, pozdně gotická stavba katedrálního typu, začatá koncem 14. století hutí Petra Parlěře a dokončená koncem 15. a v první polovině 16. století pražskými architekty M. Rejskem a Ben. Rejtem, s bohatými krouženými klenbami v lodi a gotickými freskami, s barokním zařízením.

Kostel sv. Jakuba, trojlodní dvojevěžová gotická hala z let asi 1330-90, s bohatým gotickým portálem, gotickými freskami a gotickým i barokním vnitřním zařízením.

Kostel P. Marie na Náměti, trojlodní gotická hala s věží v záp. průčelí, z druhé poloviny 14. století, pozdně goticky sklenutá M. Blažkem a Benešem kolem r. 1509-12.

Palackého nám. čp. 377, tzv. Knížecí dům.² Dvoupatrový pozdně gotický dům, renesančně přestavěný, s pozdně barokním průčelím a vzadu s věží s bohatou pozdně gotickou klenbou.

¹ Citováno dle: Práce muzea v Kutné Hoře, sešit 1. řady společenských věd. Kutná Hora, 1962, s. 7-10. Přílohy A a B k opisu z roku 1987 (uloženého na Okresním úřadě Kutná Hora) jsou seřazeny dle čp., popisy objektů jsou doplněny a jsou z nich odstraněny některé chyby. Poznámky k citovanému textu upozorňují pouze na významnější chyby a dále upozorňují na nejzávažnější proměny objektů.

² Čp. 377 je tzv. Sankturinovský dům. Jako Knížecí dům je označováno čp. 376.

- Palackého nám. čp. 378. Dvoupatrový dům s gotickým jádrem, vnější úprava empírová s mansardovou střechou.
- Palackého nám. čp. 379. Dvoupatrový gotický dům s barokním průčelím a mansardovou střechou, barokní socha na nároží.
- Vladislavova ul. 376. Dvoupatrový pozdně gotický dům s žebrovou klenbou v 1. patře, přestavěný kolem r. 1730 na souměrný barokní palác s tympanonem a mansardovou střechou.
- Libušina 380. Jednopatrový barokní dům, tvořící urbanistický celek s domem čp. 376.¹
- Libušina 384. Bývalá kaple, dnes obytný dům, jednopatrová stavba klasicisujícího rázu z doby vrcholného baroka.
- Vladislavova ul. 339. Jednopatrový dům empírový s bohatým průčelím se štukovými ornamentálními reliefy.
- Sedlecká ul. 362. Jednopatrový empírový dům s trojúhelným štítem a přízemní slepou arkaturou.
- Tylova 507. Jednopatrový barokní dům s bohatou ornamentální štukaturou a barokní plastikou v nyci 1. patra; rodný dům J. K. Tyla (opatřený plaketou).
- Kollárova 313. Jednopatrový dům s bohatou barokní štukovou ornamentikou v 1. patře průčelí.
- Kollárova 158. Jednopatrový gotický dům s volutovým štítem, půdorysně bohatě zvlněným a bohatými supraportami v 1. patře.
- Náměstí 1. máje 275. Dvoupatrový barokní dům se středním risalitem a bohatou ornamentikou na průčelí ve slohu vídeňského baroka.
- Náměstí 1. máje 273. Jednopatrový barokní dům s průčelím ve stylu Santiniho tvorby, se střešním altánem s postranními vikýři.
- Orelská 272. Jednopatrový dům zlidovělého baroka, patrně koželužský, s dřevěnou pavlačí ve štítě.
- Náměstí 1. máje 182 a 183. „Kamenný dům“ čp. 182. Dvoupatrová pozdně gotická stavba s dvouosým podloubím, arkýřem a vysokým štítem, brzo po roce 1490, mistr Brikcí, restauroval Lábler 1900-02, a vlevo od něho dům čp. 183 s naznačeným podloubím a štítem ve slohu české renesance.
- Pirknerovo nám. 201. Jednopatrový dům z roku 1728.
- Pirknerovo nám. 206. Zbytek kostela sv. Bartoloměje s bohatou barokní štukaturou a loď s got. nárož. opěrnými pilíři, vše vestavěno do pozdně empírového jednopatrového domu.
- Bartolomějská ul. 221. Jednopatrový dům s pozdně gotickým portálem.
- Husova ul. 15. Jednopatrový empírový dům s plochými pilasty a štukovými reliefy v nadpražích přízemních oken.²
- Husova ul. 141. Dvoupatrový raně gotický dům s barokní bohatě štukovanou fasádou a gotickými kroužkovými nykami na nárožích.
- Husova ul. 123. Jednopatrový empírový dům s plochými jonskými pilasty.
- Husova ul. 142. Jednopatrový pozdně got. dům s gotickým portálem, s renesanční klenbou v mazhauzu a bohatým barokním štítovým průčelím.
- Husova ul. 143. Jednopatrový pozdně gotický dům z doby těsně po roce 1490, s barokovým průčelím a štítem, s původní gotickou dispozicí a segment. gotickým portálem.
- Husova ul. 144. Jednopatrový štítový raně barokní dům s gotickým jádrem, tvořící s čp. 142 a 143 prostorovou skupinu.
- Husova ul., Kamenná kašna z r. 1495, mnohoboká stavba s opěr. pilíři, ukončenými fiálami a kroužkovými panely na stěnách; restauroval 1887-90 arch. Lábler.
- Husova ul. 148, býv. zájezdní hostinec, s gotickým jádrem; jednopatrový dům s moderní fasádou a velkým plochostropým mazhauzem s klenutými pasy.

¹ Barokní průčelí bylo zničeno při památkové obnově a nahrazeno gotizujícím novotvarem.

² Dům čp. Ž15 byl zbořen v souvislosti s úpravami křížovatyky a stavbou obchvatové komunikace.

- Husova ul. 152. Jednopatrový raně renesanční dům s původním mazhauzem a průčelím vídeňského baroka, se sřešním altánem z doby kolem r. 1710 s balustrádovou atikou.
- Šultysovo nám. 153. Dvoupatrový barokní dům z okruhu Santiniho tvorby, s gotickým jádrem.
- Šultysovo nám. 173 (U mramorů). Dvoupatrový renesanční dům s původním bohatým portálem a (novou) lunetovou římsou.
- Šultysovo nám., Morový sloup, Frant. Baugut, 1713-16.
- Šultysovo nám. 166. Dvoupatrový goticko-renesanční dům, s původní dvojí arkádou podloubí a portálem z r. 1500.
- Šultysovo nám. 165. Dvoupatrový dům s průčelím s barokisujícími supraportami oken, tvořící celek s domem čp. 166.
- Šultysovo nám. 170. Dvoupatrový renesanční dům s rozlehlým průjezdem a nádvorní barokní logií.
- Šultysovo nám. 172. Dvoupatrový dům s raně barokním štítem.
- Šultysovo nám. 154. Jednopatrový barokní dům s gotickým jádrem, s barokním průčelím, podloubími a vraty s akantovou ornamentikou.
- Husova ul. 104 a 105. Dvoupatrový v jádře gotický dům s barokním průčelím a obrazem v prvním patře.
- Husova ul. 103. Jednopatrový got. dům s původními okny a barokním průčelím.
- Husova ul. 102. Dvoupatrový renesanční dům s původním průčelím (s kamen. rámy kolem oken); na nároží má gotický opěrný pilíř.
- Husova ul. 100. Jednopatrový barokní domek uzavírající Jakubskou ul.
- U Vlašského dvora 85. Jednopatrový pozdně barokní dům s kovanou lucernou a plastikou na průčelí.
- Děkanství u sv. Jakuba. Jednopatrová pozdně renesanční stavba s původními štíty, s mramorovým portálem z r. 1595 a barokními štuky kolem oken.
- Komenského ul. 38. Skupina gotických domů, spojená v celek jednopatrovým barokním průčelím s vodorovnou atikou.
- Komenského ulice 41. Jednopatrový gotický dům s gotickým schodištěm a klenutou sní v přízemí s barokním průčelím s bohatou akantovou rozvilinou.
- Dačického nám. 16. Jednopatrový gotický dům s gotickým portálem v 1. patře, barokně upravený na průčelí.
- Svatobarborská ul. 23. Jednopatrový renesanční dům s původními okny, portálem a figurálním sgrafitem.
- Svatobarborská ul. 34. Jednopatrový barokní dům s gotickým jádrem a s akantovými štuky kol oken a oválu s barokní plastikou.
- Svatobarborská ul. 30. Dvoupatrový barokní dům s gotickým jádrem s hladkým průčelím.
- Kostel sv. Jana Nepomuckého. Podélné jednolodí s půlkruhovou apsidou a zvlněným průčelím, nesoucím věž, arch. F. M. Kaňka, 1734-53; portál s uchy vpravo od kostela, kolem r. 1760.
- Klášteř Uršulinek. Rozlehlá dvoupatrová barokní stavba se středními a bočními risality, s vysokou střechou a bohatou barokní figurální plastikou, K. I. Dienzenhofer, 1733-43.
- Jezuitská kolej. Rozlehlá dvoupatrová raně barokní budova s příčnými křídly a věžemi v nárožích, J. D. Orsí, 1667 - cca 1700, s terasou s barokními sochami z let 1703-16.
- Bývalá kaple Těla K. Z původní stavby z konce 14. století zachován gotický přízemek o devíti klenebních polích.
- Smíškovo nám. 48. Jednopatrový rokokový dům se zahradou, na zahradní zdi bohatá rokoková plastika z r. 1764.
- Smíškovo nám. 59. Jednopatrový barokní dům z doby kolem r. 1710, z okruhu tvorby Santiniho, s mansardovou střechou. V městské hradbě gotická věž a gotická stavba o dvou obloucích v městském příkopu.

**Ostatní nemovitě kulturní památky
v městské památkové rezervaci v Kutné Hoře¹**

- Havlíčkovo nám. čp. 520. Jednopatrový dům, průčelí pozdně empírové, obnovená omítka, důležitá nárožní situace.
- Jánské nám. čp. 544. Jednopatrový empírový dům, patro konzolové na nároží vysazeno, důležitá nárožní situace.
- Jánské nám. čp. 540. Jednopatrový barokní dům, hladké průčelí, pásy kolem oken, důležitá situace na Jánském nám.
- Jánské nám. čp. 527. Jednopatrový barokní dům, hladká průčelí, stojí izolovaně a spolu s čp. 540 uzavírá Jánské nám.²
- U jelena čp. 487. Jednopatrový empírový dům, pod okny 1. patra rozety, na nároží figura jelena jako domovní znamení.
- U jelena čp. 483. Přízemní zbytek domu s barokní vjezdní branou.
- U jelena čp. 485. Jednopatrový dům pozdně empírový v citlivé urbanistické situaci, kde se končí staré město.
- Jungmannova tř. čp. 481. Jednopatrový dům, hladké šikmé průčelí, empírový, v důležité situaci.
- Jungmannova tř. čp. 490 a dům vlevo s ním sousedící, jednopatrové pozdně empírové domy, uzavírající čelo Jungmannova nám.
- Jungmannova tř. čp. 492. Jednopatrový empírový dům se starším jádrem, domovní znamení bílý kůň na modrém poli nad portálem, fasáda hladká, jen s rámy kolem oken.
- Jungmannova tř. čp. 437. Jednopatrový empírový dům, prosté průčelí s rámy kolem oken, barokně zvlněný vjezd do dvora.
- Jungmannova tř. čp. 438. Jednopatrový neorenezanční dům, uzavírá prostor náměstí.
- Jungmannova tř. čp. 478. Jednopatrový empírový dům, rámové průčelí, oválný obraz P. Marie v 1. patře.
- Jungmannova tř. čp. 476. Jednopatrový empírový dům, rozviliny pod okny 1. patra, nad portálem znamení lva.
- Jungmannova tř. čp. 475. Jednopatrový barokní dům, rámy kol oken na hladkém průčelí.
- Jungmannova tř. čp. 439. Jednopatrový pozdně gotický dům s půlkruhovým portálem, fasáda nová.
- Jungmannova tř. čp. 441-440. Jednopatrový neorenezanční dům, s bohatě plastickým průčelím.
- Jungmannova tř. čp. 444. Jednopatrový neorenezanční dům, hladké průčelí, rámy kol oken - uzavírá řadu.
- Jungmannova tř. čp. 471. Jednopatrový neorenezanční dům, rámy kolem oken, kordonová římsa.
- Jungmannova tř. čp. 445. Jednopatrový pozdně empírový dům, tvoří uličku zakrytou vysokou barokní branou, druhá barokní brána tvoří vjezd do dvora.
- Jungmannova tř. čp. 446. Jednopatrový pozdně empírový nárožní dům, hladké průčelí s rámy v 1. patře.
- Jungmannova tř. čp. 470. Jednopatrový empírový dům na nároží, hladké průčelí.
- Na Vrchlicí čp. 35 a 36. Jednopatrové izolované domy, hladké fasády s rámováním, tvořící důležitě hmoty na stráni k Vrchlicí.
- Pod Barborou čp. 33. Jednopatrový dům s neorenezanční fasádou, patrně se starším jádrem, v důležité situaci nad Vrchlicí.
- Pod Barborou čp. 32. Dům uzavírající štolu dolu Osel.
- Pod Barborou čp. 39. Jednopatrový empírový dům na stráni pod Hrádkem.

¹ Citováno dle: Práce muzea v Kutné Hoře, sešit 2. řady společenských věd. Kutná Hora, 1963, s. 1-8.

² Dům zbořen v první polovině sedmdesátých let.

- Pod Barborou čp. 40. Jednopatrový neorenezanční dům, tvoří důležitou hmotu ve stráni pod Hrádkem.
- Jakubská ul. čp. 2. Jednopatrový gotický dům nárožní v důležité situaci, empírové průčelí.
- Jakubská ul. čp. 3. Jednopatrový gotický dům s empírovým průčelím proti vstupu ke sv. Jakubu.
- Ruthardská ul. čp. 13. Jednopatrový pozdně gotický dům s empírovým průčelím.
- Dačického nám. čp. 15. Jednopatrový pozdně gotický dům s gotickým portálem a oknem do sklepa, průčelí neorenezanční.
- Dačického nám. čp. 17. Dvoupatrový dům s renezančním jádrem a neorenezančním průčelím.
- Barborská ul. čp. 24. Dům s gotickým jádrem, jednopatrový, s rokokovým průčelím se štukovými kartušemi.
- Barborská ul. čp. 25. Dům s gotickým jádrem, jednopatrový, neorenezanční průčelí s bosovanými pilastry, v důležité nárožní situaci.
- Barborská ul. čp. 35. Jednopatrový empírový dům, hladké průčelí, rámy kolem oken.
- Barborská ul. čp. 32. Dvoupatrová neorenezanční fasáda s bohatou bosáží kryje pozdně gotické jádro.
- Barborská ul. čp. 29. Jednopatrový renezanční dům, hladké průčelí, rámy kolem sdružených oken, nárožní situace.
- Smíškovu nám. čp. 50. Jednopatrový neorenezanční dům s branou do dvora.
- Smíškovu nám. čp. 49. Jednopatrový dům, původně s bohatým barokním průčelím, v dnešní podobě však téměř nový, z původního průčelí zůstalo jen nepatrně barokních tvarů.
- Smíškovu nám. čp. 56. Dvoupatrový raně neorenezanční dům, průčelí velmi úměrných proporcí, tvoří horní stranu náměstí.
- Smíškovu nám. čp. 58. Dvoupatrový pozdně empírový dům se středním rizalitem a rovnou attikou, vyvážených proporcí, tvoří horní stranu náměstí.
- Rejskovo nám. čp. 66. Jednopatrový pozdně barokní dům, hladké průčelí, rámy pod okny, malovaný obraz jako domovní znamení.
- Rejskovo nám. čp. 42. Pozdně gotický dům jednopatrový, úplně nově přestavěný, gotické okno na bočním průčelí v 1. patře.
- Lierova ul. čp. 146. Jednopatrová barokní budova tvořící nároží kostelního bloku, hladké průčelí, rámy kol oken, na nároží barokní socha sv. Václava.
- Husova tř. čp. 117. Dvoupatrový barokní dům, zvlněné supraporty nad 1. patrem, celé průčelí porušeno šlechtěnou omítkou.
- Husova tř. čp. 112. Jednopatrový gotický dům, měl podloubí, dosud zachovány dvě arkády a gotické okno, nová fasáda.
- Husova tř. čp. 111. Jednopatrový gotický dům, neorenezanční průčelí.
- Husova tř. čp. 109. Jednopatrový dům s bohatým průčelím romantické gotiky.
- Husova tř. čp. 108. Dvoupatrový gotický dům, ploché pozdně empírové průčelí s půlkruhovými archivoltami nad okny v 1. patře.
- Husova tř. čp. 106. Jednopatrový gotický dům, mansardová střecha, pseudobarokní průčelí, uzavírá Mincířskou ul.
- Husova tř. čp. 101. Jednopatrový pozdně empírový dům s podloubím a gotickým jádrem.
- Husova tř. čp. 139. Řadový jednopatrový dům, jeho průčelí s mělkým risalitem člení ploché rámování, krytý mansardovou střechou se zděným vikýřem v ose. Okna i portál s bohatými římsami a profilovanými rámy. V interiéru zachován klenutý průjezd s původním nástupem na schodiště a klenuté prostory v přízemí. Dům barokně přestavěn mezi lety 1740-50, průčelí upraveno ve 20. století.
- Husova tř. čp. 140. Řadový jednopatrový dům s bohatě profilovanými okny na hladkém průčelí, krytý sedlovou střechou. Dům přestavěn kolem poloviny 18. století, upraven v 1. pol. 19. století.
- Komenského nám. čp. 5. Jednopatrový empírový domek na starší parcele, bosované pilastry v

1. patře.

Vysokostelská ul. čp. 77. Jednopatrový empírový domek tvoří frontu středověké uličky.

Vysokostelská ul. čp. 78. Jednopatrový renezanční domek, hladké empírové průčelí.

Vysokostelská ul. čp. 79. Jednopatrový pseudogotický dům s původním portálem, průčelí neorenezanční.

Šultysova tř. čp. 174. Z poloviny gotický, z poloviny renezanční jednopatrový dům s moderním průčelím.

Náměstí 1. máje čp. 184. Jednopatrový empírový nárožní dům s obrazem Madony, rámová architektura průčelí.

Náměstí 1. máje čp. 175. Jednopatrový dům gotický, fasáda nová.

Náměstí 1. máje čp. 176. Jednopatrový dům gotický, fasáda barokní, zvlněné supraporty oken.

Náměstí 1. máje čp. 182. Dvoupatrový raně neorenezanční dům, průčelí pěkných proporcí s nízkým tympanonem.

Náměstí 1. máje čp. 179. Gotický jednopatrový dům s bohatě plastickým empírovým průčelím.

Náměstí 1. máje čp. 252. Gotický jednopatrový dům s moderním průčelím.

Náměstí 1. máje čp. 253. Gotický jednopatrový dům s pseudorenezančním průčelím.

Palackého nám. čp. 157. Gotický jednopatrový dům s moderní fasádou, na nároží sousoší P. Marie, gotický portál.

Palackého nám. čp. 509. Jednopatrový dům, barokní průčelí hladké, rámy kol oken, uzavírá čelo náměstí.

Palackého nám. čp. 510. Jednopatrový dům, hladké průčelí s lisenami, v důležité nárožní situaci.

Palackého nám. čp. 156. Dvoupatrový dům s gotickými sklepy, nárožní, pozdně empírové průčelí s rozvilinami nad 1. patrem, nároží a střední risalit bosované, vnitřek domu nový a bezvýznamný.

Palackého nám. - jižní fronta: všechny domy této strany náměstí jsou chráněny z důvodu jeho prostorového uzavření, i když tyto domy mají celkem nevýznamné vnitřky a gotické jsou pouze jejich sklepy. Jdou to tyto domy:

čp. 99 - jednopatrový, s pseudorenezančním průčelím a nově zřízeným podloubím,

čp. 98 - jednopatrový, empírové průčelí má výkladem porušený přízemek,

čp. 96, 95, 94, 93, 92, 91, 90, 89, 88 - jednopatrové s pseudorenezančním průčelím.

Brandlova ul. čp. 425. V zahradě volně stojící jednopatrový dům, krytý sedlovou eternitovou střechou; na východě k němu přiléhá přízemní přístavek. Pozdně empírové průčelí z 1. poloviny 19. století. Empírový dům z 1. poloviny 19. století.

Na Náměstí čp. 421. Jednopatrový nárožní dům, krytý vysokou valbou, s bohatým louizezním průčelím, v přízemí odstraněným. Částečně zachovaný pozdně barokní interiér. Dům z posledního dvacetiletí 18. století.

Tylova tř. čp. 504. Řadový jednopatrový dům s jednoduchou empírovou fasádou, krytý nízkou sedlovou střechou. Interiéry v přízemí klenuté. Empírový dům z doby kolem roku 1800.

Tylova tř. čp. 387. Jednopatrový nárožní řadový dům, krytý valbovou střechou, s bohatě členěným louizezním průčelím, v přízemí zničeným moderními adaptacemi. Barokní úprava z konce 18. století.

Anenské nám. čp. 370. Jednopatrový nárožní dům s hladkým průčelím, krytý nízkou valbovou střechou. V interiéru zachována chodba s trámovým stropem, původní dřevěné schodiště a v patře plochostropý mázhaus. Dům z 2. poloviny 18. století, v zadní části dostavěný v 2. polovině 19. století.

Anenské nám. čp. 369. Řadový jednopatrový dům s hladkým průčelím, krytý valbovou střechou. Plochostropý interiér byl adaptován v 19. století. Dům z 2. poloviny 18. století.

Anenské nám. čp. 353. Volně stojící jednopatrový dům, krytý mansardovou střechou, s dostatečně přistavěným jednopatrovým křídlem do Sedlecké ulice. Průčelí hladká, v interiéru zachován předělený přízemní mázhaus. Starší dispozice, přestavěná v 18. a 2.

polovině 19. století.¹

Anenské nám. Socha sv. Anny. Na hranolovém soklu ukončeném římsou s listovým vlysem je umístěna socha stojící světiče v bohatém rouše a s nepokrytou hlavou, levicí přidržuje knihu. Z konce 18. století.²

Andělská ul. čp. 299. Řadový jednopatrový dům s hladkým průčelím, kamenným vstupním portálem a bohatými okenními rámy. Interiér zčásti upraven. Dům z 1. poloviny 18. století, upraveno v 19. století.

Andělská ul. čp. 300. Volně stojící jednopatrový dům s jednoduchým empírovým průčelím, krytý valbovou střechou a eternitem. V interiéru zachována plochostropá síň a chodba. Dům z doby po r. 1800.

Poděbradova ul. čp. 289/290. Volně stojící jednopatrový dům s plastickým pseudogotickým průčelím, krytý nízkou valbovou střechou. Podle nápisu nad portálem postaven r. 1852.

Poděbradova ul. čp. 276. Jednopatrový nárožní dům s hladkým průčelím, krytý valbovou střechou. Barokně upravený dům koncem 18. století, opraven v šedesátých letech 19. století.

Poděbradova ul. Kaple U srdce Páně při bývalém klášteře Voršílek. Jednolodní, s čtvercovou lodí a krátkým, apsidou ukončeným chórem, s bohatě členěnou zvlněnou vstupní fasádou, jejíž trojúhelný štít nese nízkou věž. Střechy mansardové. Interiér zaklenut českými plackami. Stavba provedena podle plánů arch. B. Ohmanna v letech 1900-1.

Poděbradova ul. Sbor církve českobratrské evang. Podélná hala s pozdně empírovým bohatě členěným průčelím, krytý nízkou sedlovou střechou. Vstupní portál kryje otevřená sloupová předsíň ukončená tympanonem. Hladký interiéř se zděnou kručtou je opatřen kazetovým stropem. Ke kostelu je připojen jednopatrový obytný dům se střídou pseudorezanční fasádou, krytý sedlovou střechou. Stavba z r. 1884.

Vladislavova ul. čp. 336. Jednopatrový nárožní řadový dům s průčelím, včleněným plochými pilastry, krytý valbovou střechou. V interiéru zachována původní dispozice průjezdu a přízemí. Dům přestavěn v 2. polovině 18. století, dveřní křídlo moderně adaptováno pro potřeby dílen.

Vladislavova ul. čp. 373. Jednopatrový nárožní řadový dům s průčelím členěnými lisenami, krytý valbovou střechou. Okna mají páskové kartuše v parapetech. V dispozici zachováno barokní schodiště a plochostropá síň. Dům upraven v polovině 18. století, znovu r. 1830 a v 2. polovině 19. století.

Vladislavova ul. čp. 335. Jednopatrový nárožní řadový dům, jehož hladké průčelí je opatřeno okny s bohatými páskovými kartušemi; kryje jej valbová střecha. Interiér plochostropý, v patře síň klenutá českou plackou. Dům barokně upraven kolem poloviny 18. století.

Vladislavova ul. čp. 333. Jednopatrový řadový dům, krytý sedlovou střechou s pseudobarokním průčelím. V interiéru zachován klenutý průjezd a klenuté komory, přístupné renezančními portály, v patře klenutá síň. Jádru domu upraveno v polovině 16. století a znovu v 18. století, průčelí z konce 19. století.

Vladislavova ul. čp. 321. Řadový nárožní jednopatrový dům, krytý valbovou střechou, s moderně upraveným průčelím, v němž je zachováno pozdně gotické okno. V interiéru zachován mázhaus, klenutý na střední sloup, původní schodiště a plochostropý mázhaus v patře. Jádru domu z konce 15. století, zaklenutí v 1. polovině 16. století, úprava průčelí a obchodu 20. století.

U Vlašského dvora čp. 86. Řadový jednopatrový dům s nečleněným průčelím, krytý valbovou střechou. Původní průčelí zachováno na boční straně. Interiéřně klenutá chodba, část upravená na obchod. Jádru domu z 16. století, moderní úprava průčelí a obchodu 20. století.

¹ Dům zbořen v roce 1981.

² Socha stála před domem čp. 353 - po jeho zboření byla přemístěna. Nyní je na zahradě Hrádku.

- Česká ul. čp. 191. Jednopatrový řadový dům s jednoduchým barokním průčelím, krytý sedlovou střechou. Úprava průčelí kolem poloviny 18. století, moderně opraveno ve 20. století.
- Česká ul. čp. 242. Řadový, původně volně stojící jednopatrový dům, krytý vysokou valbou, průčelí členěno plochými pilastry. Plochostropý interiéř. Stavba z 2. poloviny 18. století.
- Česká ul. čp. 187. Nárožní volně stojící jednopatrový dům s průčelím členěným plochým rámováním a okny v plastických rámech; střecha valbová. V interiéřu zachována původní plochostropá síň v přízemí i v patře. Stavba z doby kolem poloviny 18. století.
- Orelská ul. čp. 246. Volně stojící nárožní dům jednopatrový, s nepravidelně rozčleněným průčelím, krytý mansardovou střechou. Interiéř plochostropý. Dům z 2. poloviny 18. století, částečně upraven na průčelí a v interiéřu ve 2. polovině 19. století.
- Orelská ul. čp. 259. Původně volně stojící jednopatrový dům s hladkým průčelím, krytý mansardovou střechou. Do plochostropé síně se vstupuje sedlovým portálem. Jádro domu z 15. století, upraveno v 18. století.
- Hradební ul. čp. 271. Volně stojící jednopatrový dům s hladkým průčelím, krytý valbovou střechou. V patře zadního traktu do Orelské ulice je roubená komora. Interiéř plochostropý. Renzanční dům upraven v 18. století, rozšířen o přístavek do Hradební ulice ve 2. polovině 19. století.
- Radnická ul. čp. 213. Jednopatrový nárožní dům s jednoduchým průčelím, krytý sedlovou střechou. V interiéřu zachována plochostropá síň a původní dřevěné schodiště.
- Radnická ul. čp. 212. Jednopatrový dům s hladkým průčelím, krytý valbovou střechou. Dispozice interiéřu s klenutou chodbou zčásti přestavěna. Dům upraven v 18. století.

Příloha C:

Zhodnocení památkového významu města Kutné Hory¹

Město Kutná Hora vzniklo kolonisační za krále Václava II., kdy se zdejší naleziště stříbra stalo cílem velkého stěhování horníků z celé střední Evropy. Jeho půdorys rostl dosti nahodile, jsa určován cestami, jež směřovaly k jednotlivým šachtám. Z této nejstarší doby první výstavby města, kterou třeba prodloužit až do konce vlády Jana Lucemburského, stojí dosud hlavní farní kostel sv. Jakuba a několik měšťanských domů, jichž zbytky se zachovaly ve sklepech kolem hlavního náměstí a předních ulic. Dobou první kulturní a hospodářské kulminace Kutné Hory je druhá polovina 14. století a hlavně pak léta kolem r. 1400. Z té doby nemáme sice v městě dalších měšťanských domů - po té stránce byla již potřeba saturována - jsou tu však vyjimečné památky veřejného rázu, jako Vlašský dvůr, Hrádek a druhý měšťský farní kostel P. Marie na Náměti. Tato doba dala také vzniknout katedrálnímu chóru kostela sv. Barbory, na jehož projektu se účastnili architekti z okruhu Petra Parléře; jeho stavbou se vyvrcholuje předhusitský vývoj města. Podruhé se pak Kutná Hora dostala mezi přední města v zemi v době krále Vladislava, kdy z jejího stříbra vyrůstaly nejpřednější stavby nejen zde, ale i na Pražském hradě. Sloh její architektury svědčí o tom, že měla tehdy styky nejen s mistry pražskými (M. Rejskem a B. Rejtem), ale i s Budínem a Vratislaví. Z těchto pozdně gotických dob je v Kutné Hoře řada architektonicky přepychových měšťanských domů i vzácných interiéřů na Hrádku, ve Vlašském dvoře, u sv. Barbory i v kostele P. Marie na Náměti, tehdy tu vznikla i vzácná kamenná kašna, pozdně gotické jsou i vzácné kusy nejstaršího kostelního inventáře.

Stavební celek, vyšlý z gotického středověku, je v Kutné Hoře tak vynikající výtvarně úrovně a tak přesvědčivě dokumentuje vysokou hospodářskou prosperitu báňského podnikání v tomto městě, že právě kvůli němu si Kutná Hora zaslouží, aby byla prohlášena za městskou

¹ Citováno dle opisu z roku 1987 uloženého na Okresním úřadě Kutná Hora.

rezervaci. Kromě tří jmenovaných kostelů, Hrádku, Vlašského dvora a kašny jde hlavně o domy čp. 41, 142, 143, 183, 376 a 377.

Renesanční tvary se sice v Kutné Hoře objevují už v souvislosti s tvorbou pozdně gotickou (malby v Hrádku z r. 1492, dům čp. 166 z r. 1500), avšak plně se zde ujaly a rozvily až po r. 1560, aby se pak brzy začaly zabarvovat německou renesancí, vnikající sem ze Slezska. Mezi vynikající měšťanské domy z této časové vrstvy počítáme čp. 102, 152, 170, 173, 273; prokazují, že proti pozdní gotice měřítko soukromých domů nepokleslo a že hospodářská základna, i když už prosperita báňského podnikání upadala, tu stále ještě dovolovala onen vysoký standart, o němž hovoří současné umění a který se také obráží v soudobém díle zdejšího měšťana Dačického z Heslova. Pobělohorské století, jehož rekatolizační úsilí charakteristicky zde symbolisuje Ferdinandova jezuitská kolej, znamenalo v městě stavební stagnaci, z které se Kutná Hora probírala na počátku 18. věku jen velmi těžce a zdlouhavě; nikdy však už nedosáhla té tvořivé úrovně, kterou slynula do konce 16. století. Její barokní architektura 18. století je poplatná Santinimu i Hildebrandtovi, avšak přes to, že sem projektovali i mladší Dienzenhofer (budovu kláštera a kostela Uršulinek) a F. M. Kaňka (kostel Jana Nepomuckého), vykazují již nápadné provinciální rysy svědčící o nevysoké výtvarné úrovni nejspíše dvou místních mistrů. Uvnitř města je řada průčelí, jež dokumentují jak starší (čp. 142, 143, 152, 153), tak i mladší (čp. 141, 275 aj.) vývojové stadium baroka 18. věku.

Po velkých ohních, jež město stihaly na počátku 19. století, zůstaly v jeho půdorysu značně a dosud nezacelené rány. Tím se stalo, že zeleň zahrad, až do té doby soustředěná jen na severní okraj města, pokryla a dosud pokrývá i některé nejceňnější parcely přímo v jeho srdci, jakož i že v leckteré zahradní zdi dosud nacházíme okna i portály svědčící, že tu kdysi stávaly gotické domy. Co pak v tomto městě vznikalo v posledních sto letech, není toho významu, aby sneslo srovnání se starými časy; mělo to ovšem na druhé straně také výhodu, že původní gotický a renesanční celek města zůstal nenarušen, pokud sem přímo nezasahovala z Prahy práce tehdejších puristicky zaměřených restaurátorů, z nichž tu zejména neblaze proslul arch. Lábler.

Umělecko-historický i dějinný význam Kutné Hory byl podnětem k tomu, že brzy po r. 1950 bylo toto město prohlášeno městskou rezervací v rámci dlouhodobého programu obnovy našich nejceňnějších historických měst, schváleného vládou. V této dřívější rezervační akci se však vykonala jen malá část toho, co tu mělo být závazným programem, a to proto, že rozpočtové částky byly odčerpávány do značné míry na akce, které jen vzdáleně souvisely s přímými potřebami památkové péče (přestavba tří domů na hotel, stavba loubí a podchodů); za neúspěšnější akci z hlediska památkového je tu třeba proto pokládati rekonstrukci budovy gotického Hrádku (pro regionální muzeum). Řada úkolů (úpravy předních měšťanských domů z pozdní gotiky, zpřístupnění středověkých štol a kutišť, úpravy sešlých barokních průčelí) zde v budoucnu teprve čeká. Je však třeba, aby i ostatní veřejné funkce v tomto městě se dostaly na patřičnou výši a aby zejména houževnatě prováděnou kontrolou čistoty a pořádku na dvorech a ve sklepích jednotlivých obytných domů i nejrůznějších výrobních provozoven a restaurací, jakož i běžnou stavební údržbou bylo ze strany města účinně napomáháno snahám, jež tu už po léta vyvinují orgány památkové péče.

MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ REZERVACE - ZŘÍZENÍ A VYHLÁŠENÍ OCHRANNÉHO PÁSMO¹

(č.j. kult/75/80/H z 11.10.1982)

Odbor kultury ONV v Kutné Hoře po dohodě s odborem výstavby MěNV v Kutné Hoře ve smyslu § 33 odst. 2 zák. č. 50/1976 Sb. vydává podle § 5 odst. 1 zák. č. 22/58 Sb. a vyhlášky č. 118/59 Ú.l. toto

Rozhodnutí,

kterým se zřizuje a vyhláší památkové ochranné pásmo kolem městské památkové rezervace Kutná Hora, zřízené výnosem MŠK pod č.j. 36568/61 V/2 ze dne 31.8.1961, odst. C 1 ch, zahrnující území vyznačené na mapě v měřítku 1 : 5000, která je nedílnou součástí tohoto rozhodnutí a na mapě územního plánu sídelního útvaru města Kutné Hory, který byl schválen us. č. 66 rady Středočeského krajského národního výboru dne 20.6.1979.

A. Památkové ochranné pásmo

Zřízením ochranného pásma kolem celého území městské památkové rezervace Kutná Hora podle vyhlášky čis. 118/1959 Ú.l. se sleduje zvýšená památková ochrana městské památkové rezervace. Má také za účel zamezit případným nepříznivým vlivům z nejbližšího okolí a zabránit nežádoucím nebo rušivým zásahům a to zvláště při stavebních změnách v území vymezeném ochranným pásmem.

Území ochranného pásma tvoří s historickým jádrem vzájemně související nedílný urbanistický celek. Je třeba, aby veškeré podstatné změny v dosavadní zástavbě města a další rozšiřování novými objekty respektovalo charakter historického jádra a opatření vztahující se k výnosu ministerstva kultury o zřízení městské památkové rezervace Kutná Hora.

Území, které tvoří památkové ochranné pásmo zabírá téměř všechny okrajové části města, které vzhledem k značně členitému terénu mají velmi nepravidelnou zástavbu, která je proto značně členitá a různorodá. Je proto každá větší změna v zástavbě na území ochranného pásma velmi citlivá ve vztahu na charakter historického jádra města.

Velmi důležité jsou také pohledy na město ze všech stran. Proto je třeba respektovat zvláště všechny historické dominanty v blízkých i dálkových pohledech.

Také je třeba brát zřetel na objekty zapsané ve státním seznamu nemovitých kulturních památek a na jejich prostředí.

B. Vymezení památkového ochranného pásma

Rozsah ochranného pásma na základě vyhlášky čis. 118/1959 Ú.l. se určuje takto:

Na severu hranice začíná u silnice z Kutné Hory mezi jižní zástavbou předměstí Kaňku a ovocného sadu Státního statku, jde po silnici Sedlec - Kaňk a podél jižního okraje lesa na vrchu Kaňku, kde zabírá i chráněný přírodní výtvar „Na vrších“.

Na východě pokračuje hranice přes Velkou stráň nad cihelnou v Sedlci, ulicí Na chmelnici a Váňovou, krátce ulicí Vítěznou směrem k Malínu, dále podél východního oplocení závodu Čs. tabákového průmyslu v Sedlci a podél železniční trati Kutná Hora - Zruč n. Sáz. až k přejezdu a mostu přes Vrchlici (*most zrušen, ležel ve směru silnice vedoucí k železniční zastávce KH-Sedlec*) a dále po silnici přes předměstí Karlov směřující k závodu ČKD a na Křesetice. Od rozcestí silnice na Neškaredice odbočuje po této silnici až na rozcestí silnice na Perštejnec.

Na jižní straně se hranice lomí od tohoto rozcestí směrem k západu, přechází silnici na Křesetice, pokračuje po ní cestou po jižním a východním okraji lesa Na rovině a U Kříže až k

¹ Citováno dle materiálu uloženého na Okresním úřadu Kutná Hora.

železniční trati Kutná Hora - Zruč n. Sáz., ulicí U zastávky, krátce po silnici I. tř. č. 33 na most přes Vrchlici, dále proti toku Vrchlice až k domu čp. 84 V hutích na předměstí Žižkova a pokračuje přes stráž jižně od kostela sv. Trojice.

Na západě se hranice obrací k severu, jde po katastrální hranici Kutná Hora - Bylany vedoucí podél oplocení úpravy vody a dále po jihovýchodním okraji lesa až k potoku Bylance. Odtud stoupá po vozové cestě mezi zahrádkářskou kolonií na Bylance podél lesa Mezi kapličkami na silnici č. 333 směřující na Prahu. Dále se dotýká katastrální hranice Kutná Hora - Přítoky a vede bezejmennou ulicí s novou zástavbou přes území Pod Ptákem, ulicí U havírny k závodu Středočeské vodovody a kanalizace a kolem sochy sv. Barbory a po úvozové cestě na silnici na Červené Pečky. Od sochy sv. Bernarda hranice prochází mezi hruškovým a jabloňovým sadem Státního statku přes silnici na Gruntu, dále po jižní hranici jabloňového sadu pod Sukovem na silnici ke Kaňku v Šipší a podél které vede až k začátku hranice jižně od zástavby Kaňku.

Takto vedená hranice ochranného pásma přetíná velmi členitý terén na pokraji města Kutné Hory, jehož nejnižší částí protéká potok Vrchlice a obepíná tak ve svém středu historické jádro města Kutné Hory, které je městskou památkovou rezervací.

Ochranné pásmo leží celé v katastrálním území města Kutné Hory a měří 656 ha, mimo plochu památkové rezervace, která měří 61 ha.

C. Všeobecné podmínky ochrany

Zásadní změny ve způsobu obhospodařování a využití nemovitostí v památkovém ochranném pásmu, zejména terénní, komunikační, vodohospodářské úpravy a změny dokončených staveb, výstavba a změny v zemědělském a lesním hospodářství, mohou být provedeny jenom se souhlasem příslušného orgánu státní památkové péče a za podmínek s ním dohodnutých.

Veškerá stavební činnost města bude se řídit územním plánem a podrobnějšími stupni územně plánovací dokumentace projednanými s orgány státní památkové péče.

Jinak vlastnická práva ani dosavadní způsob obhospodařování nemovitostí v ochranném pásmu nejsou dotčeny. Při změně vlastníků nebo uživatelů nemovitostí ležících v památkovém ochranném pásmu přecházejí podmínky ochrany i na nové uživatele nebo nabyvatele.

D. Závěrečná ustanovení

1. Orgány státní památkové péče jsou oprávněny kontrolovat, zda se zachovávají podmínky ochrany.
2. Hranice památkového ochranného pásma se vyznačí v územních plánech a ve všech dílčích plánech, jimiž se řídí výstavba na území města.
3. Tyto hranice budou rovněž vyznačeny v mapových a evidenčních (písemných) operátech podle příslušných předpisů u Střediska geodézie pro okres Kutná Hora, kde se rovněž poznamenává rozhodnutí o zřízení ochranného pásma.
4. Mapy se zakreslením hranic památkového ochranného pásma s podmínkami ochrany a s rozhodnutím o jeho zřízení jsou uloženy s možností nahlédnutí na:

Odboru kultury ONV Kutná Hora

Odboru výstavby a územního plánování ONV Kutná Hora

Městském národním výboru - odboru výstavby Kutná Hora

Městském národním výboru - odboru školství a kultury Kutná Hora

Středisku státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje Praha

Středisku státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje, pracoviště Kutná Hora

Státním ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze

Geodezii, n.p. Praha - středisku geodézie pro okres Kutná Hora

Odůvodnění

není třeba provádět, protože návrhu se vyhovuje v plném rozsahu

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí je možno se odvolat do 15 dnů po jeho doručení odboru kultury Středočeského krajského národního výboru v Praze prostřednictvím odboru kultury ONV v Kutné Hoře.

Vedoucí odboru kultury ONV:

Josef N o v o t n ý v.r.

Seznam objektů památkového zájmu

*dle mapy Kutná Hora - městská památková rezervace 1:1000; příloha k výnosu
min. školství a kultury..., verze z dubna-června 1987, ing. arch Kalfus, SSPPOP SČK*

Čp. 4, 7-8, 9, 10, 12, 14, 18, 19, 20, 21, 22, 26, 27, 31, 33, 36, 37, 39, 40, 43, 44, 45, 46, 47, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 76, 80, 83, 87, 107, 113, 114, 115, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 134, 135, 136, 137, 138, 145, 147, 151, 155, 159, 162, 163, 164, 167, 168, 169, 171, 177, 180, 181, 186, 188, 189, 190, 192, 193, 195, 196, 199, 200, 215, 216, 218, 222, 223, 228, 229, 232, 235, 236, 238, 239, 240, 241, 243, 244, 245, 247, 248, 250, 251, 254, 255, 256, 258, 260, 261, 263, 265, 267, 269, 274, 277, 281, 282, 283, 284, 286, 292, 293, 294, 295, 298, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 309, 310, 311, 312, 314, 315, 316, 318, 319, 325, 326, 328, 329, 330, 331, 332, 334, 337, 340, 341, 342, 343, 344, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 354, 358, 359, 360, 361, 364, 366, 367, 368, 371, 372, 374, 375, 381, 382, 383, 386, 388, 389, 392, 393, 395, 396, 397, 398, 399, 401, 402, 406, 409, 410, 411, 414, 415, 419, 420, 423, 424, 428, 442, 443, 465, 467, 468, 472, 473, 474, 477, 479, 480, 282, 488, 493, 495, 498, 500, 501, 503, 506, 508, 511, 513, 514, 515, 516, 517, 519, 522, 523, 524, 525, 526, 529, 541, 542, 543, 545, 546, 553, 560, 564, 568, 569, 572, 582, 586, 601, 602, 609, 627, V13, V27, V29, V31, V41, V42, V43, Ž103, Ž108.

Objekty v městské památkové rezervaci zbořené od doby jejího vyhlášení v roce 1961:

památky kategorie A: čp. Ž15

památky kategorie B: čp. 320, 321, 353, 527

objekty památkového zájmu: čp. 7-8, 62, 63, 269, 294, 316, 318, 319, 328, 340, 358, 374, 375, 382, 419, 420, 511, 522, 525, V29, kaplička sv. Jana Nep.

ostatní objekty: čp. 262, 280, 317, 322, 323, 352, 356, 357, 422, 547, 571, H24, Ž41

16 417/87-VI/1

**VÝNOS MINISTERSTVA KULTURY ČESKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY
ZE DNE 21. PROSINCE 1987**

**O PROHLÁŠENÍ HISTORICKÝCH JADER MĚST KUTNÉ HORY ...
ZA PAMÁTKOVÉ REZERVACE¹**

Ministerstvo kultury České socialistické republiky v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady a po projednání s příslušnými krajskými národními výbory podle § 4 odstavce 1 zákona čísla 22/1958 Sb., o kulturních památkách, stanoví:

§ 1

Historická jádra měst Kutné Hory, ... se prohlašují za památkové rezervace.

§ 2

Účelem prohlášení lokalit uvedených v § 1 za památkové rezervace (dále jen "rezervace") je zabezpečit zvýšenou ochranu významným historickým urbanistickým celkům a dokladům lidské činnosti, zajistit potřebnou péči o jejich zachování, obnovu a prezentaci, aby jako organická součást životního prostředí sloužily kulturním, výchovným, společenským a hospodářským potřebám socialistické společnosti.

§ 3

(1) Rozsah rezervací je vymezen:

a) pro historická jádra měst: Kutná Hora, okres Kutná Hora v příloze I. ...

§ 4

(1) Předmětem státní památkové péče v historických jádrech měst ... prohlášených za rezervace, jsou:

a) historický půdorys a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba, městské interiéry včetně povrchu komunikací, plochy zvýšené ochrany, ostatní chráněné plochy a podzemní prostory,

b) hlavní městské dominanty v dálkových i blízkých pohledech,

c) vybrané nemovitě kulturní památky uvedené v přílohách I - XVI./A tohoto výnosu,

d) nemovitě kulturní památky uvedené v přílohách I - XVI./B tohoto výnosu,

e) ostatní objekty, soubory a prostory, dotvářející prostředí rezervace, u kterých z hlediska zájmů státní památkové péče lze závažně, podstatně měnící úpravy provádět pouze po dohodě s orgány státní památkové péče,

f) veřejná zeleň.

...

(3) Obvody rezervací a chráněné památkové objekty v rezervacích se vyznačí při pořizování územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace podle zvláštních předpisů.² Zaznamenají se také v mapových a evidenčních operátech.

§ 5

(1) Pro stavební činnost v historických jádrech měst ... prohlášených za rezervace, se stanoví tyto podmínky:

¹ Citováno dle ASPI - stav k 4.7.2001 do částky 87/2001 Sb. a 23/2001 Sb.m.s. - (1§) Obsah a text 16 417/87-VI/1 - poslední stav textu.

² Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), Vyhláška č. 84/1976 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci.

a) veškeré úpravy nemovitých kulturních památek i jejich souborů musejí být řešeny a prováděny se zřetelem k trvalému zabezpečení jejich existence, hmotné podstaty, k jejich přiměřenému využití a dalšímu zhodnocování jejich výtvarných a dokumentárních funkcí,

b) úpravy terénní i sadové, stavby dopravní, vodohospodářské, energetické i podzemní a inženýrské sítě musejí být prováděny s ohledem na památkovou hodnotu objektů a území,

c) při nové výstavbě a při vnějších úpravách nechráněných objektů je třeba dbát architektonických vztahů ke kulturním památkám a jejich souborům, navazovat na jejich objemovou a prostorovou skladbu i prostředí a dotvářet jejich celky přiměřenými prostředky současné architektonické tvorby,

d) všechny úpravy městských prostorů, zejména úpravy fasád, povrchů komunikací, veřejné osvětlení i reklamní zařízení, musí být v souladu s historickým prostředím rezervací,

e) stavebně technické práce musejí směřovat k obnově a funkčnímu zhodnocení hlavních historických prostorů, památkových souborů a objektů, zároveň s odstraňováním nevhodné vnitroblokové zástavby,

f) při stavebně udržovacích pracích je třeba soustředit pozornost především na zabezpečení technického stavu památkových objektů tak, aby byly uchráněny před dalším chátráním do doby, než bude přikročeno k jejich obnově,

g) při plánování údržby a investic na obnovu města musí být věnována prvořadá pozornost ochraně památkových objektů v rezervacích, dbáno, aby nedocházelo ke zvyšování nákladů a kulturním i ekonomickým ztrátám zanedbáním jejich řádné údržby,

h) hlášení o veškerých výkopových pracích na území rezervace musí být nejméně tři dny před zahájením doručeno okresnímu národnímu výboru, příslušnému podle lokality uvedené v § 1 (dále jen "příslušný národní výbor"), jako orgánu státní památkové péče.

(2) Činnosti uvedené v odstavci 1 pod písmeny a) až f) mohou být prováděny jen v dohodě, popřípadě se souhlasem příslušného národního výboru, jako orgánu státní památkové péče, pokud to vyplývá ze zvláštních právních předpisů.¹

...

§ 6

Tento výnos je uložen u ministerstva kultury České socialistické republiky, u Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze, u krajských národních výborů, u krajských středisek státní památkové péče a ochrany přírody a u okresních národních výborů příslušných podle územního vymezení rezervací.

§ 7

Zrušují se:

1. Výnos MŠK čj. 36 568/61-V/2 o prohlášení městské památkové rezervace v Kutné Hoře, ...

§ 8

Tento výnos nabývá účinnosti dnem oznámení ve Sbírce zákonů.

Ministr:
Doc. ing. Kymlička, CSC. v. r.

¹ Např.: Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

Příloha. I: Kutná Hora - památková rezervace

Prohlášením historického jádra města Kutné Hory za památkovou rezervaci se zabezpečuje zvýšená ochrana tomuto ojediněle dochovanému příkladu atypického urbanistického řešení středověkého horního města, svým hospodářským významem souměřitelného s Prahou, které na svém území zahrnuje evropsky významné díla monumentální gotické architektury i vynikající příklady měšťanského domu.

Rozsah památkové rezervace v Kutné Hoře je vymezen hranicí, která začíná na nároží ulic Husovy a v Mišpulkách, běží po vnější straně bývalého městského příkopu parcelami č. 739/1, 740/1, 740/2, 771/4, 771/6 až k vyústění ulice České, dále jde po severním okraji parcel 773/1 a 773/2 až k domu čp. 24 v ulici Hloušecké; běží pak ulicí Pod valy, Na příkopě, Antonína Zápotockého (*Štefánikova*), Rudní a Sokolovskou (*Sokolská*) k východu, ulicí U nádraží pak k jihu, k západu odtud městskými sady, Žižkovou branou k Vrchlici a po ní až po parcelu č. 692/I, po jejímž okraji jde vzhůru k opěrné zdi chrámu svatě Barbory, kterou sleduje do Táborské třídy (*Kremnická*) a po ní se vrací k Husově ulici.

Podrobně je rozsah rezervace vyznačen v plánu, který je uložen u Městského národního výboru v Kutné Hoře, Okresního národního výboru v Kutné Hoře, Krajského národního výboru v Praze a u Střediska státní památkové péče a ochrany přírody v Praze, u nichž lze do plánu nahlédnout.

Příloha I/A: Kutná Hora - památková rezervace

Vybrané nemovité kulturní památky

1. pás gotického městského opevnění	9. býv. jezuitská kolej, čp. 51-54	
2. Vlašský dvůr, čp. 552	10. býv. klášter Voršilek, čp. 287-288	
3. Hrádek, čp. 26	11. Arciděkanství úřad, čp. 1	
4. chrám sv. Barbory	12. Kamenný dům, čp. 183	
5. kostel sv. Jakuba	13. býv. kostel sv. Bartoloměje a špitál čp. 206	
6. kostel Matky Boží	14. býv. kaple sv. Trojice	
7. kostel sv. Jana Nepomuckého	15. Tylův památník a obytný dům čp. 507	
8. býv. kaple Božího těla		
16. dům čp. 16	31. dům čp. 143	46. dům čp. 275
17. dům čp. 30	32. dům čp. 144	47. dům čp. 297
18. dům čp. 34	33. dům čp. 148	48. dům čp. 313
19. dům čp. 38	34. dům čp. 152	49. dům čp. 339
20. dům čp. 41	35. dům čp. 153	50. dům čp. 362
21. dům čp. 48	36. dům čp. 154	51. dům čp. 376 a 376-a
22. dům čp. 59	37. dům čp. 158	52. dům čp. 377
23. dům čp. 85	38. dům čp. 165	53. dům čp. 378
24. dům čp. 100	39. dům čp. 166	54. dům čp. 379
25. dům čp. 102	40. dům čp. 170	55. dům čp. 380
26. dům čp. 103	41. dům čp. 172	56. dům čp. Ž 15
27. dům čp. 104-105	42. dům čp. 201	57. dům čp. Ž 18
28. dům čp. 123	43. dům čp. 221	58. kamenná kašna
29. dům čp. 141	44. dům čp. 272	59. morový sloup
30. dům čp. 142	45. dům čp. 273	

Příloha I/B: Kutná Hora - památková rezervace
Nemovité kulturní památky

1. Kaple Srdce Páně při býv. klášteře Voršilek
2. Českobratrský evangelický sbor
3. budova Okresního soudu čp. 58
4. dům čp. 2
- 4a. dům čp. 3
- 4b. dům čp. 5
5. dům čp. 13
6. dům čp. 15
7. dům čp. 17
8. dům čp. 24
9. dům čp. 25
10. dům čp. 29
11. dům čp. 32
12. dům čp. 35
13. dům čp. 42
14. dům čp. 49
15. dům čp. 50
16. dům čp. 56
17. dům čp. 66
18. dům čp. 77
19. dům čp. 78
20. dům čp. 79
21. dům čp. 81
22. dům čp. 82
23. dům čp. 84
24. dům čp. 86
25. dům čp. 88
26. dům čp. 89
27. dům čp. 90
28. dům čp. 91
29. dům čp. 92
30. dům čp. 93
31. dům čp. 94
32. dům čp. 95
33. dům čp. 96
34. dům čp. 97
35. dům čp. 98
36. dům čp. 99
37. dům čp. 101
38. dům čp. 106
39. dům čp. 108
40. dům čp. 109-110
41. dům čp. 111
42. dům čp. 112
43. dům čp. 117
44. dům čp. 139
45. dům čp. 140
46. dům čp. 146
47. dům čp. 156
48. dům čp. 156-185
49. dům čp. 174
50. dům čp. 175
51. dům čp. 176
52. dům čp. 179
53. dům čp. 182
54. dům čp. 184
55. dům čp. 187
56. dům čp. 191
57. dům čp. 212
58. dům čp. 213
59. dům čp. 242
60. dům čp. 246
61. dům čp. 252
62. dům čp. 253
63. dům čp. 259
64. dům čp. 271
65. dům čp. 276
66. dům čp. 289
67. dům čp. 290
68. dům čp. 299
69. dům čp. 300
70. dům čp. 320
71. dům čp. 321
72. dům čp. 333
73. dům čp. 335
74. dům čp. 336
75. dům čp. 353
76. dům čp. 369
77. dům čp. 370
78. dům čp. 373
79. dům čp. 387
80. dům čp. 421
81. dům čp. 425
82. dům čp. 437
83. dům čp. 438
84. dům čp. 439
85. dům čp. 440-441
86. dům čp. 444
87. dům čp. 445
88. dům čp. 446
89. dům čp. 462-483
90. dům čp. 470
91. dům čp. 471
92. dům čp. 475
93. dům čp. 476
94. dům čp. 478
95. dům čp. 481
96. dům čp. 487
97. dům čp. 489
98. dům čp. 490
99. dům čp. 492
100. dům čp. 504
101. dům čp. 509
102. dům čp. 510
103. dům čp. 520
104. dům čp. 522
105. dům čp. 540
106. dům čp. 544
107. dům čp. 562
108. dům čp. V-32 (Pod Barborou)
109. dům čp. V-33 (Pod Barborou)
110. dům čp. V-35 (Pod Barborou)
111. dům čp. V-36 (Pod Barborou)
112. dům čp. V-39 (Pod Hrádkem)
113. dům čp. V-40 (Pod Hrádkem)
114. opěrné a ohradní zdi
115. socha sv. Anny na Anenském náměstí

KUTNÁ HORA - PAMÁTKA UNESCO

OFFICIAL RECORDS:

Distribution limited WHC-95/CONF.203/16 31 January 1996 Original: English/French
UNITED NATIONS EDUCATIONAL, SCIENTIFIC AND CULTURAL ORGANIZATION
CONVENTION CONCERNING THE PROTECTION OF THE WORLD CULTURAL AND
NATURAL HERITAGE

WORLD HERITAGE COMMITTEE

Nineteenth session Berlin, Germany 4-9 December 1995

**Kutná Hora: The Historical Town Centre with the Church of St. Barbara
and the Cathedral of Our Lady at Sedlec
732 Czech Republic C(ii)(iv)**

The Committee decided to inscribe the site under criteria (ii) and (iv) as an outstanding example of the medieval town whose wealth and prosperity was based on its silver mines. The Church of Saint Barbara and other buildings were underlined as having particular architectural and artistic quality and as having had a profound influence on subsequent developments in the architecture of Central Europe.

(<http://www.unesco.org/whc/nwhc/pages/doc/main.htm>)

Pracovní překlad:

ÚŘEDNÍ ZÁZNAMY:

Distribution limited WHC-95/CONF.203/16 31. leden 1996 Originál: Angl./Franc.

**ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ PRO VÝCHOVU, VĚDU A KULTURU
ÚMLUVA O OCHRANĚ SVĚTOVÉHO KULTURNÍHO A PŘÍRODNÍHO DĚDICTVÍ
VÝBOR PRO SVĚTOVÉ DĚDICTVÍ**

Devatenácté zasedání, Berlín, Německo 4.-9. prosinec 1995

***Kutná Hora: Historické centrum města s chrámem sv. Barbory
a katedrálou Nanebevzetí P. Marie v Sedleci
732 Česká republika C(ii)(iv)***

Výbor se usnesl zapsat lokalitu pod kritérii (ii) a (iv) jako výjimečný příklad středověkého města, jehož bohatství a prosperita byla založena na jeho stříbrných dolech. Chrám sv. Barbory a další budovy mají zvláštní architektonickou a uměleckou kvalitu, která měla hluboký vliv na další vývoj architektury střední Evropy.

Návrh na zápis Kutné Hory na Seznam světového dědictví zpracovali D. Líbal, A. Vošahlík a P. Kalfus v roce 1994. Uložen je mj. na Městském úřadě v Kutné Hoře.

Zápis Kutné Hory na Seznam světového dědictví byl schválen Výborem pro světové dědictví na jeho devatenáctém zasedání v Berlíně ve dnech 4.-9. prosince 1995. České republice byl oznámen dopisem ředitele Centra světového dědictví ze dne 18. ledna 1996, zaslaným stálému zástupci České republiky v UNESCO (viz dále). Publikován byl v Úředních záznamech Výboru pro světové dědictví 31. ledna 1996 (viz výše). Stvrzen byl „diplomem“ podepsaným generálním ředitelem UNESCO (viz dále), který je uložen na Městském úřadě v Kutné Hoře.

Dle sdělení p. M. Beneše, tajemníka pro kulturní záležitosti UNESCO v Ministerstvu kultury České republiky, je **objektem zapsaným na Seznam světového dědictví historické centrum města v rozsahu Městské památkové rezervace Kutná Hora a katedrála Nanebevzetí P. Marie v Sedleci. Ochranné pásmo objektu zapsaného na Seznam světového dědictví je totožné s ochranným pásmem Městské památkové rezervace Kutná Hora.**

Kritéria, z nichž alespoň některá musí splňovat objekt zapsaný na Seznam světového dědictví, definuje prováděcí předpis Úmluvy o světovém dědictví (Operational guidelines for the implementation of the World heritage convention) v části C § 24. Kutná Hora splňuje kritéria **ii** a **iv**, která říkají, že objekt musí:

ii. odrážet důležitou změnu lidských hodnot v rámci určitého období nebo určité světové kulturní oblasti, na vývoji architektury nebo technologie, monumentálního umění, plánování měst a tvorby krajiny

iv. představovat výjimečný příklad stavby nebo architektonického nebo technického celku nebo krajiny ilustrující důležitý stupeň (stupně) lidské historie

Pracovní překlad dopisu (viz vedlejší strana):

Organizace spojených národů
pro vzdělání, vědu a kulturu

18. ledna 1996

Pane,

s potěšením Vám oznamuji, že Výbor pro Světové dědictví se na svém devatenáctém zasedání konaném v Německu v Berlíně od 4. do 9. prosince 1994¹ usnesl zapsat **Kutnou Horu: historické centrum města s chrámem sv. Barbory a katedrálou Nanebevzetí P. Marie v Sedleci** na Seznam světového dědictví.

Lokalita byla zapsána pod číslem 732 na základě kulturních kritérií (ii) a (iv).

Využívám této příležitosti a blahopřeji Vám k zápisu tohoto objektu na Seznam světového dědictví.

Přijměte prosím ujištění o mé nejvyšší přízni

Bernd von Droste

ředitel

Centrum světového dědictví

H.E. Mr Petr Lom

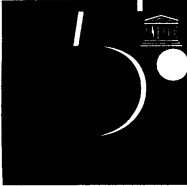
Velvyslanec, zvláštní a zplnomocněný

České republiky ve Francii,

stálý zástupce v UNESCO

cc: Národní komise České republiky pro UNESCO

¹ Správně má být 1995

fifty years

Reference

WHC/74/509

ML/cc

0-1-1020/96

January 18, 1996

Sir,

It is my pleasure to inform you that the World Heritage Committee at its nineteenth session held in Berlin, Germany from 4 to 9 December 1994, decided to inscribe **Kutna Hora: The Historical Town Centre with the Church of St. Barbara and the Cathedral of Our Lady at Sedlec** on the World Heritage List.

The site was inscribed under **Nº 732** and on the basis of cultural criteria' (ii) and (iv).

I would like to take this opportunity to congratulate you on the inscription of this property on the World Heritage List.

Please accept, Sir, the assurances of my highest consideration.

Bernd von Droste
Director
World Heritage Centre

H.E. Mr Petr Lom
Ambassador, Extraordinary and Plenipotentiary
of the Czech Republic in France,
Permanent Delegate to UNESCO
M8.48
UNESCO HOUSE

cc: National Commission of the Czech Republic for UNESCO

Your correspondent

7, place de Fontenoy
75352 Paris 07 SP France
Tel + (33.1) 45 68 10 00
Fax + (33.1) 45 67 16 90

UNITED NATIONS EDUCATIONAL,
SCIENTIFIC AND
CULTURAL ORGANIZATION

CONVENTION CONCERNING
THE PROTECTION OF THE WORLD
CULTURAL AND NATURAL
HERITAGE

*The World Heritage Committee
has inscribed*

the Historic Centre of Kutná Hora
on the World Heritage List

*Inscription on this List confirms the exceptional
and universal value of a cultural or
natural site which requires protection for the benefit
of all humanity*

DATE OF INSCRIPTION

9 December 1995

DIRECTOR-GENERAL
OF UNESCO

ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ
PRO VZDĚLÁNÍ, VĚDU A KULTURU

KONVENCE
NA OCHRANU SVĚTOVÉHO
KULTURNÍHO A PŘÍRODNÍHO
DĚDICTVÍ

*Komise světového dědictví
zapsala*

Historické centrum Kutné Hory

na Seznam světového dědictví

*Zápis na tento seznam stvrzuje výjimečnou
a všeobecnou hodnotu kulturní nebo
přírodní lokality, která vyžaduje ochranu ku prospěchu
všeho lidstva*

DATUM ZÁPISU

9. prosinec 1995

(podpis)

Generální ředitel UNESCO

Federální ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 16. listopadu 1972 byla v Paříži přijata Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví. Listina o přijetí Úmluvy Českou a Slovenskou Federativní Republikou byla uložena u depozitáře, generálního ředitele UNESCO, dne 15. listopadu 1990. Úmluva vstoupila v platnost na základě článku 33 dnem 17. prosince 1975. Pro Českou a Slovenskou Federativní Republiku vstoupila Úmluva v platnost na základě téhož článku dnem 15. února 1991. Český překlad Úmluvy se vyhláší současně.

ÚMLUVA O OCHRANĚ SVĚTOVÉHO KULTURNÍHO A PŘÍRODNÍHO DĚDICTVÍ

Generální konference UNESCO, scházející se v Paříži ve dnech 17. října až 21. listopadu 1972 na svém sedmáctém zasedání, majíc na paměti, že kulturnímu dědictví a přírodnímu dědictví ve stále větší míře hrozí zničení nejen v důsledku tradičních příčin rozkladu, ale i na základě měnících se sociálních a ekonomických podmínek, které situaci vyhrocují ještě hrozivějšími jevy poškození či zničení;

berouc v úvahu, že ubývání či zničení kterékoliv položky kulturního nebo přírodního dědictví představuje nenahraditelné ochuzení dědictví všech národů světa;

berouc v úvahu, že ochrana tohoto dědictví na národní úrovni není často úplná kvůli rozsahu prostředků, jež vyžaduje, a kvůli nedostatečným ekonomickým, vědeckým a technickým zdrojům země, kde se vlastnictví,³ které má být chráněno, nachází;

připomínajíc, že Ústava Organizace stanovuje, že bude udržovat, zvětšovat a šířit znalosti zajišťováním ochrany světového dědictví a doporučováním nezbytných mezinárodních úmluv dotyčným národům;

berouc v úvahu, že stávající mezinárodní úmluvy, doporučení a rezoluce týkající se kulturního a přírodního vlastnictví ukazují, jaký význam má pro všechny národy světa ochránění tohoto jedinečného a nenahraditelného vlastnictví, ať náleží jakémukoliv národu;

berouc v úvahu, že části kulturního či přírodního dědictví mají výjimečný význam a z tohoto důvodu je třeba je zachovat jako součást světového dědictví lidstva jako celku;

berouc v úvahu, že vzhledem k objemu a závažnosti nových nebezpečí, jež ohrožují kulturní a přírodní dědictví, je povinností mezinárodního společenství jako celku účastnit se ochrany kulturního a přírodního dědictví výjimečné světové hodnoty tím, že bude poskytovat kolektivní pomoc, která, i když nebude nahrazovat opatření dotyčného státu, bude sloužit jako jeho účinné doplnění;

berouc v úvahu, že pro tento účel je nezbytné přijmout nová ustanovení formou úmluvy vytvářející účinný systém kolektivní ochrany kulturního a přírodního dědictví výjimečné světové hodnoty, organizovaný na stálém základě a v souladu s moderními vědeckými metodami;

rozhodnuvši, na svém šestnáctém zasedání, že tato otázka se stane předmětem mezinárodní

¹ Editor tohoto sborníku se setkal s názorem, a to i z úst relativně vysoce postaveného státního úředníka, že zápis Kutné Hory na Seznam světového dědictví jej nezajímá, protože nemá oporu v právním řádu České republiky. Obdobně nízké právní vědomí není výsadou pouze vyšších státních úředníků. Zdá se, že i na obecní úrovni není správně vnímána závaznost tohoto zápisu. Proto zde uvádíme text Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví, jejíž česká verze byla publikována ve Sbírce zákonů, i text jejího prováděcího předpisu, který dosud pravděpodobně nebyl ani přeložen do českého jazyka, ani nebyl v České republice publikován. Čtenáři těchto dokumentů zjistí, že nakládání s Kutnou Horou již není záležitostí pouze města nebo státu, ale dotýká se nadnárodních zájmů, a že např. úpravy jezuitské koleje je nutno konzultovat se všemi, jejichž zájmy jsou zde dotčeny, tj. i se světovou veřejností, kterou po odborné stránce zastupuje organizace ICOMOS.

² Úmluva citována dle ASPI

³ V angl. verzi *property* (česky možná lépe *statek*, *objekt*), viz http://www.unesco.org/whc/world_he.htm

úmluvy;

přijímá tohoto šestnáctého dne listopadu 1972 tuto Úmluvu.

I. Definice kulturního a přírodního dědictví

Čl. 1: Pro účely této Úmluvy budou za "kulturní dědictví" považovány:

památníky:¹ architektonická díla, díla monumentálního sochařství a malířství, prvky či struktury archeologické povahy, nápisy, jeskynní obydlí a kombinace prvků, jež mají výjimečnou světovou hodnotu z hlediska dějin, umění či vědy;

skupiny budov: skupiny oddělených či spojených budov, které mají z důvodu své architektury, stejnorodosti či umístění v krajíně výjimečnou světovou hodnotu z hlediska dějin, umění či vědy;

lokality: výtvořiny člověka či kombinovaná díla přírody a člověka a oblasti zahrnující místa archeologických nálezů mající výjimečnou světovou hodnotu z dějinného, estetického, etnologického či antropologického hlediska.

Čl. 2: Pro účely této Úmluvy budou za "přírodní dědictví" považovány:

přírodní jevy tvořené fyzickými a biologickými útvary nebo skupinami takovýchto útvarů, jež mají výjimečnou světovou hodnotu z estetického či vědeckého hlediska;

geologické a fyziografické útvary a přesně vymezené oblasti, které tvoří místo přirozeného výskytu ohrožených druhů zvířat a rostlin výjimečné světové hodnoty z hlediska vědy či péče o zachování přírody;

přírodní lokality, či přesně vymezené přírodní oblasti světové hodnoty z hlediska vědy, péče o zachování přírody nebo přírodní krásy.

Čl. 3: Je v působnosti každé smluvní strany, aby určila a vymezila vlastnictví nacházející se na jejím území v souladu s čl. 1 a 2.

II. Národní ochrana a mezinárodní ochrana kulturního a přírodního dědictví

Čl. 4: Každý smluvní stát uznává, že v první řadě je jeho povinností zabezpečit označení, ochranu, zachování, prezentování a předávání budoucím generacím kulturního a přírodního dědictví uvedeného v čl. 1 a 2 a nacházejícího se na jeho území. Za tímto účelem učiní vše při maximálním využití svých vlastních zdrojů, a tam, kde je to vhodné, spolu s mezinárodní pomocí a spoluprací, zejména finanční, uměleckou, vědeckou a technickou, jakou bude moci obdržet.

Čl. 5: Za účelem zajištění účinných a aktuálních opatření na ochranu, zachování a prezentování kulturního a přírodního dědictví nacházejícího se na území smluvního státu bude do té míry, jak to bude možné a odpovídající, usilovat:

a) o přijetí všeobecné politiky zaměřené na posílení úlohy kulturního a přírodního dědictví v životě společnosti a začlenění ochrany tohoto dědictví do komplexních plánovacích programů;

b) o vytvoření služeb na ochranu, zachování a prezentování kulturního a přírodního dědictví s příslušnými zaměstnanci, majících prostředky na výkon těchto funkcí, na svých územích tam, kde takovéto služby neexistují;

c) o rozvinutí vědeckých a technických studií a výzkumu a o vypracování metod práce, se kterými bude stát schopen působit proti nebezpečím, která ohrožují jeho kulturní nebo národní dědictví;

d) o přijetí odpovídajících právních, vědeckých, technických, administrativních a finančních opatření potřebných pro označení, ochranu, zachování, prezentování a obnovu tohoto dědictví; a

e) o podporu při vytváření nebo rozvíjení národních či regionálních středisek pro školení v oblasti ochrany, zachování a prezentování kulturního a přírodního dědictví a o podporování

¹ V angl. verzi *monuments* (česky lépe *památky*), viz http://www.unesco.org/whc/world_he.htm

vědeckého výzkumu v této oblasti.

Čl. 6: 1. Smluvní státy, plně respektující svrchovanost států, na jejichž území se nachází kulturní a přírodní dědictví zmíněné v čl. 1 a 2, a bez újmy vlastnickým právům určeným vnitrostátním právním řádem uznávají, že takovéto dědictví tvoří světové dědictví, k jehož ochraně je povinností mezinárodního společenství spolupracovat jako celek.

2. Smluvní státy se zavazují, v souladu s ustanoveními této Úmluvy, že poskytnou svoji pomoc při určování, ochraně a zachování kulturního a přírodního dědictví uvedeného v odst. 2 a 4 čl. 11, pokud o toto státy, na jejichž území se dědictví nachází, požádají.

3. Každý smluvní stát se zavazuje, že nepodnikne jakákoliv svévolná opatření, jež by mohla přímo či nepřímo poškodit kulturní a přírodní dědictví zmíněné v čl. 1 a 2 nacházející se na území druhých smluvních států.

Čl. 7: Pro účely této Úmluvy bude pod mezinárodní ochranou světového kulturního a přírodního dědictví chápáno vytvoření systému mezinárodní spolupráce a pomoci za účelem podpory smluvních států v jejich úsilí o zachování a určení tohoto dědictví.

III. Mezivládní výbor pro ochranu světového kulturního a přírodního dědictví

Čl. 8: 1. Tímto se v rámci UNESCO ustavuje Mezivládní výbor pro ochranu kulturního a přírodního dědictví výjimečné světové hodnoty, nazývaný "Výbor pro světové dědictví". Bude jej tvořit 15 smluvních států, které budou zvoleny smluvními státy, jež se sejdou k valnému shromáždění v průběhu řádného zasedání generální konference UNESCO. Počet států, členů Výboru, bude zvýšen na 21 od data řádného zasedání generální konference následujícího poté, co tato Úmluva vstoupí v platnost pro nejméně 40 států.

2. Volby členů Výboru zajistí spravedlivé zastoupení různých oblastí a kultur světa.

3. Zasedání Výboru se jako poradce může zúčastnit představitel Mezinárodního střediska pro studium zachování a obnovy kulturního vlastnictví (Římské středisko),¹ představitel Mezinárodní rady pro památkovou péči (ICOMOS)² a představitel Mezinárodního svazu pro ochranu přírody a přírodních zdrojů (IUCN),³ k nimž mohou dále přistoupit, na žádost smluvních států scházejících se na valném shromáždění v průběhu řádného zasedání generální konference UNESCO, představitelé ostatních mezivládních nebo nevládních organizací podobného zaměření.

Čl. 9: 1. Funkční období států - členů Výboru pro světové dědictví bude začínat koncem řádného zasedání generální konference, v jejímž průběhu budou zvoleny, a bude ukončeno do konce jejího třetího následného řádného zasedání.

2. Funkční období jedné třetiny členů určených při prvních volbách však bude ukončeno na konci prvního řádného zasedání generální konference následujícího po zasedání, na kterém byly zvoleny, a funkční období další třetiny členů určených v tutéž dobu bude ukončeno na konci druhého řádného zasedání generální konference následujícího po zasedání, na kterém byli zvoleni. Jména těchto členů budou určena losem předsedou generální konference UNESCO po prvních volbách.

3. Státy - členové Výboru vyberou jako své představitele osoby kvalifikované v oblasti kulturního či přírodního dědictví.

Čl. 10: 1. Výbor pro světové dědictví přijme svůj jednací řád.

2. Výbor může kdykoliv pozvat k účasti na svém zasedání za účelem konzultace k jednotlivým otázkám veřejné či soukromé organizace nebo jednotlivce.⁴

¹ International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property (ICCROM)

² Přesněji: Mezinárodní rada památek a míst (resp. lokalit) - International Council of Monuments and Sites

³ International Union for Conservation of Nature and Natural Resources

⁴ V angl. verzi (viz http://www.unesco.org/whc/world_he.htm) následuje odstavec č. 3: The Committee may create such consultative bodies as it deems necessary for the performance of its functions. (Výbor může vytvořit takové konzultativní orgány, které považuje za nezbytné pro výkon svých funkcí.)

Čl. 11: 1. Každý smluvní stát předloží, pokud to bude možné, Výboru pro světové dědictví soupis vlastnictví tvořícího součást kulturního a přírodního dědictví, který se nachází na jeho území a odpovídá požadavkům na zahrnutí do seznamu uvedeného v odst. 2 tohoto článku. Tento soupis, který nebude považován za vyčerpávající, bude zahrnovat dokumentaci týkající se umístění tohoto vlastnictví a jeho významu.

2. Na základě soupisů předložených státy v souladu s odst. 1 Výbor založí, bude aktualizovat a publikovat pod názvem "Seznam světového dědictví" seznam vlastnictví tvořícího část kulturního a přírodního dědictví, jak je definováno v čl. 1 a 2 této Úmluvy, který považuje za vlastnictví mající výjimečnou světovou hodnotu dle takových kritérií, jaká stanoví. Aktualizovaný seznam bude rozesílán nejméně každé dva roky.

3. Zahrnutí vlastnictví do Seznamu světového dědictví vyžaduje souhlas dotyčného státu. Zahrnutí vlastnictví nacházejícího se na území, nad kterým si svrchovanou jurisdikci nárokuje více než jeden stát, v žádném případě nebude mít vliv na práva stran ve sporu.

4. Výbor založí, bude aktualizovat a publikovat, kdykoliv to budou okolnosti vyžadovat, pod názvem "Seznam světového dědictví v nebezpečí", seznam vlastnictví uvedeného v "Seznamu světového dědictví", na jehož zachování jsou potřebné větší operace a pro něž byla vyžádána pomoc dle této Úmluvy. Tento seznam bude obsahovat odhad nákladů na takovéto opatření. Do seznamu může být zahrnuto pouze takové vlastnictví, které tvoří součást kulturního a přírodního dědictví a hrozí mu závažné a zvláštní nebezpečí, jako je hrozba zmizení vyvolaná zrychleným chátáním, rozsáhlými veřejnými či soukromými projekty rychlého urbanistického či turistického rozvoje; ničení vyvolané změnami v používání či vlastnictví půdy, velké změny, jejichž příčina je neznáma; opuštění z jakéhokoliv důvodu; vypuknutí či hrozba ozbrojeného konfliktu; kalamity a pohromy, hrozivé požáry, zemětřesení a sesuvy půdy; sopečné erupce; změny hladiny vody, záplavy a přílivové vlny. Výbor může učinit kdykoliv, v případě naléhavé potřeby, nový záznam do "Seznamu světového dědictví v nebezpečí" a takovýto záznam okamžitě publikovat.

5. Výbor stanoví kritéria, na jejichž základě může být vlastnictví patřící ke kulturnímu či přírodnímu dědictví zahrnuto do jednoho ze seznamů uvedených v odst. 2 a 4 tohoto článku.

6. Před odmítnutím žádosti o zahrnutí do jednoho ze seznamů uvedených v odst. 2 a 4 tohoto článku Výbor se poradí se smluvním státem, na jehož území se dotyčné kulturní či přírodní vlastnictví nachází.

7. Výbor bude, se souhlasem dotyčných států, koordinovat a podporovat studie a výzkum potřebný pro sestavení seznamů uvedených v odst. 2 a 4 tohoto článku.

Čl. 12: Skutečnost, že vlastnictví patřící ke kulturnímu či přírodnímu dědictví nebylo zahrnuto do jednoho ze dvou seznamů zmíněných v odst. 2 a 4 článku 11, nebude v žádném případě vykládána tak, že nemá výjimečnou světovou hodnotu pro jiné účely než jsou ty, které vyplývají ze zahrnutí do těchto seznamů.

Čl. 13: 1. Výbor pro světové dědictví bude přijímat a studovat žádosti o mezinárodní pomoc sestavené smluvními státy, pokud jde o vlastnictví tvořící část kulturního a přírodního dědictví, které se nalézá na jejich území a je zahrnuto do seznamů uvedených v odst. 2 a 4 čl. 11 nebo je vhodné pro zařazení do těchto seznamů. Účelem takovýchto žádostí může být zabezpečení ochrany, zachování, prezentování či obnova takovéhoho vlastnictví.

2. Žádosti o mezinárodní pomoc dle odst. 1 tohoto článku se rovněž mohou týkat určení kulturního či přírodního vlastnictví definovaného v článku 1 a 2, pokud předběžné výzkumy ukázaly, že další zkoumání by bylo oprávněné.

3. Výbor rozhodne o akcích, jež mají být podniknuty ve věci těchto žádostí, tam, kde je to odpovídající, stanoví povahu a rozsah své pomoci a dá souhlas, aby jeho jménem byly s dotyčnou vládou uzavřeny potřebné dohody.

4. Výbor stanoví pořadí priorit pro své operace. Při tom bude mít na paměti, jaký význam má pro světové kulturní a přírodní dědictví vlastnictví požadující ochranu, potřebu poskytnout

mezinárodní pomoc vlastnictví, který je nejrepresentativnější z hlediska přírodního životního prostředí či génia a dějin národů světa, naléhavost práce, jež má být vykonána, zdroje, které má k dispozici stát, na jehož území se ohrožené vlastnictví nalézá, a zejména rozsah, po který jsou schopny takovéto vlastnictví zabezpečit vlastními prostředky.

5. Výbor sestaví, bude aktualizovat a publikovat seznam objektů, kterým byla poskytnuta mezinárodní pomoc.

6. Výbor bude rozhodovat o použití zdrojů Fondu vytvořeného dle článku 15 této Úmluvy. Bude hledat způsoby, jak tyto zdroje rozmnožit a za tím účelem podnikne prospěšné kroky.

7. Výbor bude spolupracovat s mezinárodními a národními vládními a nevládními organizacemi sledujícími podobné cíle jako tato Úmluva. Za účelem plnění svých programů a projektů se Výbor může obracet na takovéto organizace, zejména na Mezinárodní středisko pro výzkum zachování a obnovy kulturního vlastnictví (Římské středisko), Mezinárodní radu pro památkovou péči (ICOMOS) a Mezinárodní svaz pro zachování přírody a přírodních zdrojů (IUCN), jakož i veřejné a soukromé orgány a jednotlivce.

8. Rozhodnutí Výboru budou přijímána dvoutřetinovou většinou členů přítomných a hlasujících. Většina členů Výboru bude tvořit kvorum.

Čl. 14: 1. Výboru pro světové dědictví bude pomáhat sekretariát jmenovaný generálním ředitelem UNESCO.

2. Generální ředitel UNESCO bude, využívaje v maximální možné míře služeb Mezinárodního střediska pro výzkum zachování a obnovy kulturního vlastnictví (Římského střediska), Mezinárodní rady pro památkovou péči (ICOMOS) a Mezinárodního svazu pro zachování přírody a přírodních zdrojů (IUCN) v oblastech daných jejich kompetencí a schopnostmi, připravovat dokumentaci Výboru a program jeho zasedání a bude zodpovídat za plnění jeho rozhodnutí.

IV. Fond na ochranu světového kulturního a přírodního dědictví

Čl. 15: 1. Tímto se vytváří Fond na ochranu světového kulturního a přírodního dědictví výjimečné světové hodnoty, nazývaný "Fond světového dědictví".

2. Fond založí v souladu s ustanoveními finančních pravidel UNESCO depozitní fond.

3. Zdroje Fondu budou tvořit:

a) povinné a dobrovolné příspěvky smluvních států,

b) příspěvky, dary nebo odkazy, jež mohou poskytnout:

i) jiné státy;

ii) UNESCO, jiné organizace v rámci systému OSN, zejména UNDP¹ či jiné mezivládní organizace;

iii) veřejné či soukromé orgány nebo jednotlivci;

c) jakékoliv úroky připadající na zdroje Fondu;

d) fondy vzniklé sbírkami a příjmy z akcí organizovaných ve prospěch Fondu; a

e) veškeré další zdroje, jež jsou v souladu s předpisy Fondu, jak jsou navrženy Výborem pro světové dědictví.

4. Příspěvky do fondu a jiné formy pomoci dané k dispozici Výboru mohou být použity pouze na takové účely, jaké určí Výbor. Výbor může přijmout příspěvky, jež mají být použity pouze na určitý program či projekt, za předpokladu, že Výbor rozhodne o realizaci takového programu či projektu. Žádné politické podmínky nesmějí být spojeny s příspěvkem poskytovanými Fondu.

Čl. 16: 1. Bez újmy doplňkovým dobrovolným příspěvkům smluvní státy se zavazují, že budou platit pravidelně, každé dva roky, do Fondu světového dědictví příspěvky, jejichž výše, ve formě jednotné procentní sazby aplikované pro všechny státy, bude stanovena valným

¹ United Nations Development Programme

shromážděním smluvních států této Úmluvy, které se sejdou v průběhu zasedání generální konference UNESCO. Toto rozhodnutí valného shromáždění vyžaduje většinu přítomných a hlasujících smluvních stran, které neučinily prohlášení podle odst. 2 tohoto článku. Povinný příspěvek států stran Úmluvy v žádném případě nepřekročí 1% příspěvku do řádného rozpočtu UNESCO.

2. Každý stát zmíněný v článku 31 nebo 32 této Úmluvy však může, v době ukládání své ratifikační listiny, listiny o přijetí či přistoupení, prohlásit, že nebude vázán ustanoveními odst. 1 tohoto článku.

3. Smluvní stát Úmluvy, který učinil prohlášení zmíněné v odstavci 2 tohoto článku, může uvedené prohlášení kdykoliv odvolat formou oznámení generálnímu řediteli UNESCO. Odvolání prohlášení však nenabude platnosti, pokud jde o povinný příspěvek splatný tímto státem do data následujícího valného shromáždění států stran Úmluvy.

4. Za účelem efektivního plánování své činnosti Výborem budou Smluvní státy, které učinily prohlášení v souladu s odst. 2 tohoto článku, platit své příspěvky pravidelně nejméně každé dva roky, a neměly by být nižší než příspěvky, které by měly zaplatit, kdyby byly vázány ustanoveními odst. 1 tohoto článku.

5. Smluvní stát, který se opožděje s placením svého povinného či dobrovolného příspěvku za běžný rok a bezprostředně předcházející kalendářní rok, nebude zvolen za člena Výboru pro světové dědictví; toto ustanovení se nebude vztahovat na první volby.

Funkční období každého takového státu, který je již členem Výboru, skončí v době voleb stanovených v čl. 8 odst. 1 této Úmluvy.

Čl. 17: Smluvní státy budou posuzovat či podporovat zakládání národních, veřejných a soukromých nadací či sdružení, jejichž cílem je stimulovat poskytování darů na ochranu kulturního a přírodního dědictví, jak je definováno v článku 1 a 2 této Úmluvy.

Čl. 18: Smluvní státy budou poskytovat svoji pomoc mezinárodními kampaněmi na vytváření fondů organizovaných pro Fond světového dědictví pod záštitou UNESCO. Budou usnadňovat sbírky pořádané za tímto účelem orgány zmíněnými v odst. 3 článku 15.

V. Podmínky a opatření pro mezinárodní pomoc

Čl. 19: Každý smluvní stát může požádat o mezinárodní pomoc pro vlastnictví tvořící součást kulturního a přírodního dědictví výjimečné světové hodnoty nacházejícího se na jeho území. Spolu se svou žádostí předloží informace a dokumentaci v souladu s čl. 21, jakou má k dispozici a která umožní Výboru přijmout rozhodnutí.

Čl. 20: V souladu s ustanovením odst. 2 článku 13 písm. c), článku 22 a článku 23 může být mezinárodní pomoc stanovená touto Úmluvou poskytnuta pouze v případě vlastnictví tvořícího součást kulturního a přírodního dědictví, u něž Výbor pro světové dědictví rozhodl, nebo může rozhodnout, že bude zahrnuto do jednoho ze seznamů uvedených v odst. 2 a 4 článku 11.

Čl. 21: 1. Výbor pro světové dědictví stanoví postup, na jehož základě budou žádosti o mezinárodní pomoc posuzovány, přesně určí obsah žádosti, která by měla definovat uvažované opatření, nezbytnou práci, očekávané náklady na tuto operaci, stupeň naléhavosti a důvody, proč zdroje státu žádajícího o pomoc nedovolují pokrýt všechny náklady. Takovéto žádosti musí být, pokaždé, kdy je to možné, podpořeny zprávami expertů.

2. Žádosti z důvodů pohrom či přírodních kalamit by měly být kvůli naléhavosti práce, již mohou zahrnovat, Výborem projednány přednostně, Výbor by pro takovéto nepředvídané události měl mít rezervní fond.

3. Před tím, než dospěje k rozhodnutí, provede Výbor takové průzkumy a konzultace, jež považuje za potřebné.

Čl. 22: Pomoc poskytovaná Výborem pro světové dědictví může zahrnovat následující formy:

a) výzkumy týkající se uměleckých, vědeckých a technických problémů vyplývajících z ochrany, zachování, prezentování a obnovy kulturního a přírodního dědictví, jak je zakotveno v odst. 2 a 4 článku 11 této Úmluvy;

b) ustanovení expertů, techniků a zkušených pracovníků, aby bylo zajištěno správné provedení prací;

c) školení pracovníků a specialistů na všech úrovních v oblasti označení, ochrany, zachování, prezentování a obnovy kulturního a přírodního dědictví;

d) dodání zařízení, které dotyčný stát nevlastní nebo nemůže získat;

e) půjčky s nízkým úrokem nebo bezúročné půjčky splatné na dlouhodobém základě;

f) poskytnutí, ve výjimečných případech a ze zvláštních důvodů, nenávratných příspěvků.

Čl. 23: Výbor pro světové dědictví může rovněž poskytnout mezinárodní pomoc národním nebo regionálním střediskům pro školení pracovníků a specialistů na všech úrovních v oblasti označování, ochrany, zachování, prezentování a obnovy kulturního a přírodního dědictví.

Čl. 24: Podrobné vědecké, ekonomické a technické studie budou předcházet rozsáhlé mezinárodní pomoci. Tyto studie navrhnou nejmodernější techniku pro zachování, prezentování a obnovu přírodního a kulturního dědictví a budou v souladu s cíli této Úmluvy. Výzkumy budou rovněž hledat způsoby racionálního využití zdrojů, které má k dispozici dotyčný stát.

Čl. 25: Jako všeobecné pravidlo bude platit, že mezinárodní společenství bude hradit pouze část nákladů na potřebné práce. Vklad státu těžícího z mezinárodní pomoci bude tvořit podstatný díl zdrojů věnovaných na každý program či projekt, ledaže by mu to jeho zdroje nedovolovaly.

Čl. 26: Výbor pro světové dědictví a přijímající stát stanoví v dohodě, kterou uzavřou, podmínky, za nichž se bude program či projekt, na něž se poskytuje mezinárodní pomoc dle této Úmluvy, realizovat. Zodpovědnost státu přijímajícího takovou mezinárodní pomoc bude pokračovat při dodržení podmínek stanovených v dohodě v ochraně, zachování a prezentování vlastnictví, které bylo takto zajištěno.

VI. Vzdělávací programy

Čl. 27: 1. Smluvní státy budou usilovat všemi odpovídajícími prostředky a zejména prostřednictvím vzdělávacích a informačních programů o to, aby jejich národy ve stále větší míře oceňovaly a respektovaly kulturní a přírodní dědictví definované v čl. 1 a 2 Úmluvy.

2. Smluvní státy se zavazují, že budou široce informovat veřejnost o nebezpečích, jež ohrožují toto dědictví, a o akcích uskutečňovaných na základě této Úmluvy.

Čl. 28: Smluvní státy, které přijmou mezinárodní pomoc dle Úmluvy, přijmou odpovídající opatření k tomu, aby vešel ve známost význam vlastnictví, na který byla přijata pomoc, a úloha, již takováto pomoc sehrává.

VII. Zprávy

Čl. 29: 1. Smluvní státy budou informovat ve zprávách, které předloží generální konferenci UNESCO v termínu a způsobem, jaký tato stanoví, o právních a administrativních opatřeních, která přijaly, a o ostatních opatřeních, jež podnikly za účelem provádění této Úmluvy, spolu s podrobnostmi o zkušenostech, jež získaly v této oblasti.

2. Tyto zprávy budou dávány na vědomí Výboru pro světové dědictví.

3. Na každém řádném zasedání generální konference UNESCO bude Výbor předkládat zprávu o své činnosti.

VIII. Závěrečná ustanovení

Čl. 30: Tato Úmluva je vyhotovena v arabštině, angličtině, francouzštině, ruštině a španělštině, přičemž všech pět znění má stejnou platnost.

Čl. 31: 1. Tato Úmluva podléhá ratifikaci či přijetí členskými státy UNESCO v souladu s

jejich příslušnými ústavními postupy.

2. Ratifikační listiny či listiny o přijetí budou uloženy u generálního ředitele UNESCO.

Čl. 32: 1. Tato Úmluva bude otevřena k přístupu všem státům, jež nejsou členy UNESCO a které generální konference vyzve k přístupu.

2. Přístup vstoupí v platnost uložením listiny o přístupu u generálního ředitele UNESCO.

Čl. 33: Tato Úmluva vstoupí v platnost tři měsíce po uložení dvacáté ratifikační listiny, listiny o přijetí či přístupu, avšak pouze pro ty státy, které svoje ratifikační listiny, listiny o přijetí či přístupu uložily k tomuto datu nebo před ním. Pro každý jiný stát vstoupí v platnost tři měsíce po uložení jeho ratifikační listiny, listiny o přijetí či přístupu.

Čl. 34: Následující ustanovení budou platit pro ty smluvní státy, které mají federální nebo necentralistický ústavní systém:

a) pokud jde o ustanovení této Úmluvy, jejichž plnění spadá do jurisdikce federální nebo centrální legislativní síly, budou závazky federální nebo centrální vlády stejně jako pro smluvní státy, které nejsou federálními státy;

b) pokud jde o ustanovení této Úmluvy, jejichž plnění spadá do jurisdikce jednotlivých dílčích států, zemí, provincií nebo kantonů, jež nejsou vázány ústavním systémem federace k přijetí legislativních opatření, bude federální vláda informovat příslušné orgány takovýchto států, zemí, provincií nebo kantonů o uvedených opatřeních spolu se svým doporučením k jejich přijetí.

Čl. 35: 1. Každý smluvní stát může Úmluvu vypovědět.

2. Výpověď bude oznámena písemně listinou uloženou u generálního ředitele UNESCO.

3. Výpověď vstoupí v platnost dvanáct měsíců po přijetí výpovědní listiny a nebude mít vliv na finanční závazky vypovídajícího státu do data, k němuž výpověď nabude platnost.

Čl. 36: Generální ředitel UNESCO bude informovat členské státy Organizace, státy, které nejsou členy Organizace, uvedené v čl. 32, jakož i OSN o uložení všech ratifikačních listin, listin o přijetí nebo přístupu uvedených v čl. 31 a 32, jakož i o výpovědích Úmluvy uvedených v čl. 35.

Čl. 37: 1. Tato Úmluva může být změněna generální konferencí UNESCO. Jakákoliv změna však bude závazná pouze pro ty státy, které se stanou stranami změněné Úmluvy.

2. Pokud by generální konference přijala novou Úmluvu měnící Úmluvu nebo její část, pak, pokud nová Úmluva nestanoví jinak, tato Úmluva přestává být otevřena pro ratifikaci, přijetí či přístup od data, kdy nová změněná Úmluva vstoupí v platnost.

Čl. 38: V souladu s čl. 102 Charty OSN bude tato Úmluva na žádost generálního ředitele UNESCO registrována v sekretariátu OSN.

Dáno v Paříži tohoto dvacátého třetího dne listopadu 1972, ve dvou původních vyhotoveních nesoucích podpis předsedy sedmnáctého zasedání generální konference UNESCO a jejichž potvrzené ověřené kopie budou zaslány všem státům uvedeným v čl. 31 a 32, jakož i OSN.¹ Výše uvedené je původním textem Doporučení řádně přijatého generální konferencí UNESCO na jejím sedmnáctém zasedání, které se konalo v Paříži a bylo prohlášeno za ukončené dvacátého prvního dne listopadu 1972. Na důkaz čehož jsme připojili své podpisy tohoto dvacátého prvního dne listopadu 1972.

předseda generální konference

generální ředitel

¹ Následující text chybí v anglické verzi Úmluvy zveřejněné na stránkách World Heritage Center (http://www.unesco.org/whc/world_he.htm).

PROVÁDĚCÍ PŘEDPISY ÚMLUVY O SVĚTOVÉM DĚDICTVÍ

(Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention)

ÚVOD

1. Kulturní a přírodní dědictví jsou společným neocenitelným a nenahraditelným bohatstvím nejen každého národa, ale celého lidstva. Ztráta, poškození nebo zmizení kteréhokoliv z těchto nejvzácnějších bohatství ochuzuje dědictví všech lidí na světě. Části tohoto dědictví mohou být pro své výjimečné kvality považovány za výjimečnou světovou hodnotu a jako takové si zaslouží zvláštní ochranu proti nebezpečím, které je stále více ohrožují.

2. Členské státy UNESCO, usilující o nápravu této nebezpečné situace a o zajištění identifikace, ochrany, konzervace a prezentace nenahraditelného světového dědictví, přijaly v r. 1972 Úmluvu o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví [*Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage*], dále označovanou jako „Úmluva“. Úmluva doplňuje programy konzervace dědictví na národní úrovni a zřizuje „Výbor světového dědictví“ [*World Heritage Committee*] a „Fond světového dědictví“ [*World Heritage Fund*]. Jak Výbor tak Fond jsou v činnosti od r. 1976.

3. Výbor světového dědictví, dále nazývaný “Výbor”, má čtyři základní funkce: (i) identifikovat, na základě nominací předložených smluvními státy, kulturní a přírodní objekty výjimečné světové hodnoty, které jsou chráněny Úmluvou, a zapsat tyto objekty na „Seznam světového dědictví“ [*World Heritage List*]; (ii) monitorovat v součinnosti se smluvními státy stav konzervace objektů zapsaných na Seznam světového dědictví; (iii) rozhodovat, v neodkladném případě, které objekty zapsané na Seznam světového dědictví budou zapsány na „Seznam světového dědictví v nebezpečí“ [*List of World Heritage in Danger*] (zvažovány mohou být pouze ty objekty, které vyžadují pro svou záchranu velké akce a pro které byla požadována pomoc v rámci Úmluvy); (iv) stanovit, jakým způsobem a za jakých podmínek mohou být nejučelněji použity zdroje Fondu světového dědictví k pomoci smluvním státům při ochraně jejich objektů výjimečné světové hodnoty.

4. Prováděcí předpisy, které jsou vyloženy níže, byly připraveny s cílem informovat smluvní státy Úmluvy o principech, které provází práci Výboru při vytváření Seznamu světového dědictví a Seznamu světového dědictví v nebezpečí a při poskytování mezinárodní pomoci v rámci Fondu světového dědictví. Tyto předpisy také stanovují detaily o monitorování a jiných otázkách převážně procedurální povahy, které se vztahují k plnění Úmluvy.

5. Výbor si je plně vědom, že svá rozhodnutí musí zakládat na důvodech, které jsou jak jen možno objektivní a vědecké, a že každé hodnocení, které učiní svým jménem, musí být svědomité a odpovědně uskutečněno. Výbor se zná k tomu, že objektivní a dobfé uvážené rozhodnutí závisí na: - pečlivě připravených kritériích; - dokonalých postupech; - hodnocení kvalifikovanými odborníky a využití doporučení expertů.

Prováděcí předpisy byly připraveny s těmito cíli na mysli.

I. VYTVÁŘENÍ SEZNAMU SVĚTOVÉHO DĚDICTVÍ

A. Základní principy

6. Výbor odsouhlasil, aby při vytváření Seznamu světového dědictví provázely jeho práci následující základní principy:

(i) Úmluva umožňuje ochranu kulturních a přírodních objektů¹ považovaných za výjimečnou světovou hodnotu. To neznamená ochranu všech objektů velkého zájmu, důležitosti nebo hodnoty, ale pouze vybraného počtu těch nejvýznamnějších z mezinárodního hlediska. Výjimečná univerzální hodnota kulturních a přírodních objektů je definována články

¹ Definice „kulturního dědictví“ a „přírodního dědictví“ z článků 1 a 2 Úmluvy jsou reprodukovány v odstavcích 23 a 43.

1 a 2 Úmluvy. Tyto definice jsou interpretovány Výborem pomocí dvou sad kriterií: první sada je pro kulturní objekty a druhá sada pro přírodní objekty. Kritéria a podmínky autenticity nebo integrity přijaté Výborem pro tyto účely jsou vyloženy v odstavcích 24 a 44 níže.

(ii) Kritéria pro zahrnutí objektů na Seznam světového dědictví byla vypracována tak, aby umožnila Výboru jednat zcela nezávisle při určování vnitřní hodnoty objektu, bez jakýchkoli ohledů (včetně nezbytnosti technické spolupráce a pomoci).

(iii) Snahou bude udržovat přiměřenou rovnováhu mezi počtem objektů kulturního a přírodního dědictví zahrnutých na Seznam.

(iv) Kulturní a přírodní objekty jsou zahrnovány na Seznam světového dědictví postupně a neexistují žádná formální omezení jak celkového počtu objektů zahrnutých na Seznam, tak počtu objektů předložených libovolným státem v libovolném následujícím stadiu vnesení objektů do Seznamu.

(v) Zápis lokality bude odložen do té doby, až nominující vláda v plné míře předloží garance plnění, v rámci svých možností, na sebe vzatých závazků. Důkaz by měl mít podobu odpovídajících legislativních, personálních, finančních a správních plánů¹, jak popsáno níže v odstavci 24 (b) (ii) pro kulturní objekty, a v odstavci 44 (b) (vi) pro přírodní objekty.

(vi) Pokud byl objekt poškozen v takovém rozsahu, že ztratil charakteristiky, které podmiňují jeho zahrnutí na Seznam světového dědictví, měl by být umístěn na Seznam světového dědictví v nebezpečí a dále použit postup vedoucí k případnému vymazání ze Seznamu. Tento postup je vyložen níže v odstavcích 46 až 54.

(vii) Vzhledem k potížím při zpracování velkého počtu nyní doručených kulturních nominací Výbor vyzývá ty smluvní státy, jejichž kulturní dědictví je již dobře zastoupeno na Seznamu, aby snížily tempo předkládání dalších nominací. Toto napomůže tomu, aby se Seznam stal reprezentativnějším ve vztahu ke všem účastníkům. Z téhož důvodu Výbor žádá ty smluvní státy, jejichž kulturní dědictví je nedostatečně reprezentováno na Seznamu a které by mohly potřebovat pomoc při přípravě nominací kulturních objektů, hledat takovou pomoc u Výboru.

B. Předběžná informace smluvních států o nominacích na Seznam

7. Výbor žádá každý smluvní stát o zaslání předběžného seznamu objektů, které zamýšlí nominovat pro zápis na Seznam světového dědictví během následujících pěti až deseti let. Předběžný seznam bude tvořit „inventář“ (uvedený v článku 11 Úmluvy) kulturních a přírodních objektů ležících na území každého smluvního státu, které tento považuje za vhodné k zahrnutí na Seznam světového dědictví. Účelem těchto předběžných seznamů je umožnit Výboru zhodnocení v nejbližších možných souvislostech „výjimečné světové hodnoty“ každého objektu nominovaného na Seznam. Výbor doufá, že smluvní státy, které dosud nezaslaly předběžný seznam, tak učiní jak nejdříve bude možné. Smluvní státy jsou odkazovány na *dřívější rozhodnutí Výboru nezvažovat kulturní nominace, pokud nebyl takový seznam kulturních objektů předložen*.

8. Pro usnadnění práce všech dotčených, Výbor žádá smluvní státy o předložení jejich předběžných seznamů ve *standardním formátu* (viz přílohu 1) který poskytuje informace pod následujícím záhlavím: - název objektu; - geografická poloha objektu; - stručný popis objektu; - zdůvodnění „výjimečné světové hodnoty“ objektu v souladu s kritérii a podmínkami autenticity nebo integrity vyloženými v odstavcích 24 a 44 níže, berouc v úvahu podobné objekty jak uvnitř tak vně hranic dotčeného státu.

Přírodní objekty by měly být seskupeny podle biogeografických oblastí a kulturní objekty podle kulturních období nebo oblastí. *Pořadí*, v jakém by uvedené objekty měly být předkládány k zápisu, by mělo být rovněž pokud možno naznačeno.

¹ *management plans*; často se vyskytující termín *management* je překládán termíny *správa, správní,...*

9. Základním principem vytěčeným v Úmluvě je, že nominované objekty musí být výjimečnou světovou hodnotou, a proto by měly být vybírány opatrně. Kriteria a podmínky autenticity nebo integrity, podle kterých Výbor bude hodnotit objekty, jsou vyložena níže v odstavci 24 a 44. V rámci dané geokulturní oblasti může být žádoucí, aby smluvní státy provedly srovnávací hodnocení pro sladění předběžných seznamů a nominací kulturních objektů. Podpora pro organizaci setkání v souladu s tímto cílem může být žádána od Fondu světového dědictví.

10. Každá nominace by měla být předložena v podobě dobře argumentovaného případu, na příslušném formuláři (viz odstavec 64 níže) a měla by poskytnout všechny informace dokazující, že nominovaný objekt je opravdu „výjimečnou světovou hodnotou“. Každá nominace by měla být doplněna všemi nezbytnými dokumenty, včetně vhodných diapositivů, map a jiného materiálu. Pokud jde o kulturní objekty, smluvní státy jsou vyzývány aby připojily k nominačnímu formuláři stručné analýzy odkazů na světovou literaturu (např. referenční práce jako obecné nebo specializované encyklopedie, historie umění nebo architektury, zprávy z putování a expedic, vědecké zprávy, průvodce atd.) spolu s vyčerpávající bibliografií. Pokud jde o nově objevené objekty, dostatečným může být důkaz o mezinárodní pozornosti, která byla objevu věnována.

11. V sekci „Právníké údaje“ nominačního formuláře by smluvní státy měly zajistit, vedle textů zákonů chránících nominovaný objekt, *vysvětlení působu, kterým tyto zákony skutečně působí*. Taková analýza je vhodnější než pouhý výčet nebo kompilace samotných textů zákonů.

12. Když nominované objekty náleží k určitým dobře reprezentovaným kategoriím kulturních objektů, nominující smluvní stát zajistí *srovnávací hodnocení objektu ve vztahu k jiným objektům podobného typu*, jak je už požadováno v odstavci 7, pokud jde o předběžný seznam.

13. V jistých případech může být pro smluvní státy nezbytné neformálně konzultovat Sekretariát a příslušné specializované nevládní organizace před předložení nominačního formuláře. Výbor připomíná smluvním státům, že pomoc za účelem přípravy zevrubné a důkladné nominace je jim dostupná, na jejich žádost, u Fondu světového dědictví.

14. Spoluúčast místních lidí v nominačním procesu je důležitá pro vytvoření jejich pocitu spoluodpovědnosti, spolu se smluvním státem, za zachování lokality.

15. Při nominaci objektů na Seznam by smluvní státy měly pamatovat na docílení přiměřené rovnováhy mezi počtem objektů kulturního a přírodního dědictví zahrnutých na Seznam světového dědictví.

16. V případech, kde kulturní a/nebo přírodní objekt splňující kriteria přijatá Výborem, přesahuje národní hranice dotčených smluvních států, jsou tyto vyzvány k podání společné nominace.

17. Vždy, když je to nezbytné pro řádné zachování nominovaného kulturního nebo přírodního objektu, příslušné „ochranné pásmo“ [*buffer zone*] okolo objektu by mělo být zajištěno a mělo by být opatřeno nezbytnou ochranou. Ochranné pásmo může být definováno jako plocha obklopující objekt, na které platí omezení činností vyplývající z její funkce poskytovat další úroveň ochrany; plocha tvořící ochranné pásmo by měla být vymezena v každém případě prostřednictvím technických studií. Detaily o velikosti, charakteristikách a přiměřeném užívání ochranného pásma, stejně jako mapa vyznačující jeho přesné hranice, by měly být uvedeny v nominačním spise objektu.

18. V souladu s duchem Úmluvy, smluvní státy by měly tak dalece jak je to možné se snažit zahrnout do svých nominací ty objekty, které odvozují svou výjimečnou světovou hodnotu od zvláště významného spojení kulturních a přírodních jevů.

19. Smluvní státy mohou navrhnout v jedné nominaci skupinu kulturních nebo přírodních objektů v různých geografických polohách za předpokladu, že tyto jsou příbuzné, protože

náleží ke: (i) stejné historicko-kulturní skupině; nebo (ii) stejnému typu objektů, který je charakteristický pro danou geografickou oblast; (iii) stejné geomorfologické formaci, stejné biogeografické oblasti, nebo stejnému typu ekosystému; a za předpokladu, že je to *skupina* jako taková, a ne její jednotlivé složky, která je výjimečnou světovou hodnotou.

20. Pokud skupina kulturních nebo přírodních objektů, jak je definována v odstavci 19, sestává z objektů ležících na území více než jednoho smluvního státu Úmluvy, dotčené smluvní státy jsou vyzývány k společnému podání jedné nominace.

21. Smluvní státy jsou vyzývány k přípravě plánů pro správu [*management plan*] každé nominované přírodní lokality a pro ochranu každého nominovaného kulturního objektu. Všechny informace týkající se těchto plánů by měly být k dispozici, pokud je požadována odborná spolupráce.

22. Kde vnitřní kvality nominovaného objektu jsou ohroženy činností člověka, ale ještě splňují kritéria a podmínky autenticity nebo integrity vyložené v odstavcích 24 a 44, měl by být spolu s nominačním spisem předložen akční plán obsahující požadovaná nápravná opatření. Kdyby nápravná opatření předložená nominujícím státem nebyla provedena v termínu navrženém státem, Výbor bude zvažovat vymazání objektu ze Seznamu v souladu s příslušným přijatým postupem.

C. Kritéria pro zahrnutí kulturních objektů na Seznam světového dědictví

23. Kritéria pro zahrnutí kulturních objektů na Seznamu světového dědictví by měla být viděna ve vzájemné souvislosti a měla by být zvažována v kontextu definice vyložené v článku 1 Úmluvy, který je reprodukován níže:

„památky [*monuments*]: architektonická díla, díla monumentálního sochařství a malířství, prvky či struktury archeologické povahy, nápisy, jeskynní obydlí a kombinace prvků, jež mají výjimečnou světovou hodnotu z hlediska dějin, umění či vědy;

skupiny budov [*groups of buildings*]: skupiny oddělených či spojených budov, které mají z důvodu své architektury, stejnorodosti či umístění v krajině výjimečnou světovou hodnotu z hlediska dějin, umění či vědy;

lokality [*sites*]: výtvořiny člověka či kombinovaná díla přírody a člověka a oblasti zahrnující místa archeologických nálezů mající výjimečnou světovou hodnotu z dějinného, estetického, etnologického či antropologického hlediska.“

24. Památky, skupiny budov nebo lokality - jak byly definovány výše - které jsou navrženy k zahrnutí do Seznamu světového dědictví, budou považovány za výjimečnou světovou hodnotu pro účely Úmluvy pokud Výbor nalezne, že splňují jedno nebo více následujících kritérií a test autenticity. Každý nominovaný objekt by měl:

(a) (i) představovat mistrovské dílo lidského tvůrčího ducha; nebo

(ii) odrážet důležitou změnu lidských hodnot v rámci určitého období nebo určité světové kulturní oblasti na vývoji architektury nebo technologie, monumentálního umění, plánování měst a tvorby krajiny; nebo

(iii) nést jedinečné nebo aspoň výjimečné svědectví o kulturní tradici nebo civilizaci, která žije nebo zanikla; nebo

(iv) představovat výjimečný příklad stavby nebo architektonického nebo technického celku nebo krajiny ilustrující důležitý stupeň (stupně) lidské historie; nebo

(v) být výjimečným příkladem tradičního lidského sídla nebo kulturní krajiny reprezentující nějakou kulturu (nebo kultury), zvláště když tato zaniká pod vlivem nevratných změn; nebo

(vi) být přímo nebo hmatatelně spojen s živou tradicí, s myšlenkami nebo s vírou, s uměleckými a literárními pracemi výjimečné světové úrovně (Výbor se domnívá že toto kritérium by mělo oprávnit zahrnutí do Seznamu pouze za výjimečných okolností a v součinnosti s jiným kulturním nebo přírodním kritériem); a

(b) (i) splňovat test autenticity ve vzhledu, materiálu, provedení nebo harmonickém souladu s okolím a v případě kulturní krajiny její charakteristický vzhled a složky (Výbor zdůrazňuje, že rekonstrukce je přípustná pouze když je provedena na základě úplné a detailní dokumentace originálu a ne na více či méně důvěryhodných předpokladech);

(ii) mít odpovídající zákonou a/nebo tradiční ochranu a správní mechanismy k zajištění ochrany nominovaného kulturního objektu nebo kulturní krajiny. Nezbytná je proto existence ochranné legislativy na národní, zemské nebo komunální úrovni a/nebo dobře zavedená smluvní nebo tradiční ochrana stejně jako odpovídající správní a/nebo kontrolní mechanismy a tyto, jak je jasně uvedeno v následujícím odstavci, musí být jasně uvedeny na nominačním formuláři. Jsou očekávány záruky efektivního plnění těchto zákonů a/nebo smluv a/nebo tradičních mechanismů ochrany podobně jako těchto správních mechanismů. Navíc, v zájmu ochrany celistvosti kulturní lokality, zvláště pokud je vystavena velkému počtu návštěvníků, je nutné aby dotčený smluvní stát byl schopen předložit doklad o vhodných administrativních opatřeních k zajištění správy objektu, jeho ochrany a jeho přístupnosti pro veřejnost.

25. Nominace nemovitého objektu, který se může stát movitým, nebude zvažována.

26. S ohledem na *skupiny městských budov*, Výbor mimoto přijal následující směrnici týkající se jejich zahrnutí na Seznam světového dědictví.

27. Skupiny městských budov vhodné k zahrnutí na Seznam světového dědictví se dělí na tři hlavní kategorie, jmenovitě: (i) města, která jsou dávno opuštěná, ale která poskytují nezměněný archeologický doklad minulosti; tato obecně splňují kritérium autenticity a stav jejich uchování může být relativně lehce kontrolován; (ii) historická města, která jsou stále obydlena a která, vzhledem ke své povaze, se vyvíjela a budou pokračovat ve vývoji pod vlivem socioekonomických a kulturních změn; tato situace činí hodnocení jejich autenticity těžší a jakýkoliv konzervační záměr problematičtější; (iii) nová města z dvacátého století, která paradoxně mají něco společného s oběma dříve zmíněnými kategoriemi: ačkoli jejich původní urbanistická organizace je jasně rozpoznatelná a jejich autenticita je nesporná, jejich budoucnost je nejasná protože jejich vývoj je do značné míry nekontrolovatelný.

28. Hodnocení opuštěných měst nevyvolává žádné zvláštní potíže kromě těch, které se vztahují k archeologickým lokalitám obecně: kritéria vyžadující unikátní nebo výjimečný charakter vedou k volbě skupin budov pozoruhodných pro jejich stylovou čistotu, pro koncentraci památek které obsahují a pro jejich důležité historické asociace. Je důležité, aby urbanizované archeologické lokality byly uvedeny jako nedílné celky. Skupina památek nebo malá skupina budov není postačující pro označení mnohonásobné a komplexní funkce města, které zmizelo; pozůstatky takového města by měly být pokud možno chráněny ve své celistvosti spolu se svým přirozeným okolím.

29. V případě obydlených historických měst existují četné potíže, vyplývající hlavně z křehkosti jejich urbanistické struktury (která byla v mnoha případech vážně narušena po nástupu industriální éry) a zběsilé rychlosti, se kterou jejich okolí bylo urbanizováno. K oprávnění zahrnutí na Seznam by si města měla vynutit rozpoznání svého architektonického významu a neměla by být zvažována pouze na intelektuálních základech role kterou hrála v minulosti nebo jejich hodnoty jako historických symbolů odpovídajících kritériu (vi) pro zahrnutí kulturních objektů na Seznam světového dědictví (viz odstavec 24). Aby přicházelo v úvahu zahrnutí na Seznam, prostorová organizace, struktura, materiály, formy a pokud možno funkce skupiny budov by měly významně odrážet civilizaci nebo sled civilizací, se kterými je svázána nominace objektu. Zde mohou být vyděleny čtyři kategorie: (i) Města, která jsou typická pro určité období nebo kulturu, která byla téměř zcela uchována a která zůstala převážně neovlivněna následujícím rozvojem. Zde objektem k zapsání je celé město spolu se svým okolím, které musí také být chráněno; (ii) Města, která se vyvinula podél charakteristických linií a uchovávají, někdy uprostřed výjimečného přírodního okolí, prostorové uspořádání a struktury, které jsou typické pro jednotlivá období jejich historie. Zde

jasně definovaná historická část má přednost před současným okolím; (iii) „Historická centra“ která pokrývají přesně stejnou plochu jako starobylá města a jsou nyní uzavřena mezi moderními čtvrtěmi. Zde je nezbytné určit přesné hranice objektu v širších historických dimenzích a vhodně zajistit jeho bezprostřední okolí; (iv) Sektory, plochy nebo izolované jednotky, které, případně v zbytkovém stavu ve kterém přetrvaly, poskytují odpovídající důkaz o charakteru historického města, které zmizelo. V takových případech je nutné, aby dochovaná plocha a budovy dostatečně vypovídaly o bývalém celku.

30. Historická centra a historické plochy by měly být zapsány do Seznamu pouze tam, kde obsahují velká množství starobylých budov památkového významu, které poskytují bezprostřední údaj o charakteristickém vzhledu města mimořádného zájmu. Nominace několika izolovaných a nesouvisejících budov, které údajně reprezentují, sami o sobě, město, jehož urbanistická struktura přestala být zřetelná, by neměla být doporučena.

31. Nicméně objekty, které zaujímají omezený prostor, ale vykazují dominantní vliv na historii plánování města, mohou být nominovány na Seznam. V takových případech by v nominaci mělo být jasně uvedeno, že je to památková skupina která má být zapsána na Seznam a že město je míněno pouze jako místo, ve kterém objekt leží. Podobně, pokud budova nepochybně světového významu je umístěna ve značně degradovaném nebo nedostatečně reprezentativním městském prostředí, měla by být zapsána na seznam bez jakýchkoli zvláštních odkazů na město.

32. Je obtížné odhadnout kvalitu nových měst z dvacátého století. Historie samotná řekne, která z nich budou nejlépe sloužit jako příklady současného plánování měst. Zkoumání souborů těchto měst by mělo být odloženo - s výjimkou některých zvláštních případů.

33. Za současných podmínek by měla být při zahrnutí na Seznam světového dědictví dána přednost malým nebo středně velkým městským sídlům, která jsou schopna zvládnout jakýkoli potenciální růst, před velkými metropolemi, u kterých není možné zajistit dostatečně úplnou informaci a dokumentaci, která by sloužila jako podklad pro jejich zahrnutí na Seznam jakožto jednoho objektu.

34. Se zřetel k účinkům, které zápis města na Seznam světového dědictví může mít na jeho budoucnost, takové zápisy by měly být výjimečné. Zahrnutí na Seznam předpokládá, že byla již přijata legislativní a administrativní opatření pro zajištění ochrany dané skupiny budov a jejího prostředí. Důležitá je také informovanost obyvatelstva, bez jehož aktivní spolupráce prakticky není možné zajistit ochranu objektu.

35. S ohledem na *kulturní krajiny* Výbor dále přijal následující směrnici týkající se jejich zahrnutí na Seznam světového dědictví.

36. Kulturní krajiny představují „spojená díla přírody a člověka“, jak je stanoveno v článku 1 Úmluvy. Ilustrují vývoj lidské společnosti a osídlení v čase, pod vlivem fyzikálních omezení a/nebo možností vyplývajících z jejího přírodního životního prostředí a sociálních, ekonomických a kulturních vlivů, jak vnějších tak vnitřních. Měly by být vybírány na základě jak jejich výjimečné světové hodnoty, tak jejich reprezentativnosti, v jasně definované geokulturní oblasti a také pro jejich schopnost ilustrovat podstatné a výrazné kulturní prvky takových oblastí.

37. Termín „kulturní krajina“ zahrnuje různorodost projevu vztahu mezi lidstvem a jeho přírodním životním prostředím.

38. Kulturní krajina často odráží specifické techniky trvale udržitelného využití pozemků, zohledňující charakteristiky a limity přírodního životního prostředí, v kterém se nachází, a specifický duchovní vztah k přírodě. Ochrana kulturních krajin může přispívat k moderním technikám trvale udržitelného využití pozemků a může udržovat nebo zlepšovat přírodní hodnoty krajiny. Pokračující existence tradičních forem využití pozemků podporuje biologickou diverzitu v mnoha oblastech světa. Ochrana tradičních kulturních krajin je proto užitečná pro udržování biologické diverzity.

39. Kulturní krajiny se dělí do tří hlavních kategorií, jmenovitě:

(i) Nejsnadněji identifikovatelná je zřetelně vymezená krajina navržená a vytvořená záměrně člověkem. Tato zahrnuje zahrady a parky vybudované z estetických důvodů, které jsou často (ale ne vždy) spojeny s církevními nebo jinými monumentálními budovami a soubory.

(ii) Druhá kategorie je organicky vyvinutá krajina. Tato vychází z počátečního sociálního, ekonomického, administrativního a/nebo církevního imperativu a její současná podoba se vyvinula pod vlivem jejího přírodního prostředí. Takové krajiny odrážejí procesy evoluce ve své formě i jednotlivých rysech. Spadají do dvou podkategorií: (-) reliktní (nebo fosilní) krajina je taková, v které evoluční proces skončil někdy v minulosti, buď náhle nebo postupně; nicméně její důležité charakteristické rysy jsou stále viditelné v materiální podobě; (-) trvalí krajina je taková, která si podržela aktivní sociální roli v té části soudobé společnosti, která je těsně spojena s tradičním způsobem života, a v které stále probíhá evoluční proces; současně vykazují výjimečné materiální svědectví o svém vývoji během času.

(iii) Poslední kategorií je asociativní kulturní krajina. Zahrnutí takových krajín na Seznam světového dědictví je ospravedlnitelné spíše účinkem silné posvátnosti, uměleckými nebo kulturními asociacemi přírodních prvků než dokladem materiální kultury, který může být bezvýznamný nebo dokonce chybí.

40. Rozsah kulturní krajiny zahrnuté na Seznam světového dědictví je úměrný její funkci a srozumitelnosti. V každém případě, vybraný příklad musí být dostatečně obsažný, aby adekvátně reprezentoval celek kulturní krajiny, kterou ilustruje. Neměla by být vyloučena možnost vyznačení dlouhých lineárních ploch, které reprezentují kulturně výjimečnou dopravní a komunikační síť.

41. Obecná kritéria pro konzervaci a správu, vyložená v odstavci 24 (b) (ii), jsou stejně použitelná pro kulturní krajiny. Je důležité, aby byla věnována pozornost všem cenným prvkům krajiny, jak kulturním tak přírodním. Nominace by měly být připraveny ve spolupráci a za plného souhlasu místních obyvatel.

42. Existence kategorie „kulturní krajina“, zahrnuté na Seznam světového dědictví na základě kritérií vyložených v odstavci 24, nevylučuje možnost u lokalit mimořádné důležitosti jak z hlediska kulturních tak přírodních kritérií, aby byly zahrnuty v obou kategoriích. V takových případech jejich výjimečný světový význam musí vyhovovat oběma sadám kritérií.

D. Kritéria pro zahrnutí přírodních objektů na Seznam světového dědictví

43. V souladu s článkem 2 Úmluvy jsou považovány za „přírodní dědictví“: „přírodní jevy tvořené fyzickými a biologickými útvary nebo skupinami takovýchto útvarů, jež mají výjimečnou světovou hodnotu z estetického či vědeckého hlediska;

geologické a fyziografické útvary a přesně vymezené oblasti, které tvoří místo přirozeného výskytu ohrožených druhů zvířat a rostlin výjimečné světové hodnoty z hlediska vědy či péče o zachování přírody;

přírodní lokality, či přesně vymezené přírodní oblasti světové hodnoty z hlediska vědy, péče o zachování přírody nebo přírodní krásy.“

44. Objekt přírodního dědictví - jak je definován výše - který je navržen k zahrnutí na Seznam světového dědictví, bude považován za výjimečnou světovou hodnotou pro účely Úmluvy, pokud Výbor nalezne, že splňuje jedno nebo více následujících kritérií a naplňuje podmínky integrity vyložené níže. Nominované lokality by proto měly:

(a) (i) být výjimečným příkladem reprezentujícím hlavní stupně historie Země, obsahující záznam života, významné probíhající geologické procesy při vývoji zemských tvarů nebo významné geomorfologické nebo fyziografické jevy; nebo

(ii) být výjimečným příkladem reprezentujícím významné dlouhodobé ekologické a biologické procesy v evoluci a rozvoji pozemských, sladkovodních, pobřežních a mořských

ekosystémů a společenství rostlin a zvířat; nebo

(iii) obsahovat vynikající přírodní jevy nebo oblasti výjimečné přírodní krásy a estetické důležitosti; nebo

(iv) obsahovat nejdůležitější a nejvýznamnější přírodní biotopy pro in-situ konzervaci biologické diverzity, včetně těch které obývají ohrožené druhy výjimečné světové hodnoty z pohledu vědy nebo ochrany přírody; a

(b) také *splňovat následující podmínky integrity*:

(i) Lokality popsané v 44 (a) (i) by měly obsahovat všechny nebo většinu klíčových, vzájemně svázaných a vzájemně závislých prvků v jejich přirozených vztazích; například, „zaledněná“ plocha by měla obsahovat sněhové pole, vlastní ledovec a příklady stříhových obrazců [*cutting patterns*], depozice a kolonizace (např. rýhování [*striations*], morény, počáteční stadia rostlinné sukcese, atd.); v případech vulkánů by měly být reprezentovány celé magmatické řady a všechny nebo většina z variet efuzivních skal a typů erupcí.

(ii) Lokality popsané v 44 (a) (ii) by měly mít vhodnou velikost a obsahovat nezbytné prvky pro demonstraci klíčových aspektů procesů, které jsou podstatné pro dlouhodobé uchování ekosystémů a biologické diverzity, kterou obsahují; například plochy tropických deštných lesů by měly obsahovat různé nadmořské výšky, topografie a půdní typy, využívané pozemky [*patch systems*] a přirozeně regenerující pozemky [*patches*]; podobně korálové útesy by měly například zahrnovat mořskou trávu [*seagrass*], mangrovové porosty nebo jiné sousedící ekosystémy, které regulují nutriční a sedimentární vstupy do útesu.

(iii) Lokality popsané v 44 (a) (iii) by měly mít výjimečnou estetickou hodnotu a zahrnovat plochy, které jsou důležité pro udržení krásy lokality; například lokalita, jejíž scénická hodnota závisí na vodopádu, by měla zahrnovat přilehlé povodí a plochy dolů po proudu, které jsou nedílně spojeny s uchováním estetických kvalit lokality.

(iv) Lokality popsané v odstavci 44 (a) (iv) by měly obsahovat biotopy pro udržení veškeré diverzity fauny a flory, charakteristické pro zvažované biogeografické oblasti a ekosystémy; například tropické savany by měly zahrnovat úplný soubor vzájemně závislých býložravců a rostlin; ostrovní ekosystémy by měly zahrnovat biotopy pro udržení endemické bioty; lokality obsahující široce rozšířené druhy by měly být dostatečně velké, aby zahrnuly areály nejdůležitějších biotopů podstatných pro zajištění přežití životaschopných populací těchto druhů; na plochách obývaných migrujícími druhy je nutno adekvátně chránit místa rozmnožování, hnízdění a tažné trasy; což může být zajištěno mezinárodními úmluvami, např. Úmluvou o mokřadech mezinárodně důležitých zvláště jako biotop vodního ptactva (Ramsarská Úmluva)¹, pro zajištění ochrany biotopů tažných druhů vodních ptáků, a jinými multi- a bilaterálními smlouvami.

(v) Lokality popsané v odstavci 44 (a) by měly mít správní plán. Pokud lokalita v době, kdy je nominovaná pro zvažování Výborem pro světové dědictví, nemá správní plán, dotčený smluvní stát by měl naznačit, kdy takový plán bude k dispozici a jaké zdroje zamýšlí mobilizovat pro přípravu a plnění plánu. Smluvní stát by měl také připravit další dokument(y) (např. provozní plány) které budou příručkou správy lokality do dokončení správního plánu.

(vi) Lokalita popsaná v odstavci 44 (a) by měla mít odpovídající dlouhodobou legislativní, statutární, institucionální nebo tradiční ochranu. Hranice lokality by měly odrážet prostorové potřeby biotopů, druhů, procesů nebo jevů, které tvoří základ její nominace pro zápisu na Seznam světového dědictví. Hranice by měly obsahovat plochy bezprostředně přiléhající k ploše výjimečné světové hodnoty, aby byly ochráněny hodnoty dědictví lokality od přímých účinků lidského přehmatu a dopadů ze zdrojů vně nominované plochy. Hranice nominované lokality mohou být totožné s jednou nebo více existujícími nebo k ochraně navrženými

¹ Convention of Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat (Ramsar Convention) - http://w3.iprolink.ch/iucnlib/themes/ramsar/key_conv_e.htm

plochami, jako národními parky nebo biosférickými rezervacemi. Zatímco existující nebo k ochraně navržené plochy mohou obsahovat několik správních zón, pouze některé z těchto zón mohou splňovat kritéria popsaná v odstavci 44 (a); jiné zóny, i když nemohou splňovat kritéria vyložená v odstavci 44 (a), mohou být důležité pro zajištění integrity nominované lokality; například v případě biosférické rezervace, pouze zóna jádra může splňovat kritéria a podmínky integrity, ačkoliv jiné zóny, např. ochranná a přechodná zóna, jsou důležité pro konzervaci biosférické rezervace jako celku.

(vii) Lokality popsané v odstavci 44 (a) by měly být nejdůležitějšími lokalitami pro uchování biologické diverzity. Biologickou diverzitou je v souladu s novou globální Úmluvou o biologické diverzitě¹ míněna variabilita živých organismů v pozemských, mořských a jiných akvatických ekosystémech a ekologických komplexech, jejichž jsou částí, včetně diverzity uvnitř druhů, diverzity druhů a diverzity ekosystémů. Pouze lokality biologicky nejvíce diverzifikované mohou splňovat kritérium (iv) z odstavce 44 (a).

45. V principu libovolná lokalita může být zapsána na Seznam světového dědictví, pokud splňuje jedno ze čtyř kritérií a příslušné podmínky integrity. Nicméně, většina zapsaných lokalit splňuje dvě nebo více kritérií. Nominační dokumenty, hodnocení IUCN a závěrečná doporučení Výboru pro každou zapsanou lokalitu jsou dostupná k nahlédnutí smluvním státním, které si mohou přát využít těchto informací jako vodítek pro rozpoznání a zpracování nominace lokalit na svém vlastním území.

E. Postup případného vymazání objektů ze Seznamu světového dědictví

46. Výbor přijímá následující postup pro vymazání objektů ze Seznamu světového dědictví v případech: (a) kdy byl objekt poničen v takovém rozsahu, že ztratil své charakteristiky, které byly důvodem jeho zařazení na Seznam světového dědictví; a (b) kde vnitřní kvality lokality Světového dědictví byly ohroženy už v době její nominace činností člověka a kde nezbytná nápravná opatření, v době nominace vymezená smluvním státem, nebyla vykonána v navrženém termínu.

47. Pokud objekt zapsaný na Seznam světového dědictví byl vážně poškozen nebo pokud nebyla v navrženém termínu provedena nezbytná nápravná opatření, smluvní stát, na jehož území je objekt umístěn, by měl informovat Sekretariát Výboru.

48. Pokud Sekretariát nezíská takovou informaci od dotčeného smluvního státu ale z jiného zdroje, bude, pokud to bude možné, ověřovat zdroj a obsah informace v konzultaci s dotčeným smluvním státem a požadovat jeho vyjádření.

49. Sekretariát bude žádat příslušnou poradní organizaci (ICOMOS,² IUCN,³ nebo ICCROM⁴) o zaslání vyjádření k získané informaci.

50. Získaná informace spolu s vyjádřeními smluvního státu a poradních organizací bude předána do péče Předsednictva Výboru. Předsednictvo může učinit jeden z následujících kroků:

(a) může usoudit, že objekt nebyl vážně poškozen a že žádné další akce nebudou učiněny;

(b) pokud Předsednictvo usoudí, že objekt byl vážně poškozen, ale ne tak dalece, aby jeho restaurování nebylo možné, může doporučit Výboru, aby objekt byl ponechán na Seznamu za předpokladu, že smluvní stát přijme nezbytná opatření k restaurování objektu v přiměřené době. Předsednictvo může také doporučit, aby pro práce spojené s restaurováním objektu byla poskytnuta technická spolupráce pod Fondem světového dědictví, a navrhnout smluvnímu

¹ *Convention on Biological Diversity* - <http://www.unep.ch/bio/conv-e.html>

² ICOMOS - Mezinárodní rada památek a lokalit - *International Council of Monuments and Sites*

³ IUCN - Mezinárodní unie na ochranu přírody a přírodních zdrojů - *International Union for Conservation of Nature and Natural Resources* resp. *World Conservation Union*

⁴ ICCROM - Mezinárodní centrum pro studium ochrany a restaurování kulturních objektů (Římské centrum) - *International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property (Rome Centre)*

státu aby požádal o takovou podporu, pokud to již neudělal dříve;

(c) pokud je zřejmé, že objekt byl poškozen do bodu, kde nenávratně ztratil vlastnosti, které podmínily jeho zahrnutí na Seznam, Předsednictvo může doporučit, aby Výbor vymazal objekt ze Seznamu; před každým takovým doporučením předloženým Výboru bude Sekretariát informovat o tomto doporučení Předsednictva dotčený smluvní stát; všechna vyjádření smluvního státu, vztahující se k doporučení Předsednictva, budou brána v úvahu Výborem současně s doporučeními Předsednictva;

(d) pokud získaná informace není dostatečná k tomu, aby Předsednictvo mohlo přijmout opatření popsaná výše v (a), (b) nebo (c), Předsednictvo může doporučit Výboru, aby zmocnil Sekretariát k přijetí nezbytných opatření, v konzultacích s dotčeným smluvním státem, ke zjištění současného stavu objektu, nebezpečí, která ho ohrožují, a možnosti přiměřené obnovy objektu a oznámit Předsednictvu výsledky své činnosti; taková opatření mohou zahrnovat vyslání vyšetřovací skupiny nebo konzultace specialistů. V případě, kdy je požadován neodkladný zásah, Předsednictvo může samo sebe zmocnit k jeho financování z Fondu světového dědictví.

51. Výbor bude zkoumat doporučení Předsednictva a všechny dostupné informace a učiní rozhodnutí. Každé takové rozhodnutí bude, v souladu s článkem 13 (8) Úmluvy, přijato dvoutřetinovou většinou jeho přítomných a hlasujících členů. Výbor nebude rozhodovat o vymazání jakéhokoli objektu, pokud tato otázka nebyla konzultována se smluvním státem.

52. O rozhodnutí Výboru bude informována smluvní strana a Výbor ihned vydá o tomto rozhodnutí veřejnou vyhlášku.

53. Pokud rozhodnutí Výboru způsobí jakoukoli změnu Seznamu světového dědictví, tato změna se projeví v příštím vydání aktualizovaného Seznamu.

54. Při přijímání výše uvedeného postupu se Výbor snažil zajistit všechny způsoby, které by mohly odvrátit vymazání kteréhokoli objektu ze Seznamu, a je připraven nabídnout smluvním státům v této souvislosti všemožnou technickou spolupráci. Mimo to, Výbor upozorňuje smluvní státy na článek 4 Úmluvy, který zní následovně:

„Každý smluvní stát uznává, že v první řadě je jeho povinností zabezpečit označení, ochranu, zachování, prezentování a předávání budoucím generacím kulturního a přírodního dědictví uvedeného v čl. 1 a 2 a nacházejícího se na jeho území...“.

55. V této souvislosti Výbor doporučuje smluvním státům spolupracovat s poradními orgány, které byly požádány Výborem o provedení monitoringu a podání zprávy o průběhu prací podniknutých pro záchranu objektů zapsaných na Seznam světového dědictví.

56. Výbor pro Světové dědictví vyzývá smluvní státy této Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví, aby jej informovaly prostřednictvím Sekretariátu UNESCO o svých záměrech podniknout nebo schválit v oblasti chráněné Úmluvou velké restaurační práce nebo nové stavby, které mohou ovlivnit hodnotu objektu Světového dědictví. Hlášení by mělo být podáno ihned jak je to možné (například, před návrhem základních dokumentů určitých projektů) a před provedením jakéhokoliv rozhodnutí, které by bylo těžké vrátit zpět, tak aby Výbor mohl napomoci při hledání odpovídajících řešení zajišťujících plnou ochranu hodnoty lokality Světového dědictví.

F. Směrnice pro hodnocení a zkoumání nominací

57. Zhodnocení, jestli dané lokality nominované smluvními státy splňují nebo nespĺňují kritéria a podmínky autenticity/integrity, provede Mezinárodní rada památek a lokalit (ICOMOS) pro kulturní objekty a Mezinárodní svaz pro ochranu přírody a přírodních zdrojů (IUCN) pro přírodní objekty. V případě nominace kulturních objektů v kategorii „kulturní krajiny“ bude hodnocení konzultováno s Mezinárodním svazem pro ochranu přírody a přírodních zdrojů (IUCN).

ICOMOS a IUCN předloží hodnotící zprávy [evaluation reports] Předsednictvu Výboru

světového dědictví.

ICOMOS a IUCN, berouc v úvahu rozhodnutí Předsednictva a další informace, které mohou pocházet od nominujícího smluvního státu, předloží závěrečnou hodnotící zprávu [*final evaluation report*] Výboru světového dědictví.

Zpráva ze zasedání Výboru světového dědictví bude obsahovat jeho rozhodnutí, kriteria, podle kterých nominovaná lokalita byla zapsána, zdůvodnění jejich aplikace a také všechna doporučení, která si Výbor může přát udělat při této příležitosti.

58. Seznam světového dědictví by měl reprezentovat pokud možno všechny kulturní a přírodní objekty, které splňují požadavek Úmluvy na výjimečnou světovou hodnotu a kulturní a přírodní kriteria a podmínky autenticity nebo integrity přijatá Výborem (viz odstavce 24 až 44).

59. Každý kulturní objekt, včetně jeho stavu dochování, by měl být hodnocen relativně, to znamená, že by měl být porovnáván s jiným objektem téhož typu datovaného do téže doby, jak uvnitř, tak vně hranic smluvního státu.

60. Každá přírodní lokalita by měla být hodnocena relativně, to znamená, že by měla být porovnávána s jinou lokalitou stejného typu, jak uvnitř, tak vně hranic smluvního státu, v biogeografické oblasti nebo trase tahu.

61. ICOMOS a IUCN by měly kromě toho věnovat zvláštní pozornost následujícím bodům, které se vztahují k hodnocení a zkoušení nominace: (a) obě tyto nevládní organizace se mají řídit při svých hodnoceních pokud možno co nejpřesnější informací; (b) ICOMOS i IUCN by měly přiložit při prezentaci každé nominace přesný popis odborného způsobu hodnocení, který použily; (c) ICOMOS je žádán o vypracování srovnávacího hodnocení [*comparative evaluations*] objektů náležejících k témuž typu kulturního objektu; (d) IUCN je žádán o vypracování komentáře a doporučení o integritě a budoucí správě každého objektu doporučeného Předsednictvem při jeho prezentaci Výboru; (e) je vhodné, aby příslušná nevládní organizace promítla diapozitivy objektů doporučených na Seznam světového dědictví v průběhu předběžných diskusí, které probíhají před posuzováním individuálních návrhů pro zápis na Seznam.

62. Představitelé smluvního státu, ať už členové nebo nečlenové Výboru, nebudou obhajovat zahrnutí objektu nominovaného svým státem na Seznam, ale pouze podávat informace formou odpovědi na otázku.

63. Kriteria, podle kterých byl určitý objekt zahrnut na Seznam světového dědictví, budou vyhlášena Výborem v jeho zpravodajích a publikacích, spolu s jasně uvedeným souhrnem charakteristik, které opravňují zahrnutí objektu, což by se mělo odrazit v jeho budoucí správě.

G. Forma a obsah návrhu

64. Pro předložení nominací kulturních a přírodních objektů je používána stejná forma, odsouhlasená Výborem. Ačkoliv je známo, že všechny objekty mají specifické charakteristiky, smluvní státy jsou vyzývány k předložení informací a dokumentace o následujících položkách:

1. *Identifikace objektu:* (a) Země (a smluvní stát, pokud se liší); (b) Stát, provincie nebo region; (c) Název objektu; (d) Přesná lokalizace na mapě s udáním geografických souřadnic na nejbližší vteřiny; (e) Mapy a/nebo plány ukazující hranice plochy navržené k zápisu a případného ochranného pásma; (f) Plocha lokality navržené k zápisu (ha) a navrženého ochranného pásma (ha) pokud existuje

2. *Zdůvodnění zápisu:* (a) Prohlášení o významu; (b) Vhodná srovnávací analýza (zahrnující stav dochování podobných lokalit); (c) Autenticita/integrita; d. Kriteria, ve kterých je objekt navržen k zápisu (a zdůvodnění zápisu v těchto kriteriích)

3. *Popis:* (a) Popis objektu; (b) Historie a vývoj; (c) Forma a datum nejnovějšího popisu lokality; (d) Současný stav uchování; (e) *Zásady [Policies]* a záměry vztahující se k prezentaci a propagaci objektu

4. *Správa [Management]:* (a) Vlastnictví; (b) Zákonně postavení; (c) Ochranná opatření a

způsob jejich realizace; (d) Organizace se správními pravomocemi; (e) Úroveň na které je uplatňována správa (např. na lokalitě, na regionální úrovni) a název a adresa příslušných osob pro kontaktní účely; (f) Schválené plány vztahující se k objektu (např. regionální, místní plán, konzervační plán, plán rozvoje turistiky); (g) Zdroje a velikost financí; (h) Zdroje expertiz a školení v konzervačních a správních technikách; (i) Zařízení pro návštěvníky a statistika návštěvnosti; (j) Správní plán lokality a přehled úkolů (přiložit k anketě); (k) Úroveň personálu (specialisté, technici, údržba)

5. *Faktory ovlivňující lokalitu:* (a) Tlaky spojené s rozvojem (např. neoprávněné zásahy, adaptace, zemědělství, dolování); (b) Tlaky spojené s životním prostředím (např. znečištění, změny klimatu); (c) Přírodní katastrofy a připravenost na ně (zemětřesení, záplavy, požáry atd.); (d) Návštěvnické/turistické tlaky; (e) Počet obyvatel lokality, ochranného pásma; f. Jiné

6. *Monitoring:* (a) Klíčové indikátory pro hodnocení stavu uchování; (b) Administrativní opatření pro monitoring objektu; (c) Výsledky předchozích hlášení

7. *Dokumentace:* (a) Fotografie, diapozitivy a, pokud možno, film/video; (b) Kopie správních plánů a výtahy z jiných plánů vztahujících se k lokalitě; (c) Bibliografie; (d) Adresa místa, na kterém je uložen soupis, zprávy a archiválie.

8. *Podpis jménem smluvního státu*

Výbor přijal na svém dvacátém zasedání důležité Vysvětlující poznámky [*Explanatory Notes*] k postupu nominace. Tyto poznámky se vztahují k jednotlivým položkám ankety a smluvní státy je obdrží jako přílohu nominačního formuláře [*Nomination Form*], aby ty z nich, které navrhují své objekty k zahrnutí na Seznam, mohly je použít jako příručku.

H. Postup a časový rozvrh pro zpracování nominací

65. Pro přijetí a zpracování nominací na Seznam světového dědictví byl stanoven roční rozpis vyložený níže. Nicméně by mělo být zdůrazněno, že proces nominace objektů na Seznam světového dědictví je postupný. Nominace na Seznam může být podána kdykoli během roku. Nominace přijaté do 1. července daného roku budou zvažovány během následujícího roku. Nominace přijaté po 1. červenci daného roku budou zvažovány až napřesrok. Navzdory potížím, které to může způsobit některým smluvním státům, Výbor se rozhodl přesunout termín pro podání nominací tak, aby zaručil, že všechny pracovní dokumenty budou dostupné Předsednictvu i členským státům Výboru nejpozději *6 týdnů před začátkem zasedání Předsednictva a Výboru*. Toto také umožní Výboru při jeho každoročním prosincovém zasedání být informován o počtu a povaze nominací, která má prověřit na svém dalším zasedání následující rok.

1. červenec: Termín pro přijetí Sekretariátem nominací, které budou zvažovány Výborem následující rok.

15. září: Sekretariát: (1) zaregistruje každou nominaci a důkladně prověří její obsah a průvodní dokumentaci. V případě neúplných nominací si musí Sekretariát ihned vyžádat chybějící informace od smluvních států. (2) předá nominace, *za předpokladu že jsou úplné*, příslušné mezinárodní nevládní organizaci (ICOMOS, IUCN nebo oběma), která: *ihned* prověří každou nominaci, zjistí ty případy, kdy je nutné doplnit informace a provede ve spolupráci se Sekretariátem nezbytné kroky k získání doplňkových údajů, a

Do 1. dubna: Příslušná nevládní organizace vykoná odborné zhodnocení každé nominace podle kritérií přijatých Výborem. Pak předá tato hodnocení Sekretariátu rozdělená do tří kategorií: (a) objekty, který jsou doporučeny k zápisu bez výhrad; (b) objekty, které nejsou doporučeny k zápisu; (c) objekty, jejichž vhodnost k zápisu není považována za zcela jasnou.

Během dubna: Sekretariát zkontroluje hodnocení nevládních organizací a zajistí, aby je členské státy Výboru obdržely do *1. května* i s příslušnou dokumentací.

Červen/červenec: Předsednictvo prověří nominace a zpracuje svá doporučení Výboru do následujících čtyř kategorií: (a) objekty které doporučuje k zápisu bez výhrad; (b) objekty

kteřé nedoporučuje k zápisu; (c) objekty ktere je třeba vrátit do nominujícího státu k doplnění informací nebo dokumentace; (d) objekty jejichž zkoumání by mělo být odloženo, protože je poŕtebně jejich podrobnější hodnocení nebo studium.

Červenec-listopad: Sekretariát předá zprávu Předsednictva co nejdříve všem smluvním státům - členům Výboru, stejně jako dotčeným státům. Sekretariát se vynasnaží získat od dotčených smluvních států další požadované informace o objektech v kategorii (c) a předá tyto informace ICOMOS, IUCN a členským státům Výboru. Výbor nebude posuzovat nominaci na svém řádném zasedání v daném roce, pokud požadovaná informace není doručena do 1. listopadu. Nominace zařazené Předsednictvem do kategorie (c) nemohou být hodnoceny, s výjimkou případů, kdy chybějící informace v době Předsednictva měla faktografický charakter. Výborem nebude v daném roce zkoumána nominace zařazená do kategorie (d).

Prosinec: Výbor prověří nominace na základě doporučení Předsednictva spolu se všemi dalšími informacemi poskytnutými dotčenými smluvními státy a komentáři ICOMOS a IUCN. Zařadí svá rozhodnutí o nominovaných objektech do následujících tří kategorií: (a) objekty, které zapíše na Seznam světového dědictví; (b) objekty, které se rozhodl nezapsat na Seznam; (c) objekty, jejichž hodnocení je odloženo.

Ledén: Sekretariát rozešle zprávu prosincového zasedání Výboru pro světové dědictví, která obsahuje všechna rozhodnutí Výboru, do všech smluvních států.

66. V případě, že smluvní stát si přeje nominovat *rozšíření* objektu již zapsaného na Seznam světového dědictví, měla by být připravena stejná dokumentace a použit stejný postup jako pro novou nominaci, v souladu s odstavcem 64. Tento postup nebude použit pro rozšíření, která jsou jednoduchou úpravou hranic příslušného objektu: v tomto případě požadavek na úpravu těchto hranic je předložen přímo Předsednictvu, které bude prověřovat především příslušné mapy a plány. Předsednictvo může schválit takovou změnu nebo může usoudit, že změna je poměrně významná pro podstatu rozlohy objektu, v kterémžto případě bude použit postup pro novou nominaci.

67. Obvyklý termín pro předložení a zpracování nominace nebude použit v případě objektů, které, podle mínění Předsednictva, po konzultaci s kompetentní mezinárodní nevládní organizací, by nesporně vyhovely kritériím pro zahrnutí na Seznam světového dědictví a které utrpěly poškození od katastrof způsobených přírodní událostí nebo lidskými aktivitami. Taková nominace bude zpracována neodkladně.

II. PRŮBĚŽNÉ MONITOROVÁNÍ A PERIODICKÉ ZPRAVODAJSTVÍ

A. Průběžné monitorování

68. Průběžné monitorování [*reactive monitoring*] je informování Centra světového dědictví, jiných částí UNESCO a poradních orgánů Předsednictva a Výboru o stavu konzervace konkrétních objektů Světového dědictví, které jsou ohroženy. Za tímto účelem pokaždé, když se objeví výjimečné události nebo je provedena práce, která může mít vliv na stav konzervace objektu, zašlou smluvní státy Výboru prostřednictvím Centra světového dědictví zvláštní zprávy a studie o důsledcích [*impact studies*]. Průběžné monitorování je předpokládáno při případném vymazání objektů ze Seznamu světového dědictví, v souladu s odstavci 48-56. Také je předpokládáno u objektů zahrnutých nebo zahrnovaných na Seznam světového dědictví v nebezpečí, v souladu s odstavci 86-93.

B. Periodické zpravodajství

69. Jedenácté Generální shromáždění smluvních států Úmluvy o světovém dědictví a dvacátá devátá Generální konference UNESCO se zabývaly podstatou periodického zpravodajství [*periodic reporting*] podle článku 29 Úmluvy o světovém dědictví. Generální konference přijala resoluci, ve které:

Vyzvala smluvní státy Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví k

předkládání, v souladu s článkem 29 Úmluvy, prostřednictvím Výboru světového dědictví, skrze jeho Sekretariát Centra světového dědictví UNESCO, zprávy o legislativních a administrativních opatřeních jimi přijatých a také o jiných akcích, které podnikly pro aplikaci Úmluvy, včetně stavu konzervace objektů Světového dědictví ležících na jejich území; a

požádala Výbor světového dědictví, aby určil periodicitu, formu, charakter a rozsah periodického zpravodajství o aplikaci Úmluvy o světovém dědictví a o stavu konzervace objektů světového dědictví a prověřil a dal odpověď na tyto zprávy v souladu s principy státní suverenity;

70. Výbor, na svém dvacátém sedmém zasedání, konaném v prosinci 1998, přijal rozhodnutí o periodicitě periodického zpravodajství, o zpracování a prověření periodických zpráv a o formátu těchto periodických zpráv.

71. Účely periodického zpravodajství jsou: Sledovat plnění Úmluvy o světovém dědictví smluvními státy, právě tak jako sledovat, jestli hodnota Světového dědictví, pro kterou byl objekt zapsán na Seznam světového dědictví, je stále udržována za účelem přispění k:

Objekt světového dědictví: Zlepšení místní správy, dokonalejšímu plánování, snížení počtu havarijních a neplánovaných zákroků a redukci nákladů pomocí preventivní konzervace.

Smluvní stát: Zlepšení politiky [policijs] Světového dědictví, dokonalejšímu plánování, zlepšení správy objektu a preventivní konzervaci.

Oblast: Oblastní spolupráci, oblastní politice a činnosti - ve vztahu ke Světovému dědictví - lépe cílené na konkrétní potřeby oblasti.

Výbor/Sekretariát: Lepšímu porozumění podmínkám a potřebám objektů na místních, národních a oblastních úrovních. Zlepšení politiky a rozhodovacího procesu.

72. Přední povinností smluvních států je přijetí příslušných ustanovení a opatření pro aplikaci Úmluvy a zprovoznění místního systému monitoringu objektů jako nedílné součásti každodenní konzervace a správy lokalit. Smluvní státy by měly tak činit v těsné spolupráci se správou lokality nebo jinou organizací se správnými pravomocí. Je nezbytné, aby stav objektu byl každoročně zaznamenáván správou lokality nebo jinou organizací se správnými pravomocí.

73. Smluvní státy jsou vyzvány, aby předložily Výboru světového dědictví prostřednictvím Centra světového dědictví každých šest let periodickou zprávu o aplikaci Úmluvy o světovém dědictví, včetně stavu konzervace objektů světového dědictví ležících na jejich území. Smluvní státy mohou za tímto účelem žádat odbornou konzultaci od Sekretariátu nebo poradních orgánů. Sekretariát může se souhlasem smluvního státu pověřit jiné subjekty provedením odborné konzultace.

74. Pro ulehčení práce Výboru a jeho Sekretariátu a pro dosažení oblastního charakteru a decentralizace prací kolem Světového dědictví, tyto zprávy budou prověřovány odděleně podle oblastí, jak stanoví Výbor. Centrum světového dědictví bude syntetizovat národní zprávy podle oblastí. Přitom budou plně využity dostupné expertízy poradních orgánů, smluvních států, kompetentních institucí a možností oblastí.

75. Výbor bude rozhodovat, pro které oblasti by měly být představeny periodické zprávy na jeho nejbližších zasedáních. Dotčené smluvní státy budou ihned informovány o rozhodnutí Výboru, aby měly dostatek času k přípravě konzervační zprávy.

76. Sekretariát bude přijímat nezbytná opatření pro náležité shromažďování a správu informací o Světovém dědictví, při plném využití všech možností informačně/dokumentačních služeb poradních a jiných orgánů.

C. Formát a obsah periodických zpráv

77. Výbor odsouhlasil na svém dvacátém sedmém zasedání, konaném v prosinci 1998, formát periodických zpráv. Ten sestává ze dvou sekcí:

• **Sekci I** tvoří zpráva smluvního státu o aplikaci příslušných článků Úmluvy o světovém dědictví, včetně těch, které se týkají identifikace objektů kulturní a/nebo přírodní hodnoty;

ochrany, konzervace a prezentace kulturního a přírodního dědictví; mezinárodní spolupráce a zajištění finančních zdrojů; a výchovy, informování a vytváření povědomí [*awareness building*].

• **Sekce II** referuje o stavu konzervace konkrétních objektů světového dědictví ležících na území smluvního státu.

Jejím hlavním účelem je odhadnout, jestli hodnota světového dědictví, pro kterou byl objekt zapsán na Seznam světového dědictví, je průběžně udržována.

Smluvní státy jsou dále žádány o poskytnutí aktuální informace o správě, o faktorech ovlivňujících objekt a o způsobu provedení monitoringu.

78. Ačkoliv je známo, že všechny objekty mají své specifické znaky, smluvní státy jsou vyzývány k poskytnutí informace a dokumentace o následujících položkách:

Sekce I: Aplikace Úmluvy o světovém dědictví smluvním státem

I.1. *Úvod:* (a) Smluvní stát; (b) Rok ratifikace nebo přijetí Úmluvy; (c) Organizace nebo osoba (osoby) odpovědné za přípravu zprávy; (d) Datum zprávy; (e) Podpis jménem smluvního státu

I.2. *Identifikace objektů kulturního a přírodního dědictví:* (a) Národní soupisy; (b) Předběžný seznam; (c) Nominace

I.3. *Ochrana, konzervace a prezentace kulturního a přírodního dědictví:* (a) Rozvoj obecné politiky [*policy*]; (b) Statut (technických) služeb pro ochranu, konzervaci a prezentaci; (c) Vědecké a technické studie a výzkum; (d) Opatření pro identifikaci, ochranu, konzervaci, prezentaci a rehabilitaci; e. Školení [*training*]

I.4. *Mezinárodní spolupráce a zajištění finančních zdrojů*

I.5. *Výchova, osvěta a vytváření povědomí [*awareness building*]*

I.6. *Závěry a doporučená činnost:* (a) Hlavní závěry; (b) Navržená budoucí činnost; (c) Odpovědné osoby a organizace; (d) Časové schema pro plnění; (e) Potřeba mezinárodní pomoci

Sekce II: Stav konzervace konkrétních objektů světového dědictví

II.1 *Úvod:* (a) Smluvní stát; (b) Název objektu světového dědictví; (c) Geografické souřadnice na nejbližší vteřiny; (d) Datum zápisu na Seznam světového dědictví; (e) Organizace nebo osoba (osoby) odpovědné za přípravu zprávy; (f) Datum zprávy; (g) Podpis jménem smluvního státu

II.2. *Prohlášení o významu*

II.3. *Prohlášení o autenticitě/integritě*

II.4. *Správa [*management*]*

II.5. *Faktory ovlivňující objekt*

II.6. *Monitoring*

II.7. *Závěry a doporučená činnost:* (a) Hlavní závěry vztahující se ke stavu hodnoty světového dědictví objektu (viz položku II.2. a II.3.); (b) Hlavní závěry vztahující se ke správě a faktorům ovlivňujícím objekt (viz položku II.4. a II.5.); (c) Navržená budoucí činnost; (d) Odpovědné osoby a organizace; (e) Časové schema pro plnění; (f) Potřeba mezinárodní pomoci.

79. Výbor přijal na svém dvacátém druhém zasedání důležité Objasňující poznámky¹ k formátu periodických zpráv. Tyto Poznámky objasňují každou výše uvedenou položku a smluvní státy je obdrží jako přílohu formuláře periodických zpráv a mohou je použít jako příručku.

¹ *Explanatory Notes* - <http://www.unesco.org/whc/reporting/prexpl.htm>

III. VYTVÁŘENÍ SEZNAMU SVĚTOVÉHO DĚDICTVÍ V NEBEZPEČÍ

A. Směrnice pro zahrnutí objektů na Seznam světového dědictví v nebezpečí

80. V souladu s článkem 11 odstavcem 4 Úmluvy může Výbor zahrnout objekt na Seznam světového dědictví v nebezpečí, pokud jsou splněny následující požadavky: (i) zvažovaný objekt je na Seznamu světového dědictví; (ii) objekt je ohrožen vážným a konkrétním nebezpečím; (iii) pro záchranu objektu jsou nezbytná velká opatření; (iv) pro objekt byla požadována podpora v rámci Úmluvy; Výbor je toho názoru, že v určitých případech může být neúčinnější podporou projev jeho znepokojení, včetně odeslání zprávy o zahrnutí místa na Seznam světového dědictví v nebezpečí, a že o takovou podporu může požádat kterýkoli člen Výboru nebo Sekretariátu.

B. Kriteria pro zahrnutí objektů na Seznam světového dědictví v nebezpečí

81. Objekt světového dědictví - jak je definováno v člancích 1 a 2 Úmluvy - může být zařazen Výborem na Seznam světového dědictví v nebezpečí, pokud Výbor nalezne, že stav objektu splňuje alespoň jedno z kritérií z následujících dvou případů popsaných níže.

82. V případě **kulturního dědictví**:

(i) **ZJIŠTĚNÉ NEBEZPEČÍ** [*ascertained danger*] - Objekt je vystaven konkrétnímu a prokázanému bezprostřednímu nebezpečí, jako: (a) vážné poškození materiálů; (b) vážné poškození struktury a/nebo dekorativních prvků; (c) vážné poškození celistvosti architektury nebo půdorysu města; (d) vážné poškození městského, vesnického nebo přírodního prostředí; (e) významná ztráta historické autenticity; (f) důležitá ztráta kulturního významu.

(ii) **POTENCIÁLNÍ NEBEZPEČÍ** - Objekt je vystaven hrozbám, které mohou mít škodlivé vlivy na jeho základní charakteristiky. Takovými hrozbami jsou například: (a) změny právního postavení objektu snižující stupeň jeho ochrany; (b) nedostatek konzervační politiky [*policy*]; (c) zhoubné důsledky hospodářského rozvoje regionu; (d) zhoubné důsledky rozvoje městské zástavby; (e) vzplanutí nebo hrozba ozbrojeného konfliktu; (f) postupné změny způsobené geologickými, klimatickými nebo jinými ekologickými faktory.

83. V případě **přírodního dědictví**:

(i) **ZJIŠTĚNÉ NEBEZPEČÍ** - Objekt je vystaven konkrétnímu a prokázanému bezprostřednímu nebezpečí, jako: (a) vážný pokles populace ohrožených druhů nebo jiných druhů výjimečně světové hodnoty, jejichž ochrana byla důvodem právního statutu objektu, buď přírodními faktory (např. nemoc) nebo vlivem člověka (např. pytláctví); (b) vážné poškození přírodní krásy nebo vědecké hodnoty objektu např. lidskými sídly, stavbou vodních nádrží, které zatopily důležité části objektu, průmyslovým a zemědělským rozvojem spojeným s užíváním pesticidů a hnojiv, velkými veřejnými pracemi, dolováním, znečištěním, těžbou dřeva a paliva, atd.; (c) lidský zásah na hranicích nebo na výše položených plochách (horní toky řek), který ohrožuje integritu objektu.

(ii) **POTENCIÁLNÍ NEBEZPEČÍ** - Objekt je vystaven velkým hrozbám, které by mohly poškodit jeho základní charakteristiky. Takovými hrozbami jsou například: (a) změna zákonného ochranného statutu plochy; (b) plánované přesídlení nebo rozvojové projekty uvnitř objektu nebo situované tak, že jejich dopady ohrožují objekt; (c) vzplanutí nebo hrozba vojenského konfliktu; (d) chybějící, nedostatečný nebo nedostatečně plněný správní plán.

84. Kromě toho, faktor nebo faktory, které ohrožují integritu objektu, musí být ovlivnitelné vhodnými opatřeními. V případě kulturních objektů mohou představovat hrozbu jak přírodní tak lidské faktory, zatímco v případě přírodních objektů je největší hrozbou pro integritu objektu lidská činnost a pouze velmi vzácně přírodní faktor (např. epidemická nemoc). Faktory ohrožující integritu objektu mohou být v některých případech odstraněny administrativní nebo legislativní činností, např. zrušením velkých projektů veřejných prací nebo zlepšením zákonného postavení.

85. Při zvažování zahrnutí kulturního nebo přírodního objektu na Seznam světového

dědictví v nebezpečí může Výbor brát v úvahu následující doplňující faktory: (a) Vlády přijímají rozhodnutí, která mohou ovlivnit objekty Světového dědictví, po zvážení všech faktorů. Upozornění Výboru světového dědictví může často být dostačující, pokud je podáno před vznikem reálného ohrožení objektu. (b) Fyzická nebo kulturní poškození objektu v případě *zjištěného nebezpečí*, kterému byl objekt vystaven, by měla být hodnocena podle *intenzity efektů* a analyzována případ od případu. (c) Především v případě *potenciálního nebezpečí* hrozícího objektu by mělo být bráno v úvahu, že: (-) hrozba by měla být hodnocena v souladu s normálním vývojem sociální a ekonomické struktury, v které se objekt nachází; (-) často je nemožné odhadnout určitá ohrožení - jako např. hrozbu válečného konfliktu - pokud jde o jejich vliv na kulturní nebo přírodní objekty; (-) některé faktory nemají charakter bezprostřední hrozby, ale mohou se jí stát, například demografický růst. (d) Konečně, ve svém hodnocení by měl Výbor brát v úvahu *každý faktor neznámého nebo nepředvídaného původu*, který ohrožuje kulturní nebo přírodní objekt.

C. Postup pro zahrnutí objektů na Seznam světového dědictví v nebezpečí

86. Při zvažování zahrnutí objektu na Seznam světového dědictví v nebezpečí Výbor vypracuje a pokud možno přijme, ve spolupráci s dotčeným smluvním státem, program nápravných opatření.

87. Pro vypracování programu uvedeného v předchozím odstavci bude Výbor žádat Sekretariát o zjištění, pokud možno ve spolupráci s dotčenou smluvním státem, současného stavu objektu, nebezpečí hrozících objektu a realizovatelnosti přijatých nápravných opatření. Výbor může dále rozhodnout o vyslání delegace kvalifikovaných pozorovatelů z IUCN, ICOMOS, ICCROM nebo jiných organizací, jejímž účelem je navštívení objektu, stanovení povahy a rozsahu ohrožení a návrh opatření, která je nutno přijmout.

88. Přijatá informace, spolu s komentáři dotčeného smluvního státu a poradní organizace (organizací) bude Sekretariátem předána Výboru.

89. Výbor prozkoumá dostupnou informaci a přijme rozhodnutí o zápisu objektu na Seznam světového dědictví v nebezpečí. Každé takové rozhodnutí bude přijato dvoutřetinovou většinou přítomných a hlasujících členů Výboru. Výbor pak stanoví program nápravných opatření, jež mají být podniknuty. Tento program bude předložen dotčenému smluvnímu státu k okamžitému plnění.

90. O rozhodnutí Výboru bude informován dotčený smluvní stát a ihned bude, v souladu s článkem 11.4 Úmluvy, vydána příslušná vyhláška.

91. Výbor vyčlení určitou významnou částku z Fondu světového dědictví k financování případné pomoci objektům světového dědictví zapsaným na Seznam světového dědictví v nebezpečí.

92. Výbor bude prohlížet v pravidelných intervalech stav objektů zapsaných na Seznamu světového dědictví v nebezpečí. Tato prohlídka může být provedena jak postupy monitoringu, tak delegacemi expertů, jak uzná Výbor za vhodné.

93. Na základě těchto pravidelných prohlídek bude Výbor rozhodovat, ve spolupráci s dotčeným smluvním státem, jestli: (i) jsou požadována další opatření k záchraně objektu; (ii) vymazat objekt ze Seznamu světového dědictví v nebezpečí, pokud objekt není dále ohrožován; (iii) zvážit vymazání objektu ze Seznamu světového dědictví v nebezpečí i Seznamu světového dědictví, pokud objekt byl poškozen v takovém rozsahu, že ztratil ty znaky, které určovaly jeho zařazení na Seznam světového dědictví (v souladu s postupem objasněným v odstavcích 46 až 56).

IV. MEZINÁRODNÍ POMOC

A. Různé formy pomoci dostupné v rámci Fondu světového dědictví

(i) Přípravná pomoc [*Preparatory assistance*]

94. Pomoc je dostupná smluvním státním pro účely: (a) přípravy předběžného seznamu kulturních a/nebo přírodních objektů vhodných pro zahrnutí na Seznam světového dědictví; (b) organizace setkání pro harmonizaci předběžného seznamu v rámci stejné geokulturní oblasti; (c) přípravy nominace kulturních a přírodních objektů na Seznam světového dědictví; a (d) přípravy žádostí o technickou spolupráci, včetně žádostí vztahující se k organizaci školících kurzů.

Tyto typy pomoci, známé jako „přípravná pomoc“, mohou mít formu konzultací, vybavení nebo ve výjimečných případech finančních podpor. Rozpočtový strop pro každý projekt přípravné pomoci [*preparatory assistance project*] je stanoven na US\$ 30,000. Předseda [*Chairperson*] byl zplnomocněn schvalovat žádosti o přípravnou pomoc do částky US\$ 20,000 a Předsednictvo může schvalovat žádosti do částky US\$ 30,000.

95. Požadavky pro přípravnou pomoc by měly být zaslány Sekretariátu, který je bude předávat Předsedovi, který bude rozhodovat o poskytnutí pomoci. Formulář žádosti (WHC/5) může být získán ze Sekretariátu.

(ii) Neodkladná pomoc [*Emergency assistance*]

96. Smluvní státy mohou žádat neodkladnou pomoc na práci související s kulturními a přírodními objekty zahrnutými nebo vhodnými pro zahrnutí na Seznam světového dědictví, které byly vážně poškozeny náhlým, nečekaným jevem (např. náhlým poklesem terénu, velkým požárem nebo explozí, povodní) nebo jim hrozí nebezpečí velkého poškození způsobeného těmito jevy. Naléhavá pomoc se netýká případů zničení nebo poškození, které byly způsobeny postupnými procesy jako rozkladem, znečištěním, erozí atd. Neodkladná pomoc může být poskytnuta k následujícím účelům: (a) příprava naléhavých nominací objektů na Seznam světového dědictví ve shodě s odstavcem 65 této Směrnice; (b) sestavení neodkladného plánu ochrany objektů zapsaných nebo nominovaných na Seznam světového dědictví; (c) podniknutí neodkladných opatření pro ochranu objektů zapsaných nebo nominovaných na Seznam světového dědictví.

97. Žádosti o neodkladnou pomoc mohou být kdykoli zaslány Sekretariátu na formuláři WHC/5. Centrum světového dědictví po obdržení vyjádření příslušných poradních orgánů předloží tyto žádosti Předsedovi, který schvaluje naléhavé žádosti do částky US\$ 50,000 zatímco Předsednictvo schvaluje žádosti do částky US\$ 75,000.

(iii) Školení [*Training*]

98. Smluvní státy mohou žádat podporu při přípravě specialistů na všech úrovních v oblasti identifikace, ochrany, konzervace, prezentace a rehabilitace kulturního a přírodního dědictví. Školení se musí vztahovat k plnění Úmluvy o světovém dědictví.

99. Přednost při školících činnostech bude dána skupinovým školením na místní nebo oblastní úrovni, zvláště v národních nebo oblastních centrech, v souladu s článkem 23 Úmluvy. Školení jednotlivců bude podstatně omezeno na krátkodobé opakovací programy a výměnu zkušeností.

100. Žádosti o školení odborníků na národní nebo oblastní úrovni by měly obsahovat následující informace:

(a) detaily týkající se školícího kurzu (zaměření kurzů, úroveň přípravy, učitelský sbor, počet studentů a země původu, datum, místo a trvání atd.) a tam, kde je to možné, funkční postavení každého účastníka ve vztahu k dané lokalitě Světového dědictví; pokud fondy nejsou dostatečné k uspokojení všech žádostí, měla by být dána přednost těm, které se týkají správního personálu nebo specialistů na konzervaci zapsaných objektů;

(b) typ požadované pomoci (finanční příspěvek k nákladům na školení, zajištění odborného učitelského sboru, zajištění vybavení, knih a učebních pomůcek);

(c) přibližná velikost požadované podpory, včetně příslušného školného, denních diet, přídělu na nákup učebních pomůcek, cestovného atd.;

(d) financování z jiných zdrojů: státní finance, získané nebo očekávané mnohostranné nebo dvoustranné příspěvky;

(e) u opakujících se školících kurzů bude předložena vládě nebo organizaci přijímající finance důkladná zpráva o výsledcích dosažených v každém předchozím běhu. Zpráva bude předána příslušnému poradnímu orgánu k nahlédnutí a přípravě doporučení o dodatečně požadovaných prostředcích v souladu s dříve uvedeným postupem.

101. Žádosti o podporu individuálních školících kurzů by měly být předloženy na standardním formuláři „Žádost o stipendium“ [Application for Fellowship] používaném pro všechna stipendia poskytovaná UNESCO, který lze získat od Národních komisí [National Commissions] UNESCO, úřadů UNESCO a úřadů Rozvojových programů Spojených národů [United Nations Development Programme] v členských státech, a také ze Sekretariátu. Každá žádost by měla být doplněna prohlášením objasňujícím vztah navrhovaného studijního plánu k plnění Úmluvy o světovém dědictví ve smluvním státu předkládajícím žádost a závazek zaslat závěrečnou technickou zprávu o výsledcích získaných díky grantu podporujícímu školení.

102. Všechny žádosti o podporu školících činností by měly být zaslány Sekretariátu, který se ujistí, že informace je úplná a předá tyto žádosti spolu s odhadem nákladů Předsedovi ke schválení. Předseda může schválit částku do US\$ 20,000. Žádosti o sumy nad touto částkou podléhají stejné schvalovací proceduře jako žádosti o technickou spolupráci vyložené v odstavcích 104 až 108.

(iv) *Technická pomoc*

103. Smluvní státy mohou požádat o technickou pomoc pro práce předpokládané v projektech ochrany objektů zahrnutých na Seznam světového dědictví. Tato pomoc může mít podobu objasněnou v odstavci 22 Úmluvy.

104. Pro co nejlepší využití omezených zdrojů Fondu světového dědictví a protože rostoucí počet kulturních lokalit žádá pomoc, Výbor, uznávajíc důležitost archeologických objektů tvořících část lokalit zapsaných na Seznam světového dědictví, rozhodl se nepřijímat žádosti předkládané na vybavení archeologických muzeí, jejichž funkcí je ochrana movitostí.

105. Následující informace by měly být uvedeny v žádostech o technickou spolupráci:

(a) Charakteristika objektu: (-) datum zápisu na Seznam světového dědictví; (-) popis objektu a nebezpečí, které mu hrozí; (-) zákonný statut objektu;

(b) Charakter požadované pomoci: (-) vědecká a technická informace o plánované práci; (-) detailní popis požadovaného vybavení (značka, typ, napětí atd.) a požadovaného personálu (odborníků a dělníků) atd.; (-) pokud možno, detaily o „školící“ části projektu; (-) schema naznačující postup prací;

(c) Náklady plánovaných činností: (-) placené státem; (-) požadované v rámci Úmluvy; (-) jiné multilaterální nebo bilaterální příspěvky, získané nebo očekávané, s uvedením, jak který příspěvek bude použit;

(d) Národní orgán odpovědný za projekt a detaily administrace projektu

(e) Pro provázanost mezi monitoringem stavu konzervace lokality světového dědictví a poskytováním mezinárodní pomoci, Výbor přijal požadavek, aby k žádostem o technickou spolupráci byla přiložena zpráva o stavu objektu nebo lokality.

106. Sekretariát, je-li to nutné, bude žádat dotčený smluvní stát o poskytnutí dalších informací. Sekretariát může také požádat o odbornou radu vhodnou organizaci (ICOMOS, IUCN, ICCROM).

107. Předsednictvo uváží žádosti přednesené na jeho zasedáních a vypracuje doporučení

pro Výbor. Sekretariát rozešle doporučení Předsednictva všem členským státům Výboru.

108. Pokud je doporučení kladné a Výbor rozhodne o přijetí projektu, Sekretariát vykoná všechny přípravné práce nezbytné pro splnění technické spolupráce.

109. Na svých zasedáních bude Výbor rozhodovat, berouc v úvahu doporučení Předsednictva, o každé žádosti o technickou spolupráci, o neodkladnou pomoc a o školení, která požaduje částku o které nemůže rozhodnout Předseda a Předsednictvo. Zástupci smluvních států, ať jsou či nejsou členy Výboru, nemohou obhajovat žádost o pomoc předloženou svým státem, ale pouze podat informaci formou odpovědi na otázku. Rozhodnutí Výboru budou předána smluvním státům a Centrum bude zajišťovat plnění schválených projektů.

110. Výše uvedené schema se nepoužije pro projekty, jejichž cena nepřevyšuje hranici US\$ 30,000, pro které bude použit následující zjednodušený postup.

(a) Pokud žádost nepřevyšuje US\$ 20,000, Sekretariát, po přezkoušení dokumentů a přijetí zprávy od ICCROM, ICOMOS nebo IUCN, odešle žádost doplněnou o všechny další příslušné dokumenty přímo Předsedovi, který je oprávněn rozhodnout o financování takových projektů v rámci finančních prostředků každoročně přidělených k tomuto účelu z Fondu světového dědictví, a to do celkové výše maximálně 20 procent celkového ročního rozpočtu na tuto pomoc včetně technické spolupráce a školení (ale bez neodkladné pomoci a přípravné pomoci, pro které byla stanovena zvláštní pravidla). Předseda není oprávněn schvalovat žádosti podané jeho vlastní zemí.

(b) Předsednictvo je oprávněno odsouhlasit žádosti do maximálně US\$ 30,000 s výjimkou žádostí od členských států Předsednictva; v těchto případech může pouze dát doporučení Výboru.

(v) Pomoc při výchovných, informačních a propagačních aktivitách

111. (a) na regionální a mezinárodní úrovni: S odkazem na článek 27 Úmluvy je Výbor připraven podpořit programy, aktivity a pořádání setkání, které mohou: (-) pomoci vytvořit zájem o Úmluvu mezi zeměmi dané oblasti; (-) přitáhnout pozornost k různým otázkám spojeným s plněním Úmluvy, k podpoře aktivnějšího zapojení obyvatelstva při její aplikaci; (-) být prostředkem výměny zkušeností; (-) stimulovat vznik výchovných, informačních a propagačních programů a činností, zvláště s účastí mladých lidí, ve prospěch konzervace Světového dědictví.

(b) na národní úrovni: Výbor se domnívá, že žádosti zaměřené na národní aktivity podporující Úmluvu by měly být zvažovány pouze pokud se týkají: (-) setkání organizovaných jmenovitě k šíření informací o Úmluvě, zvláště mezi mladými lidmi, nebo vytvoření národních sdružení Světového dědictví [*national World Heritage associations*], v souladu s článkem 17 Úmluvy; (-) přípravy výchovného a informačního materiálu pro obecnou propagaci Úmluvy, zvláště mezi mladými lidmi, a nikoli propagace konkrétního místa.

Fond světového dědictví bude poskytovat pouze malé příspěvky na národní výukové, informační a reklamní programy a aktivity na výběrovém základě a do maximální částky US\$ 5,000. Žádosti o výše uvedené sumy mohou být výjimečně schváleny u projektů zvláštního zájmu: požadováno je schválení Předsedou a maximální částka do US\$ 10,000.

B. Uzávěrka pro předložení žádostí o mezinárodní pomoc Předsednictvu a Výboru

112. Všechny žádosti o mezinárodní pomoc, které posuzuje Předsednictvo, s výjimkou žádostí o neodkladnou pomoc, musí být podány do 1. května resp. 1. září, aby byly posouzeny na následujícím zasedání Předsednictva. Žádosti o částky překračující US\$ 30,000 budou předány, s doporučením Předsednictva, k rozhodnutí následujícímu zasedání Výboru světového dědictví.

C. Pořadí priorit pro poskytnutí mezinárodní pomoci

113. Bez újmy na ustanoveních Úmluvy, která budou vždy rozhodující, Výbor přijal s ohledem na typ pomoci v rámci Úmluvy následující pořadí priorit: (-) neodkladná opatření k záchraně objektu zahrnutého nebo nominovaného k zahrnutí na Seznam světového dědictví (viz odstavec 96); (-) pomoc s přípravou návrhu předběžného seznamu kulturních a/nebo přírodních objektů vhodných k zahrnutí na Seznam světového dědictví stejně jako s nominací objektů náležejících k typům nedostatečně zastoupeným na Seznamu a s žádostmi o technickou spolupráci; (-) projekty které mohou mít mnohonásobný užitek, protože: (.) stimulují obecný zájem o konzervaci; (.) přispívají k rozvoji vědeckého výzkumu; (.) přispívají ke školení odborníků; (.) vytvářejí příspěvky z jiných zdrojů.

114. Výbor přijal pro své rozhodování o poskytování pomoci v rámci Úmluvy následující kritéria: (i) naléhavost prací a ochranných opatření; (ii) legislativní, administrativní a finanční závazky k ochraně a uchování objektu, přijaté státem přijímajícím pomoc; (iii) náklady projektu; (iv) význam a zvláštní hodnota projektu z hlediska vědeckého výzkumu a vývoje rentabilních konzervačních technik; (v) výchovná hodnota jak pro školení místních odborníků tak pro celou veřejnost; (vi) kulturní a ekologický prospěch vycházející z projektu, a (vii) sociální a ekonomické důsledky.

115. Objekty zahrnuté na Seznam světového dědictví jsou považovány za rovnocenné. Kritéria uvedená výše proto nesouvisí s relativní hodnotou objektů. Mezi prostředky, umístěvanými do projektů záchrany jak kulturního tak přírodního dědictví, bude udržována rovnováha.

116. Žádosti o neodkladnou pomoc, školení a technickou spolupráci budou předány k odbornému posouzení a zhodnocení, pokud to Sekretariát bude považovat za nutné, příslušnému poradnímu orgánu (IUCN, ICOMOS, a/nebo ICCROM), jejichž doporučení budou předána Předsednictvu a Výboru k další činnosti.

D. Smlouva uzavřená se státy přijímajícími mezinárodní pomoc

117. V případě, že je smluvnímu státu poskytována technická spolupráce velkého rozsahu, bude mezi Výborem a dotčeným státem uzavřena smlouva, ve které bude vyložen: (a) rozsah a povaha poskytované technické spolupráce; (b) závazky vlády, včetně předložení etapových a závěrečných finančních a technických zpráv, které budou předány k posouzení, pokud to Sekretariát bude považovat za nezbytné, příslušnému poradnímu orgánu (IUCN, ICOMOS, ICCROM), a jejichž souhrn bude k dispozici Výboru; (c) výhody, výsady a imunity garantované vládou ve vztahu k Výboru a/nebo UNESCO, objektu, fondům a prostředkům umístěným do projektu právě tak jako k úředníkům a jiným osobám vykonávajícím služby v zájmu Výboru a/nebo UNESCO v souvislosti s projektem.

118. Text standardní dohody bude přizpůsoben stanovám UNESCO.

119. Výbor se rozhodl postoupit Předsedovi pravomoc k podpisu takových dohod. Ve výjimečných případech nebo když je to nezbytné z praktických důvodů může Předseda delegovat pravomoc na jím určeného člena Sekretariátu.

E. Plnění projektů

120. Pro zajištění efektivního plnění projektu, kterému byla udělena technická pomoc z Fondu světového dědictví, Výbor doporučuje dotčenému smluvnímu státu, aby jedna organizace - národní, oblastní, místní, veřejná nebo soukromá - byla pověřena odpovědností za splnění projektu.

F. Podmínky pro poskytování mezinárodní pomoci

121. Podmínky a druhy mezinárodní pomoci jsou stanoveny články 19 až 26 Úmluvy o světovém dědictví. Poukazujíc na paralelu s podmínkami volby do Výboru světového dědictví, vyloženými v článku 16 Úmluvy, Výbor rozhodl na svém třináctém zasedání (1989), že státy,

kteřé měly nedoplatek svých příspěvků do Fondu světového dědictví, nemohou získat mezinárodní pomoc v podobě finanční dotace v následujícím kalendářním roce; toto opatření se netýká neodkladné pomoci a školení odborníků, jak je stanoveno v této Směrnici. Přijímajíc toto rozhodnutí Výbor zdůrazňuje význam, který příkládá povinnosti smluvních států řádně platit příspěvek v termínech uvedených v článku 16 Úmluvy.

V. FOND SVĚTOVÉHO DĚDICTVÍ

122. Výbor rozhodl, aby příspěvky nabízené Fondu světového dědictví na kampaně mezinárodní pomoci a jiné projekty UNESCO týkající se objektů zapsaných na seznam Světového dědictví byly přijaty a použity jako mezinárodní pomoc na základě sekce V Úmluvy a ve shodě se způsoby stanovenými pro vedení kampaní nebo projektů.

123. Smluvní státy Úmluvy, které očekávají příspěvky na kampaně mezinárodní pomoci nebo jiné projekty UNESCO týkající se objektu zapsaného na Seznam, jsou vyzývány dělat to prostřednictvím Fondu světového dědictví.

124. Finanční předpisy Fondu jsou vyloženy v dokumentu WHC/7.

125. Při získávání prostředků do Fondu světového dědictví se Sekretariát musí řídit „Vnitřní směrnici o stimulaci prostředků soukromého sektoru k prospěchu UNESCO“ [*Internal Guidelines for Private Sector Fund-Raising in Favour of UNESCO*].

VI. ROVNOVÁHA MEZI KULTURNÍM A PŘÍRODNÍM DĚDICTVÍM PŘI PLNĚNÍ ÚMLUVY

126. Pro zlepšení rovnováhy mezi kulturním a přírodním dědictvím při plnění Úmluvy doporučil Výbor následující opatření:

(a) Předběžná pomoc je smluvním státům poskytována na prioritním základě pro: (i) sestavení předběžných seznamů kulturních a přírodních objektů ležících na jejich územích a vhodných pro zahrnutí na Seznam světového dědictví; (ii) přípravu nominací objektů patřících k typům nedostatečně zastoupeným na Seznamu světového dědictví.

(b) Smluvní státy Úmluvy poskytnou Sekretariátu jméno a adresu vládní organizace (organizací) primárně odpovědné za kulturní a přírodní objekty, aby kopie celé oficiální korespondence a dokumentů mohly být zasílány Sekretariátem tomuto informačnímu orgánu [*focal points*].

(c) Smluvní státy Úmluvy svolávají v pravidelných intervalech na národní úrovni společná setkání osob odpovědných za přírodní a kulturní dědictví, aby mohly diskutovat problémy týkající se plnění Úmluvy. Toto se netýká smluvních států ve kterých jedna jediná organizace se zabývá jak kulturním tak přírodním dědictvím.

(d) Smluvní státy Úmluvy zvolí jako své zástupce osoby kvalifikované v oblasti přírodního a kulturního dědictví, v souladu s článkem 9 odstavcem 3 Úmluvy. Členské státy Výboru předem sdělí Sekretariátu jména a statut svých zástupců.

(e) Výbor, hluboce soustředěn na udržování rovnováhy mezi počtem odborníků z přírodní a kulturní oblasti v Předsednictvu, naléhá, aby bylo při budoucích volbách zajištěno, že: (i) po dobu delší dvou let nebudou předsedou osoby s odbornými znalostmi v téže oblasti, buď kulturní nebo přírodní; (ii) minimálně dva „kulturní“ a dva „přírodní“ odborníci budou přítomni na zasedáních Předsednictva, aby byla zajištěna rovnováha a věrohodnost při posuzování nominací na Seznam světového dědictví.

(f) V souladu s článkem 10.2 Úmluvy a s pravidlem 7 Jednacího řádu [*Rules of Procedure*], Výbor bude zvat na svá zasedání veřejné nebo soukromé orgány nebo jednotlivce, kteří budou působit jako pozorovatelé a zvyšovat dosažitelnou odbornost. Tito pozorovatelé budou vybíráni pro zajištění vyvážené účasti mezi přírodním a kulturním dědictvím.

VII. JINÉ ZÁLEŽITOSTI

A. Používání Emblému světového dědictví a názvu, symbolu nebo zobrazení objektů světového dědictví

127. Na svém druhém zasedání přijal Výbor Emblém světového dědictví, který navrhl p. Michel Olyff. Tento Emblém symbolizuje vzájemnou závislost kulturních a přírodních objektů: čtverec uprostřed je tvarem vytvořeným člověkem a kruh reprezentuje přírodu, oba jsou neoddělitelně spojeny. Emblém je kulatý jako svět, ale současně to je symbolem ochrany. Výbor rozhodl že Emblém předložený umělcem (viz dodatek 2) může být používán v jakékoli barvě nebo velikosti, v závislosti na použití, technických možnostech a potřebách umělecké povahy. Emblém má vždy obsahovat text „World Heritage. Patrimoine Mondial“. Prostor zabíraný textem „Patrimonio Mundial“ může být použit pro překlad těchto slov do národního jazyka země používající Emblém.

128. Pro zajištění co nejvhodnějšího umístění Emblému z hlediska viditelnosti a zamezení nevhodného užívání přijal Výbor na svém dvacátém druhém zasedání „Směrnici a principy pro užívání Emblému Světového dědictví“ [*Guidelines and Principles for the Use of the World Heritage Emblem*] které by měly být považovány za nedílnou součást Prováděcích předpisů Úmluvy o světovém dědictví a jsou připojeny jako Dodatek 3.

B. Jednací řád Výboru

129. Jednací řád [*Rules of Procedure*] Výboru, přijatý Výborem na jeho prvním zasedání a upravený na druhém a třetím zasedání, lze nalézt v dokumentech WHC/1.¹

C. Zasedání Výboru světového dědictví

130. V letech, kdy se koná Generální shromáždění smluvních států, bude řádné zasedání Výboru světového dědictví konáno pokud možno po Shromáždění.

131. V souladu s článkem 10.3 Úmluvy a s pravidly 20-21 Jednacího řádu, Výbor během svých řádných zasedání vytváří podvýbory zkoumající vybrané otázky z úkolů vztahujících se k posuzovanému objektu a připravující doporučení pro Výbor.

D. Zasedání Předsednictva Výboru světového dědictví

132. Předsednictvo bude zasedat dvakrát za rok, poprvé v červnu/červenci a podruhé bezprostředně před řádným zasedáním Výboru. Nově zvolené Předsednictvo zasedne, pokud je to nezbytné, během řádného zasedání Výboru.

E. Účast specialistů z rozvojových zemí

133. Pro zajištění spravedlivého zastoupení různých geografických a kulturních oblastí ve Výboru se Výbor rozhodl zahrnout do svého rozpočtu položku určenou na pokrytí nákladů na účast reprezentantů členských států Výboru z rozvojových zemí na zasedáních Výboru a Předsednictva, ale pouze pro osoby, které jsou odborníky na konzervaci kulturního nebo přírodního dědictví.

134. Žádosti o zajištění účasti na zasedáních Předsednictva a Výboru musí Sekretariát obdržet nejpozději poslední čtyři týdny před příslušným zasedáním. Tyto požadavky budou posuzovány v rámci zdrojů vyčleněných Výborem v klesajícím pořadí národního důchodu každého členského státu Výboru a obvykle pro jednoho zástupce z každého státu. V žádném případě nemůže Fond financovat více než dva zástupce státu, kteří musí v tomto případě být jeden odborníkem na poli přírodního a druhý kulturního dědictví.

F. Publikace Seznamu světového dědictví

135. Aktuální verze Seznamu světového dědictví² a Seznamu světového dědictví v

¹ <http://www.unesco.org/whc/rules.htm>

² <http://www.unesco.org/whc/heritage.htm>

nebezpečí¹ bude publikována každoročně.

136. Jména států mající nominované objekty zapsané na Seznamu světového dědictví budou uvedena v publikovaném verzi Seznamu pod následujícím titulem: „Smluvní stát mající podánu nominaci na objekt v souladu s Úmluvou“.

G. Činnost na národní úrovni k podpoře většího povědomí o aktivitách podnikaných v rámci Úmluvy

137. Smluvní státy by měly podporovat zakládání a činnost sdružení zaměřených na ochranu kulturních a přírodních lokalit.

138. Smluvním státům jsou připomínány články 17 a 27 Úmluvy zaměřené na zakládání národních, veřejných a soukromých nadací nebo sdružení, jejichž účelem je získávání darů na ochranu světového dědictví a organizování výchovných a informačních programů posilujících porozumění a úctu jejich lidu k tomuto dědictví.

H. Propojení s jinými Úmluvami a doporučeními

139. Výbor světového dědictví, si uvědomuje, že společnému zájmu prospěje těsnější koordinace jeho práce s jinými nástroji ochrany Světového dědictví. Takovými nástroji jsou Ženevská úmluva z r. 1949,² Haagská úmluva z r. 1954,³ Úmluva UNESCO z r. 1970,⁴ Ramsarská úmluva⁵ a CITES,⁶ stejně jako jiné regionální úmluvy a také budoucí úmluvy, které budou mít za cíl ochranu Světového dědictví. Výbor zve zástupce mezivládních orgánů těchto Úmluv na svá zasedání jako pozorovatele. Podobně, Sekretariát po obdržení pozvání určí své zástupce na zasedání jiných mezivládních orgánů. Sekretariát bude zajišťovat prostřednictvím Centra světového dědictví příslušnou koordinaci a výměnu informací mezi Výborem a jinými Úmluvami, programy a mezinárodními organizacemi majícími vztah k ochraně kulturního a přírodního dědictví.

Pracovní překlad - vytvořen podle anglického a ruského originálu.

anglicky: <http://www.unesco.org/whc/nwhc/pages/doc/main.htm>

anglicky: <http://www.unesco.org/whc/archive/opquide99.pdf>

rusky: <http://www.unesco.org/whc/archive/opquide-rus.pdf>

Pozn.: podle sdělení pana M.Beneše, tajemníka pro kulturní záležitosti UNESCO v Ministerstvu kultury České republiky a zástupci Ministerstva kultury v České komisi pro UNESCO, probíhají přípravy změn těchto prováděcích předpisů. Jejich rozsah ani termín schválení nelze zatím přesněji odhadnout.

¹ <http://www.unesco.org/whc/danglist.htm>

² www.tufts.edu/departments/fletcher/multi/texts/BH241.txt

³ <http://www.unesco.org/general/eng/legal/cltheritage/hague/index.html>

⁴ <http://www.unesco.org/general/eng/legal/cltheritage/bh572.html>

⁵ http://www.iucn.org/themes/ramsar/key_conv_e.htm

⁶ <http://www.wcmc.org.uk/CITES/english/text.htm>

Usnesení 99. schůze vlády, konané dne 11. července 1950.¹

(...)

4) Vládní usnesení ve věci péče o kulturní a historické památky.

Vláda, navazujíc na usnesení své 55. schůze, konané dne 6. září 1949 ve věci péče o kulturní a historické památky (viz list úřadu předsednictva vlády ze dne 7. září 1949 č.j. 1191/dův./49 bod 23), se usnází na návrh svého předsedy, opřený o listy úřadu předsednictva vlády ze dne 6. a 11. července 1950 č.j. 103.262/50, že

a) bere na vědomí zprávu o dosavadní péči o kulturní památky;

b) ukládá

aa) ministru - předsedovi státního úřadu plánovacího, aby učinil opatření, aby bylo zajištěno pro rok 1950 provedení udržovacích prací na památkových objektech do výše 130 milionů Kčs podle investičních směrnic státního úřadu plánovacího a podle pokynů, které vydá státní úřad plánovací v dohodě s úřadem předsednictva vlády a ministerstvy školství, věd a umění, financí a techniky,

bb) ministru školství, věd a umění, aby potřebné odborné síly opatřil především ze zaměstnanců vlastního resortu a po případě nedostávající se síly teprve převodem z jiných oborů státní správy, v dohodě s ministrem práce a sociální péče a po slyšení komisí pro plánování pracovních sil ve státní správě,

cc) ministru financí, aby za šetření zásad mezinárodních dohod s UNRRA opatřil z výtěžků prodeje zboží UNRRA, získaných revisí hospodaření býv. Československého úřadu pro hospodářskou pomoc a obnovu, prostředky do výše 68 milionů Kčs a použil jich v dohodě s ministrem - předsedou státního úřadu plánovacího, s ministry školství, věd a umění a techniky a předsedou nejvyššího účetního kontrolního úřadu na úhradu rozpočtově nezajištěných výdajů spojených s prováděním památkové péče v roce 1950,

dd) ministru informací a osvěty, aby soustavně informoval v dohodě s ministrem školství, věd a umění a s ministrem pověřeným řízením státního úřadu pro věci církevní širokou veřejnost o významu a rozsahu památkové péče,

ee) ministru techniky, aby v dohodě s ministrem školství, věd a umění usměrňoval plánování a provádění asanací a výstavby historických jader, měst a obcí ve smyslu zákona č.280/1949 Sb.,

ff) všem svým členům, aby v oboru své působnosti přispěli k úspěšnému provádění památkové péče.

Provedou: všichni členové vlády.

¹ Toto vládní usnesení schválilo m.j. plošnou péči o vybraná historická města a stalo se tak základem pro vyhlášení městských památkových rezervací. Citováno podle materiálu uloženého ve Státním ústředním archivu v Praze ve fondu Úřad předsednictva vlády.

Zpráva ve věci péče o kulturní a historické památky.¹

Vláda ve své 55. schůzi, konané dne 6. září 1949, bod 23, usnesla se na návrh svého předsedy, navazujíc na usnesení, které učinila ve své 37. schůzi, konané dne 15. března 1949, ve věci vyhotovení seznamu o cenných a uměleckých dílech (viz list úřadu předsednictva vlády ze dne 15. března 1949, č.j. 303/dův./49, bod 11, písm. c), že ukládá ministrům techniky, školství, věd a umění, informací a osvěty, zemědělství a ministru-předsedovi státního úřadu plánovacího, aby dali vypracovat přehledné zprávy o tom, co bylo v rámci jejich působnosti dosud zařízeno ve věci evidence, zajištění a ochrany kulturních a historických památek a předložit úřadu předsednictva vlády nejpozději do konce září 1949 tak, aby tento mohl vypracovati souhrnnou zprávu pro jednání vlády.

Úřad předsednictva vlády svým přípisem ze dne 16. září 1949 č.j. 107.811/49 vyrozuměl všechny zúčastněné resorty o usnesení vlády se žádostí, aby ve lhůtě, vládou stanovené, byly předloženy příslušné zprávy. Zprávy předložily:

1. ministerstvo školství, věd a umění listem ze dne 30. září 1949 č.j. 175.397/49-V/6, která byla doplněna dalšími informacemi a zejména zprávou Národní kulturní komise ze dne 27. října 1949 č.j. 1/346-1949 a listem ze dne 12. prosince 1949 č.j. 173.428/49-IV/3;
2. ministerstvo zemědělství listem bez data č.j. 126.180/I/3-1949;
3. ministerstvo techniky listem ze dne 30. září 1949 č.j. 298/I-III/5-1949, doplněný listem ze dne 26. října 1949 č.j. 298/5-III/5-1949;
4. státní úřad plánovací listem ze dne 5. října 1949 č.j. 40.427/49-3;
5. ministerstvo informací a osvěty listem ze dne 15. října 1949 č.j. 20.515/49 pres.

Kromě těchto zpráv vyžádal si úřad předsednictva vlády doplňující zprávy Osidlovacího úřadu a Fondu národní obnovy, které jsou obsaženy v listu Osidlovacího úřadu a Fondu národní obnovy ze dne 20. října 1949 č.j. 107.128/49/I/6 a listu ze dne 18. listopadu 1949 č.j. 194.349/49-I/6.

Podle těchto zpráv a podle porad, které byly v této věci konány jeví se situace takto:

A. Památky sochařské, malířské a uměleckého průmyslu.

Soupis památek tohoto druhu provádělo jednak ministerstvo školství, věd a umění a Národní galerie, a to především v některých budovách ústředních úřadů. Stalo se tak zejména v ministerstvu zahraničních věcí, financí, zdravotnictví, spravedlnosti a informací a osvěty, kde bylo celkem vybráno 21 výtvarných děl od baroka až po současnou dobu. Dále byla provedena revize obrazů, plastik a grafiky ve 13 zámcích (Bitov, Jemniště, Telč, Kynžvart, Klášterec n/Orl., Kozel, Švihov, Horšův Týn, Velké Březno, Jindřichův Hradec, Libochovice, Hrubý Rohozec, Náchod), při čemž bylo zajištěno 210 uměleckých děl (obrazy, kresby, grafiky a plastiky) od středověku až po XIX. století.

Vedle toho prováděla soupis také Národní kulturní komise.

Národní pozemkový fond provedl soupisové práce na svých 583 konfiskovaných zámcích. Z tohoto počtu provedeny soupisy již na 432 objektech, 48 objektů je bez inventáře (vyhořelo, obýváno již dávno nájemníky s vlastním inventářem a pod.).

Zjištění, které z těchto Národním pozemkovým fondem podchycených věcí jsou kulturně historicky cenné, provádí pak komise složená ze zástupce Národního pozemkového fondu a experta Národní kulturní komise. Předměty takto vybrané jsou potom zástupci Národní

¹ Tato zpráva byla podkladem pro jednání vlády 11. července 1950 - viz výše uvedené vládní usnesení. Citováno podle materiálu uloženého ve Státním ústředním archivu v Praze ve fondu Úřad předsednictva vlády.

kulturní komise svázeny do sběrných středisek, resp. na objekty zámecké převzaté do správy Národní kulturní komise. Takovýmto způsobem byla dosud provedena eliminace kulturně historicky cenného inventáře z celkového počtu: 583 zámků na 259 objektech a eliminováno předmětů za celkovou odhadní cenu Kčs 46,134.419.40 ke dni 20. září 1949.

Obdobně byla provedena eliminace významných uměleckých předmětů z konfiskovaného mobilního inventáře bytů od dubna 1947, podle dekretu č. 108/1945 Sb. v dohodě s Fondem národní obnovy. Sebraný materiál slouží ke stylovému doplnění vnitřního zařízení zámků, převzatých Národní kulturní komisí.

Na Slovensku byly soustředěny movité památky ze zkonfiskovaných zámků do Slovenského musea v Bratislavě, Turč. Sv. Martině a Košicích. Rozsah těchto evidenčních prací však dosud nebyl úřadu předsednictva vlády sdělen. Obdobně jako je tomu v historických zemích, i na Slovensku je práce brzděna citelným nedostatkem odborných pracovníků.

Přehled dosud vykonané práce je pouze nepatrným zlomkem úkolů, který byl uložen ministerstvu školství, věd a umění citovaným vládním usnesením.

Dosavadní evidence byla větší měrou zaměřena na výtvarná díla, naproti tomu však pouze výjimečně byl vzat zřetel ke sbírkám děl uměleckého průmyslu (nábytek, sklo, porcelán, koberce a pod.), z nichž jistě značná část přešla různým způsobem v průběhu doby z evidence veřejných institucí prodejem do soukromých rukou.

Evidence uměleckých děl byla dosud prováděna jen v těch případech, kde šlo o umělecká díla, nalézající se v dispozici úřadů nebo veřejných institucí, jako jejich majetek, nebo pokud šlo o předměty konfiskované podle příslušných dekretů.

Evidence významných uměleckých děl, nalézajících se v soukromém vlastnictví, přicházela v úvahu pouze v ojedinělých případech.

~~Další práce budou prováděny podle připravovaného zákona o kulturních památkách, který uloží ohlašovací povinnosti majitelům uměleckých děl a umožní tak zjistiti, která umělecká díla nebo sbírky jsou v soukromém vlastnictví.~~

B. Památky architektonické a přírodní.

Aktivováním Národní kulturní komise získalo ministerstvo školství, věd a umění vliv na část těchto kulturních objektů, které lze rozdělit zásadně do 4 skupin:

1. zámky, 2. historicky hodnotná města, 3. vesnice, 4. objekty určené ke zboření.

1. Zámky.

Z 800 zámeckých objektů bylo vybráno 100 památkově nejvýznamnějších a převzato do majetku státního. Národní kulturní komise má pro jejich obnovu a údržbu dlouhodobý plán, podle něhož se preliminuje pro rok 1950 30,000.000 Kčs.

Vlastní stavební obnovu provádějí krajské národní výbory.

Národní kulturní komise převzala dosud tyto zámky:

Praha: palác Kinský v Praze (Praha), zámek Jemniště (o. Benešov), zámek Hořovice (o. Hořovice), zámek Liblice (o. Mělník), zámek Veltrusy (o. Kralupy n/Vlt.), palác Nostický (Praha), zámek Mělník (o. Mělník), zámek Zbraslav (o. Praha - jih)

Č. Budějovice: hrad Rožmberk (o. Kaplice), starý zámek Nové Hrady (o. Trhové Sviny), hrad Jindřichův Hradec (o. Jindř. Hradec)

Plzeň: zámek Horšovský Týn (o. Horš. Týn), zámek Kozel (o. Plzeň), hrad Švihov (o. Přeštice), zámek Blatná (o. Blatná), klášter Kladruby (o. Stříbro)

Karlovy Vary: zámek Klášterec n/O (o. Kadaň), zámek Krásný Dvůr (o. Podbořany), zámek Kynžvart (o. Mar. Lázně)

Ústí n/Labem: zámek Velké Březno (o. Ústí n/Labem), zámek Libochovice (o. Lovosice), zámek Břilina (o. Břilina), zámek Jezeří (o. Chomutov)

Liberec: hrad Frýdlant (o. Frýdlant), zámek Mnichovo Hradiště (o. dtto), zámek Sychrov (o. Turnov), zámek Hrubý Rohozec (o. Turnov), zámek Lemberk (o. Liberec)

Hradec Králové: zámek Hrádek u Nechanic (o. Hradec Král.), zámek Náchod (o. Náchod), zámek Ratibořice (o. Náchod), zámek Opočno (o. Dobruška), zámek Častalovice (o. Rychnov n.Kněžnou), zámek Kostelec n/Orl. (o. Rychnov n.Kněž.), zámek Rychnov n.Kněžnou (o. dtto), zámek Doudleby (o. Rychnov n.Kněž.), zámek Chlumecko n.Cidl. (o. Nový Bydžov)

Pardubice: zámek Litomyšl (o. Litomyšl), zámek Žleby (o. Čáslav), zámek Nové Hrady (o. Vysoké Mýto)

Jihlava: zámek Dačice (o. Dačice), zámek Červ. Lhota (o. Kamenice n.Lip.), zámek Telč (o. Třešť), zámek Jaroměřice nad Rok. (o. Mor.Budějovice)

Brno: zámek Slavkov (o. Slavkov), hrad Pernštejn (o. Bystřice nad Pers.), zámek Náměšť n.Osl. (o. Velká Bíteš), hrad Bítov (o. Znojmo), zámek Lednice na Mor. (o. Břeclav), zámek Valtice (o. Mikulov), zámek Lysice (o. Boskovice), zámek Mor. Krumlov (o. Mor. Krumlov), zámek Bučovice (o. Bučovice), zámek Rájec (o. Blansko)

Olomouc: hrad Šternberk (o. Šternberk), hrad Bouzov (o. Litovel), zámek Velké Losiny (o. Šumperk), zámek Vizmbek (o. Šumperk), zámek Bruntál (o. Bruntál)

Gottwaldov: hrad Buchlov (o. Uher. Hradiště), zámek Buchlovice (o. Uher. Hradiště), zámek Milotice (o. Kyjov), zámek Vizovice (o. Gottwaldov),

a kromě toho má Národní kulturní komise převzít ještě tyto další objekty:

Praha: zámek Dobříš (o. Dobříš), zámek Colorado-Mansfeld (Praha), zámek Český Šternberk (o. Vlašim), zámek Liběchov (o. Mělník), zámek Stránov (o. Mladá Boleslav), zámek Nelahozeves (o. Kralupy n/Vlt.), hrad Karlštejn (o. Beroun), zámek Vysoký Chlumecko (o. Sedlčany), zámek Kačina (o. Kutná Hora), hrad Křivoklát (o. Rakovník)

Č. Budějovice: zámek Bechyně (o. Týn n/Vlt.), hrad Orlík (o. Písek), hrad Zvíkov (o. Písek), zámek Hluboká n/Vlt. (o. Čes.Budějovice), zámek Ohrada (o. Čes.Budějovice), zámek Třeboň (o. Třeboň), hrad Český Krumlov (o. Český Krumlov), zámek Nové Bystřice (o. Jindř.Hradec), zámek Kratochvíle (o. Prácheň)

Plzeň: zámek Křimice (o. Plzeň), zámek Lnáře (o. Blatná)

Karlovy Vary: zámek Bečov (o. Toužim)

Ústí n.Labem: zámek Roudnice (o. Roudnice), zámek Ploskovice (o. Litoměřice)

Liberec: hrad Kost (o. Mnichovo Hradiště), zámek Zákupy (o. Česká Lípa)

Hradec Králové: klášter Kuks (o. Dvůr Králové)

Pardubice: ---

Jihlava: hrad Přibyslav (o. Žďár), zámek Žďár (o. Žďár)

Brno: zámek Boskovice (o. Boskovice), zámek Kunštát (o. Boskovice), hrad Vranov (o. Znojmo)

Některé převzaté zámky byly ve stavu značně porušeném, jako tomu bylo zejména na zámcích: Jemniště, Hořovice, Chlumecko n.Cidl., Nové Hrady, Horšův Týn, Švihov, Blatná, Kláštec nad Ohří, Krásný Dvůr u Podbořan, Lemberk, Hrádek u Nechanic, Náchod, Litomyšl, Žleby, Slavkov, Lysice, Velké Losiny, Buchlov a Vizovice.

Všechny tyto objekty, jejichž kulturně historická cena je nesporná, mají-li být uchovány pro příštím generacím v přijatelném stavu, je nutno bezodkladně stavebně zabezpečit proti zhoubné činnosti povětrnosti. Každý odklad zvětšuje výši nákladů, které bude nutno pro zachování památky vynaložit a snižuje tím její případnou hospodářskou rentabilitu.

Také ostatní zámky Národní kulturní komisí převzaté vyžadovaly a vyžadují udržovacích prací, i když stavební stav jejich v době převzetí byl celkem uspokojivý.

Při všech památkových objektech zámeckých vyrůstá veřejné správě problém jejich vhodného využití, aniž by tím byla jejich památková hodnota snížena. Zámecké objekty, převzaté Národní kulturní komisí, mají být využity jen ke kulturním účelům jako umělecké

sbírký a galerie a některé z nich jako ukázky stylových epoch bydlení a vývoje společnosti.

Národní kulturní komise připravuje v tom směru podrobný program.

Ze zbytku 700 zámeckých budov zamýšlí ministerstvo školství, věd a umění vybrati ještě 150 až 200 objektů, jež sice nemají té hodnoty, aby byly udržovány jako státní majetek, avšak jež přece jen jsou tak cenné, že jejich udržení i po přidělení novým nabyvatelům je důležitým zájmem státní památkové péče. Protože jde o zámky přidělované jednak účelům kulturním, jednak zdravotním a rekreačním či správním (místním národním výborům, obecně prospěšným korporacím a spolkům, národním podnikům a pod.), zamýšlí i zde ministerstvo školství, věd a umění provéstí nákladem státním jejich jednorázovou stavební obnovu a teprve pak jejich další udržování ponechati jejich nabyvatelům.

Přípravné práce s touto akcí spojené jsou rozvrženy do let 1950 a 1951; aby se však započítí oprav neoddalovalo a jejich náklady zbytečně nerostly, je nutno na ně v prováděcím plánu na rok 1950 pamatovati globální částkou pro země České ... 40,000.000 Kčs a pro Slovensko ... 15,000.000 Kčs.

Z jakékoliv ochrany po hospodářské stránce jsou prozatím vyloučeny zámky a jiné památkové objekty, které se až dosud nalézaly ve správě Fondu národní obnovy a nebyly jako konfiskáty dosud přiděleny. Počet takových objektů Fondem národní obnovy nebyl dosud udán.

Podle sdělení ministerstva školství, věd a umění v těchto nepřidělených objektech nalézá se asi 25 až 30 zámků, které pro svou stavební hodnotu zasluhovaly by si rovněž jednorázové opravy se strany státu a další zabezpečení.

Zvláštní kategorii památkových objektů tvoří neobývané a zkáze propadlé středověké hrady, které staly se součástí krajinného rázu. Péče o ně přechází v poslední době na Čsl. obec sokolskou, která je udržuje z příjmu ze vstupného nebo ze subvenčních prostředků.

V některých případech, zejména na Slovensku, zříceniny hradů jsou udržovány místními národními výbory a v jednotlivých případech bude nutno učiniti opatření se strany veřejných úřadů, aby byl zachován dosavadní stav. Zajištění dosavadního stavu po stránce finanční, rozložené do určitých časových úseků, je prováděno v rámci normálních rozpočtových položek ministerstva školství, věd a umění, které činily roku 1949 Kčs 12,000.000.

2. Historicky hodnotná města.

Stavební stav našich měst po druhé světové válce, jmenovitě v pohraničí, je neutěšený (na př. Cheb, Chomutov, Znojmo); průměrně 1/3 domů ve vnitřních čtvrtích těchto měst je neobydlena.

Památková stránka tohoto problému je tím bolestnější, že právě česká města, oproti ostatní Evropě (Polsko, Německo) uchráněná přímých účinků války, budou jednou právě pro tuto svou vzácnost a historickou celistvost předmětem živé pozornosti, zejména turistického a cizineckého ruchu. Vzniklé zkázy se také časem neúměrně zvyšují, a to podle křivky stále rychleji a rychleji stoupající, takže to, co lze udělati ještě r. 1950 nákladem 100.000 Kčs (částečná oprava konstrukce), vyžaduje r. 1952 už částky trojnásobně vyšší (úplná výměna konstrukce) a na konci prvé pětiletky nelze již provést vůbec.

Ministerstvo školství, věd a umění vybralo proto ze všech měst 30 nejcennějších historických celků. Jsou to: v Čechách Český Krumlov, Prachatice, Jindřichův Hradec, České Budějovice, Domažlice, Litoměřice, Locket, Litomyšl, Cheb, Třeboň, Tábor, Pardubice, Nové Město nad Metují, Praha I, Praha III-IV, tedy 15 městských oblastí,¹ na Moravě Olomouc,

¹ Kutná Hora byla až ve „druhé vlně“ a spolu s ní Horní Slavkov, Planá u Mar. Lázní, Kadaň, Horšovský Týn a Moravská Třebová (dle: F. Petr a J. Kostka, *Městské památkové rezervace v Čechách a na Moravě*, Praha 1955, str. 15, kde se v první skupině uvádí navíc ještě Kroměříž, zato chybí Tábor). Konečný počet měst byl ještě větší - 40 na území Čech a Moravy a 10 na Slovensku (O. J. Blažiček:

Znojmo, Telč, Slavonice, Mikulov, Štamberk, Jihlava, tedy 7 městských oblastí a na Slovensku Bán. Štiavnica, Bardějov, Levoča, Kežmarok, Sp. Sobota, Prešov, Sp. Kapitula a Kremnica, tedy 8 městských oblastí.

Po stránce hospodářské je nejnútnejší údržba těchto 30 rezervací rozvržena tak, že se celý program má splnit ve dvou pětiletých plánech.

Ministerstvo školství, věd a umění dalo vypracovati pro 10 prvých měst podrobné odhady, z nichž pro prováděcí plán pro rok 1950 vyplývá tato potřeba:

v milionech Kčs			
kraj	město	celk.náklad údržby	program pro r.1950
Č. Budějovice	Č.Krumlov	118	10
"	Prachatice	35	5
"	J.Hradec		10
"	Č.Budějovice		5
"	Tábor	odhad se provede r. 1950	5
Ústí n/L	Litoměřice	31	10
Plzeň	Cheb	odhad se provede r. 1950	5
"	Domažlice		5
Brno	Znojmo	144	10
Jihlava	Telč	27	5
"	Slavonice	11	5
"	Jihlava		5
			Kčs 80 mil.

Na Slovensku (zatím z analogie českých zemí)

Kraj

Prešov	Levoča		10
"	Prešov	odhad se provede r. 1950	15
"	Bardějov		5
B. Bystrica	B.Štiavnica		10
			Kčs 30 mil.

Je třeba zdůraznit, že tyto udržovací práce lze dobře prováděti v zimních měsících a že nevyžadují zcela nových a speciálních hmot.

3. Vesnice.

Lidová architektura české a slovenské vesnice je výtvarně nejbohatším lidovým projevem snad v celé Evropě; dokumentuje zároveň, jak tvořivě se projevilo uvolnění selského lidu z nevolnictví koncem 18. století a z poddanství roku 1848. Protože je dnes zatlačena do kompaktních celků, lze - kromě jednotlivých případů, vyžadujících individuální řešení - vytvořiti z ní několik chráněných oblastí.

Ministerstvo školství, věd a umění hodlá podle připravovaného zákona na ochranu kulturních památek vytvořiti tyto rezervace lidové architektury:

Kraj	oblast	počet vesnic
Č. Budějovice	Soběslavská blata	10
"	Budějovická blata	10

Slovník památkové péče, Praha 1962, s.123) (Viz též I. Hlobil: Teorie městských památkových rezervací, Praha 1985)

"	Lidová architektura na Strakonicku	12
Liberec	Dřevěný dům Českého ráje	12
Hradec Králové	Dřevěný dům v Podkrkonoší	15
Pardubice	Dřevěný dům na Poličsku	8
Gottwaldov	Dřevěný dům na Valašsku	10
"	Dům Moravského Slovácka	12
Bratislava	Dům jihoslovenský	25
Trenčín	Dřevěný dům oravský	15
B. Bystrica	Dřevěný dům středoslovenský	15
Prešov	Dřevěný i kamenný dům spišský, šarišský a zemplínský	25

Od roku 1951 bude třeba počítati ročně na udržování těchto rezervací s částkou 10,000.000 Kčs.

4. Objekty určené ke zboření.

Válečnými událostmi a tím, že nedošlo včas k řádnému osídlení pohraničí, vznikly v některých obcích takové škody, že některých objektů v těchto obcích nelze již hospodářsky využít.

Ministerstvo techniky proto připravuje plán na provedení demolice asi 40.000 takových objektů.

Ministerstvo školství, věd a umění nemůže z vlastních prostředků prováděti záchranu těch, které mají kulturní hodnotu, a usiluje o to, aby se mohlo zúčastniti rozhodnutí o tom, které a v jakém časovém pořadí budou demolovány, aby mohlo provésti alespoň jejich dokumentární zobrazení a případně zaměření.

C. Ochrana památek lidového umění a národopisný výzkum.

Státní péče o památky života lidového se rozpadá do tří skupin:

- Vědecký výzkum národopisný**, který jest již vykonán, jednak Národopisnou společností, jednak Národním museem. Má-li se tento výzkum řádně rozvinouti, je třeba, aby byl soustředěn v jednotném vědeckém ústavě, podobně jako je na př. soustředěno bádání praehistorické. Tento ústav zapadá organizačně do rámce České akademie, a bude na ministerstvu školství, věd a umění, aby v dohledné době takový ústav vybudovalo. Na Slovensku byl zřízen národopisný ústav r. 1949 a vyvíjí značnou činnost.
- Administrativní ochrana movitých lidových památek** (lidová architektura, předměty lidového uměleckého řemesla, lidové plastiky, lidového malířství, textilie a pod.) dosud se soustřeďuje u státních památkových úřadů a bude sesílena ještě tím, že v rámci nového uspořádání památkové péče bude jí věnováno zvláštní oddělení při Památkovém ústavu. Ochrana památek ohrožených děje se dále soustředěním těchto památek v národopisných museích a v příslušných odděleních museí regionálních. Také tato péče náleží ministerstvu školství, věd a umění.
- Ochrana památek lidového umění**, zejména lidového zvykosloví, zpěvu a tance, jakož i navazování na lidovou tradici v moderní tvorbě, vykonává ministerstvo informací a osvěty, které každoročně v různých krajích pořádá národopisné slavnosti, dozírá na výtvarnou hodnotu provozoven a dílen, zhotovujících předměty, které pokračují v tradicích lidového umění a podporuje vytvoření národopisných skupin jak po stránce finanční, tak po stránce ideové a obstarává příslušnému průmyslu materiálové krytí.

D. Památky církví a náboženských společností.

Před novou úpravou náboženských poměrů chrámy, modlitebny, kláštery, kaple, sousoší, církevní hřbitovy a pod. náležely do péče příslušných církví nebo náboženských společností, které jejich údržbu a ochranu udržovaly z vlastních prostředků, případně z prostředků

zvláštními předpisy jim pro ten účel poskytovaných (patronáty). Všude tam, kde tyto prostředky církve nebo náboženských společností nedostačovaly uhradití nutnou potřebu a šlo-li při tom o významné umělecké památky, byly poskytovány finanční podpory z veřejných prostředků.

Ministerstvu školství, věd a umění náležel všeobecný dozor, pokud se v těchto případech jednalo o kulturní památky.

Zákonem ze dne 14. října 1949, č. 218/1949 Sb. o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem se dosavadní poměry změnily potud, že Státní úřad pro věci církevní dozírá na hospodaření církví a náboženských společností.

Jak vyplývá z předcházejících vývodů, nelze splnití úkoly státní památkové péče bez rozřešení těchto nejzákladnějších požadavků:

1. Plán odborných pracovních sil.

Již v dobách t.zv. první republiky bylo personální vybavení odborných ústavů památkové péče zcela nedostačující a úkoly těchto ústavů byly zdolávány jenom s největším vypětím sil a v pouhém zlomku jejich skutečných povinností.

Tyto poměry se ještě zhoršily tím, že v posledních dvanácti letech téměř polovice odborných úředníků z personálního stavu ministerstva školství, věd a umění a jeho ústavů zestárla, vymřela a odešla do pense, při čemž po celou tuto dobu vzhledem k obecnému zákazu přijímání nových sil docházelo pouze k ojedinělému přijímání nových sil. Tato okolnost měla odezvu i v tom směru, že starší odborníci se nemohli věnovati tak intenzivně výchově vědeckého dorostu.

Ministerstvo školství, věd a umění zdolává dnes své úkoly pouze tím, že používá pomoci studentů vysokých škol, jejichž honorování není ovšem v poměru k tomu, co od těchto mimořádných sil získává.

Zájmem ministerstva školství, věd a umění by tedy bylo, aby již letošního roku mohlo po existenční stránce podchytití zejména početně silný ročník posluchačů filosofických fakult, vysokých škol architektury a konservátorského oddělení Akademie výtvarných umění, v nichž se soustředily ročníky, které nemohly za německé okupace navštěvovati vysokou školu a které již přes svoji mimořádnou početnost dovolují, aby si z nich ministerstvo školství, věd a umění vybralo ty nejvhodnější. Těmito absolventy by bylo pak možno doplniti prořídle osobní stav v památkových úřadech.

2. Organizace péče o památky.

Podrobnou úpravu památkové péče bude řešit zákon o kulturních památkách, který je zařazen do legislativního plánu na I. pololetí roku 1950.

3. Plán finanční.

Uskutečnění plánu odborných pracovních sil a provádění nové organizace památkové péče vyžádá si finanční náklady, které bude nutno začleniti do státního rozpočtu již pro rok 1950.

Finanční náklady budou: a) osobní, b) věcné.

a) **Osobní náklady:** Výše vylíčený nedostačující stav pracovních sil, pověřený památkovou péčí, musí býti, jak z předešlých vývodů vyplývá, zvýšen na takový počet, který by mohl splnití nově uložené úkoly. Až doposud osobní náklady, spojené s památkovou péčí, v rámci ministerstva školství, věd a umění činily částku ... 12,607.000 Kčs. Z toho připadalo na památkové úřady 1,982.000 Kčs (Praha, Brno); vědecké ústavy (archeologický, historický, fotoměřičský) 5,150.000 Kčs a na potřeby Národní kulturní komise 5,475.000 Kčs, v čemž je zahrnuta částka 3,000.000 Kčs na denní platy dělníků a pomocných sil.

b) **Věcné náklady:** Věcné náklady na památkovou péči byly prelimitovány v rozpočtu ministerstva školství, věd a umění a v dílčích úkolech se projeví v rozpočtech ministerstva

zemědělství (Národní pozemkový fond), pokud šlo o objekty, nalézající se v jeho správě, ministerstva vnitra (Fond národní obnovy), rovněž pokud šlo o objekty, které jsou v jeho správě. V roce 1950 přejde převážná část těchto úkolů památkové péče do kompetence ministerstva školství, věd a umění, neboť došlo již k likvidaci Fondu národní obnovy a většina památek byla již přidělena do rukou veřejných institucí a orgánů lidové správy.

Pokud jde o památkové objekty, přidělené Národním pozemkovým fondem, náklady spojené s jejich udržováním budou vyjádřeny v rozpočtech příslušných přidělců, pokud je ministerstvo školství, věd a umění nesoustředí ve svém vlastním rozpočtu v případě vybraných 200 zámků. Rovněž v ministerstvu školství, věd a umění budou soustředěny položky na údržbu památek, přidělených Fondem národní obnovy městským komunálním podnikům. Z těchto všech důvodů je tedy třeba, aby ministerstvo školství, věd a umění mělo k dispozici tyto částky:

- 1) 80,000.000 Kčs pro údržbu městských celků, určených z historické rezervace v Čechách a 30,000.000 Kčs na Slovensku.
- 2) 30,000.000 Kčs pro údržbu 100 zámeckých objektů z majetku Národní kulturní komise v Čechách a 10,000.000 Kčs na Slovensku
- 3) 40,000.000 Kčs pro údržbu 150 - 200 zámků, jež ministerstvo školství, věd a umění veřejným přidělcům jednorázově opraví a 15,000.000 Kčs pro tutéž akci na Slovensku.

Dále je zapotřebí, aby ministerstvo školství, věd a umění mělo k dispozici částku 12,000.000 Kčs k subvencování památek, jež zatím jsou v majetku soukromém.

V kap. 13, část 1 rozpočtu ministerstva školství, věd a umění pamatuje se na účely památkového ústavu, částkou 859.000 Kčs. Aby tento ústav mohl býti zařízen dílnami a dostatečně věcně vybaven, bylo by však třeba alespoň částky 1,200.000 Kčs.

4. Plán materiálového krytí.

Vzhledem k nové struktuře plánovaného státního hospodářství je zapotřebí, aby byly zajištěny přiměřené materiálové krytí a potřebné pracovní síly.

Celková potřeba na provádění udržovacích prací je pro letošní rok 150,000.000 Kčs pro země české a 55,000.000 Kčs pro Slovensko - dohromady 205,000.000 Kčs.

Při opravách podle dosavadních zkušeností je zapotřebí tohoto materiálu:

Druh materiálu:	Dílčí potřeba z celkové spotřeby 100%
tašky	38,3 %
cihly	21 %
vápno	15 %
písek	8 %
dřevo	6 %
plech zinkový	5 %
železo	1,5 %
sklo	0,2 %
různé	5 %

Z této tabulky je patrné, že tu jde při provádění nejnужnějších udržovacích prací o materiál, jehož je dostatek, resp. pokud jde o vzácnější materiál, že je ho tu zapotřebí velmi malé množství. Pokud by se dalo vůbec v těchto případech hovořiti o investicích, šlo by tu vesměs jen o t.zv. **řídke investice**.

Spotřeba kamene se téměř zcela uhradí ze zbouřalých objektů; z téhož pramene se uhradí asi 1/3 potřebných cihel; cementu není k těmto opravám vůbec zapotřebí, protože v úvalu přicházejí pouze malé otvory, které se zaklenují. Dřevo lze většinou opatřiti z místních zdrojů, protože města vybraná za rezervace leží téměř z jedné třetiny na středním a severním Slovensku a města česká jsou z největší části v pohraničí - v oblastech lesnatých. Spotřeba

železa je při těchto opravách minimální a lze ji hradit i starým materiálem (vyřazené kolejnice).

Po stránce opatrování pracovních sil je tento způsob oprav také výhodný, protože nevyžaduje z valné části kvalifikovaného dělnictva a většinu prací lze vykonávat dobrovolnými brigádami a v zimních měsících; jak vyplývá z této zprávy je potřeba na provázení údržovacích prací:

pro údržbu městských celků v Čechách	80,000.000 Kčs
na Slovensku	30,000.000 "
pro údržbu 100 zámeckých objektů z majetku Národní kulturní komise v Čechách	30,000.000 "
na Slovensku	10,000.000 "
pro údržbu 150 - 200 zámků, jež ministerstvo školství, věd a umění jednorázově opraví veřejným přídělcům v Čechách	40,000.000 "
na Slovensku	15,000.000 "
dále k subvencování údržby památek, jež jsou dosud v soukromém majetku k doplnění částky 859.000 Kčs pro účely Památkového ústavu (kap. 13 část I rozpočtu) na 1,200.000 Kčs, tedy o	12,000.000 "
	<hr/>
	341.000 "
tudíž celkem	217,341.000 Kčs

z čehož **62,000.000 Kčs** jsou **rozpočtově zajištěny** (kap. 13, část 5 odd. 2 pododdlíl 3 účet 3693. Ochranné práce - výkony).

Rozpočtově neuhrazeno zůstává 155,341.000 Kčs

Z důvodů uvedených ve zprávě úřadu předsednictva vlády ze dne 3. března 1950, č.j. 103.262/50, se vládě předkládá návrh tohoto

usnesení:

„Vláda navazujíc na usnesení své 55. schůze, konané dne 6. září 1949 (viz list úřadu předsednictva vlády ze dne 7. září 1949, č.j. 1191/dův./1949, bod 23), usnází se na návrh svého předsedy, opřený o zprávu úřadu předsednictva vlády ze dne 3. března 1950, č.j. 103.262/50, že

A) bere na vědomost zprávu o dosavadní péči o kulturní památky,

B) ukládá

a) ministru-předsedovi státního úřadu plánovacího, aby zajistil pro rok 1950 provedení údržovacích prací na památkových objektech do výše 205 milionů Kčs podle investičních směrnic státního úřadu plánovacího a podle pokynů, které vydává státní úřad plánovací v dohodě s úřadem předsednictva vlády a s ministerstvy školství, věd a umění, financí a techniky;

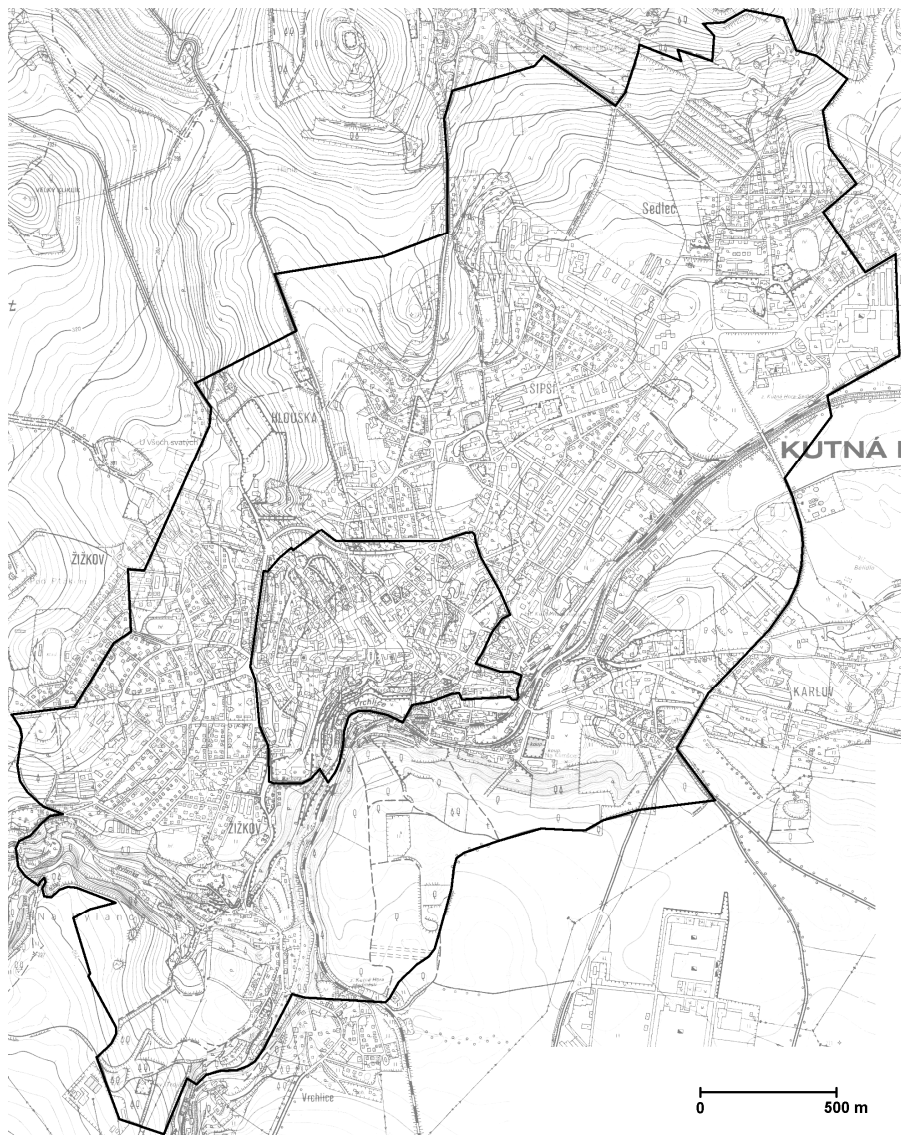
b) ministru školství, věd a umění, aby potřebné odborné síly opatřil především ze zaměstnanců vlastního resortu a případně nedostávající se síly teprve převodem z jiných oborů státní správy, v dohodě s ministrem práce a sociální péče;

c) ministru financí, aby za šetření zásad mezinárodních dohod s UNRRA opatřil z výtěžků prodeje zboží UNRRA, získaných revisí hospodaření bývalého Československého úřadu pro hospodářskou pomoc a obnovu, prostředky do výše 155.341.000 Kčs a použil jich v dohodě s ministrem-předsedou státního úřadu plánovacího, s ministry školství, věd a umění a techniky a předsedou nejvyššího účetního kontrolního úřadu na úhradu rozpočtově nezajištěných výdajů spojených s prováděním památkové péče v roce 1950;

d) ministru informací a osvěty, aby soustavně informoval v dohodě s ministrem školství, věd a umění a s ministrem pověřeným řízením státního úřadu pro věci církevní širokou veřejnost o významu a rozsahu památkové péče;

e) ministru techniky, aby v oboru své působnosti sledoval provádění údržovacích prací na

Kutná Hora - hranice městské památkové rezervace a jejího ochranného pásma

Název: Kutnohorský - vlastivědný sborník 4/01
Vydal: Vydavatelství a nakladatelství Martin Bartoš (Kuttna)
17. listopadu 97, 284 01 Kutná Hora (kuttna@seznam.cz)
Kutná Hora 2001

ISSN 1212-6098

OBSAH

Úvod	1
------------	---

Městská památková rezervace Kutná Hora

1961 - Zřízení městské památkové rezervace Kutná Hora	1
Příloha A: Rezervační památkové objekty kategorie A	5
Příloha B: Ostatní nemovité kulturní památky v městské památkové rezervaci	8
Příloha C: Zhodnocení památkového významu města	12
1982 - Zřízení a vyhlášení ochranného pásma	14
<i>Seznam objektů památkového zájmu</i>	16
<i>Objekty v MPR zbořené od doby jejího vyhlášení v roce 1961</i>	16
1987 - Prohlášení MPR Kutná Hora	17
Příloha I: Kutná Hora - památková rezervace	19
Příloha I/A: Vybrané nemovité kulturní památky	19
Příloha I/B: Nemovité kulturní památky	20

Kutná Hora - památka UNESCO

Úřední záznam o zápisu Kutné Hory na Seznam světového dědictví UNESCO	21
Dopis oznamující zápis Kutné Hory na Seznam světového dědictví UNESCO	23
Diplom stvrzující zápis Kutné Hory na Seznam světového dědictví UNESCO	24

Seznam světového dědictví UNESCO

Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví	26
Prováděcí předpisy úmluvy o světovém dědictví	34

První vyhlásování městských památkových rezervací

Usnesení vlády z 11. července 1950 ve věci péče o kulturní a historické památky	58
Zpráva ve věci péče o kulturní a historické památky z 6. července 1950	59